

Vị này cũng là tuổi Canh-Ngọ với tui, nhưng tui to con hơn, ăn nói ồn ào hơn, bạo mồm hạo miệng hơn, nên chi automatique Chú Linh suy tôn là Anh, một chút thưa anh, hai chút thưa anh, tôi cứ tưởng thiệt “đương nhiên” cho Trưởng Linh là ... em. Và cứ như rửa từ mẩy chục năm nay, riết rồi quen, tôi xem như các em ruột của tui vậy. Nghĩ cũng liều ! Lâu lâu, nghĩ lại, giựt mình có lời xin lỗi, chú Linh chỉ cười tình, dơ hai hàm răng trắng và đều như kem Hynos vậy và nói : Trước sao, nay cứ vây anh à !

Mình rất cảm động, khi đọc giọng thư mở đầu của Chú Linh viết : ... Nhớ mùa Stampede năm trước, Anh Chỉ có mặt ở Calgary. Năm nay, mẩy tuần trước đây em có di xem đại-hội Stampede diễn ra, vẫn huy hoàng, vĩ đại như thường lệ, nhưng đối với em, nó vẫn thiếu vắng cái gì mang nhiều ý nghĩa nhất ...

Chao ôi ! mẩy giọng thư đơn sơ mà ẩn dụ như một bức thư ... tình. Hay quá thế !

Mình mừng Chú Linh sức khoẻ đã hồi phục, đó là nhờ tập khí công (lắc tay) của Sư-Phụ Lê-Mộng-Ngọ và sự kiên trì giữ gìn ẩm thực đúng cách. Nội hai đức tính : Chuyên-cần và gìn giữ đã đáng làm Anh của Ngựa này rồi, vì 2 đức tính ấy Ngựa này không có, hoặc có thì cũng rất lơ lửng. Sang năm nhăm năm Ngọ, hai đứa mình đổi vị thế, mình xin làm em, và Linh lên làm Anh được không ? Nói thiệt đó.

Đến nay thì mình đã ổn định 100% rồi. Mỗi tuần đi bơi 2 lần ở piscine Trung-tâm thể-dục Do-thái (cách nhà 200m). Mỗi ngày tập thể-dục 25 phút theo méthode Thầy Cảnh. Khi mông khoẻ dợt 15 phút chạy tapis roulant và nếu trời nắng tốt thì đi bộ ở ngoài 2 giờ. Đến mùa đông sắp tới, có lẽ sẽ tăng thêm giờ tập thể-dục buổi sáng và hạn chế đi bộ ngoài trời tuyết của Montréal. Mình đã già rồi, đâu còn trai trẻ nữa Linh ơi !

Năm nay thì Linh đã khoẻ rồi, đến Hè sang năm, chuẩn bị sang Houston cùng vui chơi với anh em ở Trại Họp Bạn cho vui. Mình thì chắc đi rồi (nếu không bị níu kéo bởi các nàng Canadiens áo trắng môi hồng).

Chúc Linh và cả nhà mọi sự an vui.

Tr. Vit Trinh Trọng (Bạch-Đằng)

Từ phương xa, bên kia bán cầu gửi qua tập “Thôi Nôi Thiệp Hoa” chữ mạ vàng, với giọng ghi tặng Ngựa C.K. cũng mạ vàng, bìa cứng, do Trưởng TLT chuyển đến. Xin thăm tạ Trưởng, cùng Tr. Tiêu-Nhơn-Khai, TR. Hoàng-Trung-Ký và các Trưởng trong Đại-Gia-Đình Bạch-Đằng (dưới trướng của Tr. Hươu N.T.) đã có lòng nghĩ đến Ngựa phương xa, gửi tặng tập Thôi Nôi Thiệp Hoa (Những số kế tiếp Ngựa tui đều có nhận được, qua Trưởng Vịt T.T. chuyển).

Ngựa tui đã đọc ngay tức khắc 2 lần : rất công phu, sao lại có Tr. Hoàng Kỳ-Anh, rồi Hoàng-Anh viết nhiều bài rất đặc sắc, tình tự, nào Ấm Thiết thơ tuôn ào ạt, vô số Trưởng ghi lại tâm tư mình, những kỷ niệm ngày xưa. Ngoài ra, Ngựa tui không dám lồng ngôn phê phán các Trưởng tài ba (mà Trưởng Vịt T.T. là một) vì tự xét không đủ thẩm quyền. Đã phục mấy lần rồi, nay thành thật “phục lần” thêm lần nữa. Mong các Trưởng nhận cho.

Tr. Tr. Hoàng-đình-Quý (Phoenix),

Trong thư, Trưởng yêu cầu Ngựa cho biết là mỗi tháng viết bao nhiêu thư riêng trả lời độc giả, nghe nói là Liên-lạc có đến mấy trăm độc giả, vậy thì ai được trả lời riêng, ai phải đọc chung trong Liên-lạc ?

Xin trả lời : không thể nhớ hết, viết rồi vào phong bì, dán tem gửi đi, đâu có làm sổ “Công-văn-đi”, công-văn-đến” mà ghi lại cho nhớ. Nhưng khi có độc giả nào hỏi những điều khúc mắc, riêng tư, thì phải viết thư riêng, hoặc cần thay đổi ý và lời một bài viết nào, cũng hội ý bằng thư với người gửi cho phải phép. Còn trả lời trên L.L. là những độc giả mình nói hươu nói vượn, ba hoa chích choè chi cũng được, không sợ họ giận, hoặc thư “hay quá” cần cho các Bạn khác cùng thưởng thức. Đại khái là như rửa đó.

Trong đoạn cuối, Trưởng viết thêm : “... đặc thời gian là chuyện của Thiên-văn, định

mốc thời gian là chuyện của Nhân-văn, còn Liên-lạc có tồn tại với Thời-gian hay không, đó là tùy ở... Mã Văn “.

Cái này mới quá, tui hổng dám biết đâu, dó là do sự tưởng tượng của Trưởng . Cũng như mấy năm về trước, Sói Con Đã Già, tức Nhà văn Trà Lũ phong cho Ngựa tôi là Mã-Tử, xếp ngồi ngang chiếu của các Cụ Khổng-tử, Lão-tử, Mạnh-tử. Đến năm thứ 10, Ngựa tui sợ quá chịu không nổi, muốn ... “Tự-Tử” hoài mà không chết, lối là do Ông Trà-Lũ gây ra hết.

Trưởng có trách chúng tôi viết : ... *Các em phải Tiến mạnh lên, kính trọng, nhưng không nhường bước đàn anh*” Đúng. Chúng tôi chủ trương như vậy. Các Trưởng Trẻ cần phải khai phá, tìm hiểu những cái mới để tiến, như vậy Phong trào mới mạnh, Xã-hội mới tiến triển. Những người chỉ trông cậy vào quá khứ, xưa hày nay làm là những người thiếu suy luận và thiếu sáng kiến. Những điều người trước đặt để ra, phác họa ra, chỉ nên xem là những ý kiến căn bản để chúng ta dựa vào hầu bồ túc và phát triển cho hợp với sự tiến bộ của con người mà thôi. Nếu Trưởng không vừa ý, Liên-lạc sẵn sàng góp ý thêm. bằng thư riêng cũng được, nếu muốn.

Tr. Lý-Văn-Hải (Virginia).

Chắc Trưởng bận ghê gớm lăm nên chỉ biên thư cho Liên-lạc có mày giòng, nhưng mày giòng, nếu đúng là tâm trạng thật của Trưởng ... (*mỗi khi đọc Liên-lạc là thêm một lần cảm xúc, vui buồn tràn ngập ...*) thì đó là một nguồn an ủi lớn lao cho anh em trong ban phụ-trách L.L. Cám ơn những lời chúc tốt lành của Trưởng và nhiên liệu bồi dưỡng cho Cuộc Chơi Chung.

Tr. Nhữ-Văn-Trí (MD.)

Đã nhận được thư + nhiên-liệu + hình ảnh + bài vở cho Liên-lạc đầy đủ cả. Tiếc là không thấy thiệp báo hỷ của cháu Diệm-Thy để loan báo cho Làng Nước biết (mặc dù mùa hè vừa rồi đã gặp và ăn nhậu chung vui đầy đủ cả gia đình, kể cả Tân Lang).

Trại Hè của Gia-đình BH Vùng Hoa-Thịnh-đốn thật vui, đó là công khó của Trại-trưởng, uy-tín của Lý-trưởng, tinh-thần của Xóm viên. Quan niệm mới của Làng HTD là “đem thật nhiều Thân-hữu đến với Làng”. Như vậy Xóm thêm đông, vui và Thân-hữu biết thêm lối sống và tinh thần Hướng-đạo.

Cho gửi lời tham O Mừng và các cháu.

Cám ơn bài phóng-sư của Hoàng-Mai-Hoa và mong được biết địa chỉ của tác giả để gửi L.L.

Tr. Tôn-Thất-Cảnh (CA).

Anh Cảnh của tui oi ! Tất cả các Trưởng mà Anh giới-thiệu đều đã gửi Liên-lạc đầy đủ cả. Chi tiết Trại Thủ-Đầu 7 thì chắc anh đã biết rồi. Em sẽ cố thu xếp để danh cho HD Trưởng niên :

1. Phiên họp hội ngộ 2g
2. Đại Hội HĐTN 3g

3. Mỗi buổi sáng 30 phút để tập thể-dục.

Trong buổi hội ngộ, anh Cảnh sẽ có 30 phút để trình bày lý thuyết về những buổi thực tập thể-dục buổi sáng trong thời gian ở Trại.

Những thì giờ cón lại trong Trại, nên dành cho các Trưởng có dịp sinh hoạt với đơn vị của mình (Đoàn, Liên-đoàn) và các sinh hoạt chung toàn trại (Lửa trại, Đại-Hội-Dồng v.v...)

Trong một e-mail, anh Cảnh hỏi tin anh Lê-Cảnh-Đạm. Xin trả lời : Anh Đạm đã về VN rồi, có đến dự lễ Cửu Tuần của Tr. Tôn-Thất-Đông, cùng với Tr. Lê-Văn-Ngoạn và một số Trưởng khác. Ở vào tuổi của các anh ấy, không nơi nào đẹp và vui thú bằng Quê-hương cả.

“Bài Trưởng Niên đi họp” có mặt trong Đặc san này cùng với một số bài khác cùng chung chí hướng, do các Trưởng khác viết. Bài “Đồng phục” sẽ tính sau, chờ âm vang của những bài đã viết xem sao. Chắc anh Cảnh cũng đồng ý .

Anh Cảnh thương Thoại, nói Liên-lạc nên được tiếp tục vì đó là nơi anh chị em HĐVN trao đổi tin tức, tâm tình, ôn những kỷ niệm tha thiết của một thời chung sống. Rất hữu ích. Trừ khi vì

lý do sức khoẻ mà Thoại không đảm đương được thì đành chịu.

Đến giờ phút này, còn nước còn tát, Ngựa vẫn còn tiếp tục được. Xin nhường đuốc không nơi nào, không ai chịu nhận. Đến kỳ Thủ Tiên 7 sắp tới, sẽ trao trách-nhiệm H.Đ. Trưởng-niên cho một Trưởng khác. Trưởng này vui lòng nhận lãnh (đã chuẩn bị từ 5 năm trước), nhưng không dám nhận Liên-lạc, dù Liên-lạc là Tiếng nói của HĐTN. Có lẽ một ngày nào đó Thoại sẽ nghe lời của Tr. Lê Thùy-Lan : ... “*nếu duyên nợ giữa Tiền bối và Liên-lạc chỉ kéo dài 10 năm thì Tiền bối cũng đừng lo ngại cho số phận của Liên-lạc. Trời Sinh Voi Sinh Cỏ. Đôi khi chúng ta phải buông xuôi ‘đem con bỏ chợ’, lúc đó thiên hạ sẽ tá hoả tam tinh thì nhân tài mới xuất hiện,*”

Nhưng bây giờ thì chưa nỡ, anh Cảnh ơi !

Tr. Vũ Minh-Ngọc (Vancouver).

Mừng Ngọc “đã có việc nhà” để bận rộn, sau bao năm tu hành, mãi lo chuyện thiên hạ. Nay Ngọc sống theo đời sống mới (mà cũ) cần phải “thao dột” lại cho thuộc bài đấy nhé.

Cuối cùng ta đã chịu thua,

Thiền-sư xuống núi, bỏ nhà theo... em !

Ngày trước, khi đọc Truyện Kiều, khi xét về 3 nhân vật người tình của đời Thúy-Kiều thì :

- Kim-Trọng là người lý-tưởng đồng diệu của tâm hồn Nàng.
- Thúc-sinh là nỗi đam mê có thực, và
- Tứ-Hải lại là một khát vọng cao lớn.

Vậy Ngọc thuộc về loại nào của Giai-nhân đây ?

Tình yêu ngọt đến diệu kỳ,

Trái cây phải chín, huống gì lòng anh !

Đã nhận báo “Làng Chài” do Ngọc gửi. đã phân phối cho một số anh em trong BCH.

Ghi địa chỉ mới của Ngọc vào danh sách I.I., rồi, hy vọng Xóm Mộng Lệ An cũng ra lò một Đặc-san Xuân như mọi năm, chứ không mơ tưởng cao xa. Kỳ này thiếu “Sâm” của Cụ Định.

Tr. Lê-Xuân-Đằng (Voi Dalat).

Anh Đằng phong chức cho Thoại là “Ngựa Trạm” kéo tin cho đoàn tàu Hải-ngoại, thấy buồn cười quá. Anh lại gửi kèm 5 tấm hình, chụp rất đẹp, nhân dịp Tr. LM Tiến-Lộc ghé thăm anh chị em HD Trưởng-niên ở San Jose. Nhưng anh lại “quên” không ghi chú phía sau 5 tấm hình chữ nào cả, làm răng mà biết những ai đứng ở đâu trong hình, chụp ở mô, lúc nào ... cũng như anh trao cho một cây đuốc mà ... không thấp, thì coi như bó rom, đâu phải bó đuốc. Vì rứa nên không đăng vô đây đặng. Tiếc thật !

Anh lại nhắc đến cuộc du ngoạn năm xưa của Đạo Lâm-viên xuống thăm đập Đồng-Cam của Tuy-Hoà, nơi mà gần 50 năm trước Ngựa tui đã từng tung hoành một thời trai trẻ.

Nhắc chi ngày xưa đó, để se buồn lòng ta !

Anh nói đến nỗi buồn , khi gọi đến những cảnh cũ người xưa, không bao giờ tìm lại được.

...Ở đây đâu phải quê nhà,

Tiếng chim hót (cũng) nghe ra ngậm ngùi !

Điều tấm hình chụp 7 Trưởng (anh hùng Lương-son-bạc), chỉ nhận diện có 4 vị là các Tr. Liệu, Cảnh, Tuấn và Voi. Còn 3 vị khác là ai, xin Anh cho biết để dùng vào lần khác, vì hình chụp đẹp lắm, nhất là cả 7 vị đều “phẩm phục Triều-dinh” nghiêm chỉnh của H.Đ. Trưởng-niên.

Kính chúc Anh Chị được nhiều sức khoẻ và hẹn gặp nhau ở Houston, TX vào mùa hè 2002.

Tr Nguyễn Chí-Hiếu (TX).

Trong thời gian vừa qua, anh em mình thư từ qua lại cũng khá nhiều, tâm sự cũng có, việc Trưởng-niên cũng có, đôi lúc kéo dài luôn việc của thiên hạ.

Điều mà anh Thoại thích nhất là Hiếu đã dọc ký, khá kỹ Liên-lạc, và đã nhắc lại lời anh Thoại đã viết : “....chúng ta chỉ ngồi với nhau một buổi, đi chung với nhau một đoạn đường, sao không lấy ‘Lẽ’ mà đãi nhau như bạn quý ? ‘và .... mong rằng Đàn Em tiến lên, kính trọng,

nhưng không nhường bước Đàn Anh ..’’(Lá Thư Mùa Hạ, số 39, trang 3)

Trong khi có nhiều Trưởng còn đặt niềm tin nơi Phong trào, khi mỗi độc giả tìm thấy thấp thoáng trong Liên-lạc hình ảnh một số bạn tâm tình, trầm lặng, thành thật và thủy chung, lúc đó Liên-lạc không bao giờ... già (chữ già đây xin đừng hiểu theo nghĩa tuổi tác). Mùa Xuân 2002 sẽ khác với mùa Xuân 2001. Chúng tôi tin tưởng như vậy. Tin tưởng Tương-lai là do trí óc và hai bàn tay của Tuổi Trẻ tạo nên, trong đó có Hiếu và các bạn đồng lứa với em.

Tr. Lê-Vấn-Lê (Sydney).

Bức thư ngắn đề ngày 6-10, nhưng thấm thiết như một bức thư tình. Thêm vào đó, cái tên rất là nữ giới. Lại lo lắng cho sự sống còn của Liên-lạc mà lại tự nhận là người mang bệnh đảng chí ! dù em có đảng chí thật sự đi nữa thì L.L. sức mẩy mà L.L. nỡ quên em.

Chuyện Anh Thoại vào bệnh viện tháng 3 vừa qua cũng vây thôi, nay đã bình thường rồi, L.L vẫn phát hành Đặc-san Kỷ-niệm 10 năm, và sau đó còn tiếp tục như xưa, xem như không có việc chi xảy ra cả.

*Trưa mưa, chiều nắng, người ta bảo,
Cả đến Ông Trời cũng đổi thay !*

Huống chi mình là Người, sinh, lão, bệnh tử là chuyện đương nhiên, lo chi ba cái chuyện lẽ té đó cho mệt, em ơi !

Tr. Pham-Lâm (Lạc đà Diêm đạm)

Ngày trước, ai đã đặt tên rừng cho Trưởng.., đúng quá ! nhất là tinh-tù “diêm đạm”. Vì “đọc ké” Liên-lạc của Ban Đại-diện của Miền Đông Hoa-kỳ bấy lâu, nay mới lên tiếng. Nay Trưởng không muốn “đọc ké” L.L. nữa, cho nên biên thư qua để mong nhận đều đều L.L. đọc cho “đã”. Ngựa tôi, không rõ Trưởng bao nhiêu tuổi, biết là nhỏ hơn (vì xưng em), mà thích tìm hiểu và khoái đọc về các Trưởng Tiền-Phong của Phong-trào, đăng trong L.L., muốn biết tin

tức sinh hoạt các đơn vị HĐ khác, các Làng, Xóm phương xa khác, như vậy, Trưởng là một người HĐ. rất hiếm, tinh thần rất cao, tuy chỉ gia nhập sau này ở hải ngoại.

Cám ơn Trưởng đã lo lắng cho sự trường tồn của L.L. Nói Trưởng ở, có Gia-dình Bách-Hợp Vùng Hoa-Thịnh-Đốn là một Đơn-Vị gồm rất nhiều Trưởng gạo cội đang phát cờ mạnh mẽ.

Trưởng lớn lên ở Vùng đất ấy, một địa linh anh kiệt, lấp nhân tài, tha hồ mà trổ hoa.

Tr. Trần Thường (Toronto).

Trong khi bên Hoa-kỳ không khí chiến tranh rầm rộ, ở đây đọc Thép Súng Ontario do Anh gửi cho nội dung thấy hiền lành hơn những số trước. Một diêm lạ. Không như Anh nói, Thép Súng là “hàng năm”, không có sách thì lấy ra đọc để dỗ giấc ngủ. Trái lại, đọc T.S. như số năm ngoái Thoại được biết thêm nhiều chuyện mới lạ, chưa ai tiết lộ, rất hay. Cũng có nhiều bài, đọc xong thấy tức lẩm, làm răng mà ngứa được anh Thường ơi !

Nghe Anh dạo này sức khỏe không được như trước, mong Anh giữ tâm được trí an vui, nên vui thấy con cái còn nghĩ đến mình, cháu chất học giỏi, tánh tình còn giữ phần nào nếp xưa. Được như vậy mình nên mừng cho Phước Nhà.

Tình trạng của Thoại cũng rúa, nhưng nhờ tánh ham vui nên nhiều khi tạm quên là mình cũng có lầm bệnh. Nhưng như một sự vô tình, chất “đùa vui” đó nó gieo hạt, ẩn vào trong tâm hồn khi còn niên thiếu (nhờ Hướng-đạo), nó lớn dần theo thời gian, và như một trò đùa của số phận, nó “nở hoa” khi đời bắt đầu xế bóng.

Ông Cố-vấn Hội CQN ơi ! anh em trong Hội còn nghĩ đến mình, còn cần đến mình về một phương diện nào đó, đem xe đến mời đi họp, ông Cố vấn nên đi, trước là để gặp anh em bonjour một cái, cười với nhau, uống một hớp trà, nhắc chuyện “Anh hùng xưa ...” thì vui biết mấy, hơn là cứ ở nhà, vô ra cũng thằng cha khi này, buồn thui ruột anh Thường ơi. Nói thiệt đó!

Tr. Pham-Gia-Kiem (VA).

Trưởng Đàn Anh này tài ba chi lạ ! Ngày xưa Cụ Nguyễn-Du viết :

*Thông minh vốn sẵn tư trời,
Pha mùi thi hoạ đủ mùi ca ngâm.*

Ngày nay, Đàn Anh lại ghi chú trong thư vởn vẹn một câu : “*Lời viết, vốn đã tự trời*” để biện minh cho sự tiết kiệm chữ nghĩa của mình. Nay Ngựa tui xin tiếp câu thứ hai :

Liên lạc gửi đến hỏi Người đọc chưa ?

Anh em trong Ban Phụ-trách thường nói Trưởng là người rất chu đáo và ... đúng hẹn, nhưng vẫn tiếc là “hiếm” thấy Trưởng “ban” cho một tiếng trống “khen” hay một tiếng khé “phạt” như những vị chức sắc thường “cầm trống chầu” ở các rạp hát đình làng.

Tr. Dương-thi Kim-Sơn (Toronto).

Tuần trước, “Ngựa Trạm” (chữ của anh L.X.Đ. phong cho tui) nhận được cuốn : *Bach-Đằng. Giỗ đầu Trưởng Hươu Nóng Tính : Trần-Trung-Du.*

Chuyến viễn du của cuốn sách này như sau : Người gửi : Nguyễn-thị Ngọc-Anh
579 Điện-Biên-Phủ, T.P. Hồ-Chí-Minh-Việt-Nam
Người nhận : Nguyễn-Trung-Thoại + địa chỉ.
(Gửi đi từ Australia, Bưu-trạm Bonnyrigg. \$4.50 tiền tem. Par Avion).

Mở phong bì ra xem thấy ghi : Nhờ A. Thoại chuyển dùm Chi D.T.Kim-Son- Canada.

Lập tức tìm phong bì khác, ra Bưu-điện dán tem và gửi ngay lên Toronto để chị Sơn đọc sớm.

Như vậy là “Ngựa trạm” đã làm xong phận sự. Un Point Final.

Tr. Hoàng-dình-Hoat (Michigan).

Đất Michigan không lành hả ? cho nên chim không đậu được mà phải thiên đô tìm về nắng ấm. Đọc bức thư ngắn, nhưng cũng buồn cười và khen tài “đoán trước” của Trưởng với câu :

... viết dài dòng vậy để báo cho Anh biết là đầu tháng 11/2001 vợ chồng Đệ sẽ đơn về San Jose đúng với sở dục, còn với Đệ thì du cù hay bắt du cù là chuyện khác....

Vậy viết thư này để tin cho Anh biết là Đệ bắt đầu “LÃN”. Dù Anh có đăng 4, 5 cái bảng phong thần thì Đệ đang ở dưới tàu ngầm, Đệ đâu có thấy..... Nói dậy chứ không phải dậy, khi có địa chỉ rõ ràng, Em sẽ tin Anh biết.. để còn có dịp nhận L.L. mà đọc chứ !

Này chú Hoạt, chú xổ nho tùm lum, Ngựa này đọc không hiểu hết ý Chú. Chi mà du cù, bắt du cù, sở dục. Chú lại nói xa nói gần là chê cái xứ tuyêt lạnh của Ta. Chỗ anh em, nói thiệt Chú nên biết là ở mô cũng rửa cả, vui hay buồn tự ở trong lòng, cũng đủ bốn mùa, dù ngắn dù dài, hãy nghe một ca khúc của TCS. : ..mùa Xuân không về, mùa Thu cũng ra đi, mùa Đông vời vợi, mùa Hạ khói mây ....

Đọc lại thư thêm lần nữa, thấp thoáng hiện ra một nỗi buồn man mác giữa những giòng chữ, có phải vì vậy mà Hoạt đành đoạn rời chốn cũ ?

Núi cao buồn lại cao hơn,

Ta trên đỉnh núi, cỏi buồn trên ta. (thơ H.H.C.)

Còn chuyện cấp bằng “Thợ Lặn”. Chú này nhớ dai giữ ! Để đó tính sau , sướng chưa ?

Chúc Hoạt đạt được nhiều như ý nơi đất mới.

Tr. Trần Anh-Tuấn (Oakland).

Trong thời gian qua, anh em mình ít trao đổi tâm tình với nhau hơn trước. Phản thi Tuấn bận công việc Sở, tham dự các sinh hoạt báo chí văn chương, việc chung trong vùng Vịnh v.v... còn anh Thoại thì ... vướng vấn bởi các Nàng Tiên áo trắng mê hồn một thời gian, có lúc ngất ngư tưởng đã tiêu diêu miễn cực lạc rồi chử. Nhưng nợ tràn chưa trả xong, nên còn ngồi mà gõ máy hàng này. Mình kể chuyện này để Tuấn nghe chơi : Năm sắp tới là năm Nhâm Ngọ. Anh em làm hình bìa Đặc san L.L. hình con Ngựa. Anh Cáo Đỏ Mặt giao mình viết vài giòng cho hình bìa. Mình dự tính nhân dịp LL. đúng 10 năm, rút lui là vừa, bèn viết :

*Ta đứng bên đường chờ "Mã Đáo"
Quê-hương ngàn dặm, bóng quan san !*

Anh Cáo Đỏ Mặt trao cho GS Nguyễn-quý-Bổng (một độc giả rất thân mến của L.L. và là phu-quân của Chị Thủ-quỹ Xóm Trưởng niên Ottawa) xem 2 câu này, thầy Bổng đề nghị thay câu thứ hai bằng :

Tri âm bao quản nỗi quan san !

Tuyệt vời, hay thì hay thật, nhưng “đau” cho Ngựa tôi quá, nghĩa là ... đừng ngại gian nan, cứ tiếp tục đi . Xin cảm ơn Thầy Bổng và xin Vâng. Tuy nhiên, Ngựa tôi xin được tiếp thêm hai câu :

Tri âm nếu chẳng ngó ngàng,

Ta về ta lượm lá vàng năm xưa !

Đọc Khởi Hành số 59 do Trưởng gửi tặng, thấy một kho tàng vô giá của nước chúng ta do những tác giả (trong đó có cả Trưởng) đã tra cứu công phu và biên soạn nghiêm chỉnh, tôi khâm phục vô cùng. Nhưng tiếc thay, đã có một số cổ vật ấy theo thời gian mai một, tẩu tán ra nước ngoài, càng nghĩ càng buồn cho đất nước mình, vốn đã nghèo lại càng xác xơ hơn, phần vì chiến tranh, phần vì sự tham lam của một số người cầm quyền thiếu suy nghĩ và ham lợi.

Rất cảm ơn Trưởng đã cho tôi đọc và biết thêm một số kiến thức mới mà bấy lâu tôi chưa được biết tường tận.

Dự tính viết bài “Huy-chương Hướng-dạo”, nhưng còn phải thêm vài yếu tố nữa mới đầy đủ, một vài anh em trong cuộc đang chậm trễ cung cấp dữ-kiện, nên đành chờ ở số sau này.

Tr. Bửu-Sao (Orlando).

Một sự ngẫu nhiên lý thú là bài Anh viết cho Liên-lạc kỳ này “Hòn Hướng-dạo” trùng hợp với một trong số “lo âu” của Anh Tôn-Thất-Thiện nêu trong bức thư gửi cho “Cậu Thoại” mà cậu Thoại đem phoi bày ở mục Thư Bạn của Đặc san này.

Tối 05-11-01, nghe điện thoại Anh cho hay là Tr. Trần-Ngọc-Đại vừa mới qua đời. Anh em HĐ Orlando đang cùng nhau hội ý với Tang-quyền để lo đám tang. Tôi chờ thêm chi tiết để đăng lời

PhânƯu thương tiếc một Trưởng Hướng-dạo đã bao năm sinh hoạt với Phong-trào.

Điều vợ chồng Thoại, đã có 3 lần chung vui với anh chị Đại, khi sinh hoạt với HĐ Trưởng niên Orlando, dạo ấy đông vui lắm, có lần Tr. Đại được bầu làm Lý-trưởng của Làng .

Cám ơn Anh đã cho biết cuốn sách của anh vừa phát hành : “Hai con nhện trên mạng lưới”, với tóm lược văn tắt của TS Nguyễn-Phúc-Liên như sau :

... những lời tâm huyết giữa hai người bạn cũ vừa tìm lại nhau trên mạng lưới sau 46 năm xa cách : TS Bửu-Sao, Orlando và GS Trần-Duy-Nhiên, Saigon. Suốt hai tháng rưỡi, qua điện thư hai người cùng trao đổi những quan điểm về hai chủ đề chính : Mẹ Việt Nam và Mẹ Giáo Hội. Hai chủ đề đang mang nặng tính cách thời sự nóng bỏng lúc này với các phong trào đấu tranh đòi tự do, dân chủ thật sự cho Việt nam, và việc đảng CSVN dùng bạo lực công an để đàn áp các vị lãnh đạo tôn giáo...v.v...

Trại Họp Bạn TT7 sắp tới ở Houston, Texas Anh có dự tính sang gặp anh chị em không ?

- Anh này hỏi kỳ quá : Tại sao lại không ?

Anh Đại đã giã từ chúng ta. Từ nay vắng bóng.

Chẳng thà không biết thì thôi,

Biết rồi, mỗi đưa mỗi nói cùng buồn !

Chị Lâm Tô-Bông (Vịt nước vui vẻ)

Bà Hội-trưởng Hội Nữ-sinh Gia-long này chu đáo quá, cứ gặp là dặn dò Ngựa phải cẩn trọng sức khỏe, ngoài ra còn diện thoại “mật” với Cô Vy khuyên Ngựa nên bớt làm việc, và những lần ấy, Nàng thường cẩn nhẫn : ” Nói với Anh như nước đổ lá mõn ”. rồi cũng .... huề !

Trong 2 lần vào bệnh viện, Chị đều có đến thăm, ngoài quà cáp, chị biết tánh thằng em ham đọc sách, nên lần trước chị đem cho cuốn “Saigon 300 năm cũ” và lần sau cuốn “Bình Thuận”, đọc thích thú vô cùng.

Em còn nhớ ngày 07-1-1994 là ngày Anh Bông mất, nhớ lại Anh : Một người mẫu mực, rất nhiều

từ tâm, quảng giao và đó là hình ảnh của anh Đạo-Trưởng Bình-thuận ngày xưa đó.

Tr. Đoàn-Lai (Tân-Lăng, Cố đô).

Chắc anh giận chú đội-sinh đội Gà năm xưa lầm, vì bê bối, vô tình và nhiều tánh xấu khác nữa. Vì rửa mà em dành phần trả lời Anh vào đoạn cuối của Mã Thư, với niềm tin rằng : đọc giả đọc trên 10 trang mục này đã mệt mỏi, chán nản, chỉ anh em mình tỉ tê với nhau cho vui.

Cuốn "Trường Huế" do anh chị gửi tặng với 4 tấm hình, do cháu Lộc+Hương đem đến từ lâu, lăng xăng với đặc san này nên viết thư cảm ơn Anh Chị hơi trễ. Mỗi lần sắp đặt cho một số báo, luôn trong đầu nghĩ đến Anh Lai với công phu góp bài và viết tay toàn tập GÓP SỨC của Đoàn H.T.Cảnh năm xưa ở An-cựu. Anh còn nhớ không ? Sao mà nét chữ của anh đẹp như rửa, mà bây giờ viết thư nét chữ vẫn đẹp, không thay đổi.

Trong năm (mùa hè vừa qua), Thoại có nhờ người quen đem về Huế cho Anh Chị : Tập "Phong-trào HĐVN 70 năm" và 3 số L.L.. Đến lúc ra đi, họ đã bỏ quên lại. Họ hứa dịp sắp tới (mong rằng đừng hứa ... lèo) về lại Huế, họ sẽ đem đến tận nơi.

Có 2 lần, Thoại hỏi cháu Văn-Hương và chú Lộc có về VN thì đem về vài số L.L., Cháu le lưỡi, cười, lắc đầu và nói mỉm răng mà đem được "Ôn" ơi ! Mấy đứa cháu này nhác như thô đế, chỉ có tài lái xe đến đón "Ôn" tối ăn đồ luluë thì hăng hái mà thôi.

Lộc thì ăn nói "lão khẩu", Văn-Hương thì luôn tươi vui, còn sấp nhỏ thì lặn đâu mất tiêu, rất ít thấy ở nhà. Hay là chúng thấy Bố Mẹ kêu bằng "Ôn", chúng sợ chào "Thưa Cố" nên khiếp quá chang ! Mà chức Cố cũng vĩ đại thiệt.

Đặc-san Tết này sẽ tìm cách gửi về Anh Chị. Nhưng chưa biết bằng cách nào. Mong rằng Văn-Hương hay chú Lộc đọc tới mấy giòng này, nỗi máu anh hùng, gọi điện thoại nói :" Thôi. Ôn ơi, đưa đây cháu gửi về cho Ba Mạ cháu,

hoặc có ai thân quen về, cháu sẽ nhờ họ. Ôn tra rồi, lo chi cho mệt tim"

(Chú thích cho những độc giả khác biết : Anh Đoàn Lai là Anh Đội-trưởng của tui ngày xưa. Luôn luôn là Anh của tui. Còn Bé Trên của Anh Lai là chị Ngọc-Anh, có bà con trong Họ với tui, gọi tui bằng Chú . Các con của anh chị Lai-Anh chiếu theo cấp bậc nở mà gọi tui bằng "Ôn").

Tr. Vit Trịnh-trọng (Thiệp Hoa).

Đã 3 tháng nay, nhận đầy đủ Thiệp Hoa, cứ mỗi tháng 2 lần, rất đều, có khi trước cả thời hạn. Nếu Thiệp Hoa mà ở bên này thì không nói làm chi, việc gom bài vở, in ấn công phu, một tay N.Y. gánh vác, quả là một công trình đáng kể. Tiếc là L.L. không vào máy được như T.H.

Liên-lạc cũng đã có trích đăng một số bài của anh em bên nhà, rất hay. Có một nhận xét : sao mà nhiều thi-sĩ quá !

Ngựa đã gửi 3 lần khác nhau, 3 bài viết gửi về Thiệp Hoa đọc thử cho vui, theo địa chỉ đã cho, không thấy nói "đã nhận được", mình hiểu rằng ông Bé-dé đã cho mò tóm rồi. Đành chịu vậy ! Bây giờ có Trường Xóm Bạch-Đằng ở Ohio nhận sứ mạng giao lưu. Chờ xem ra sao.

Tr. Nguyễn-Thi Ngọc-Anh (Chu Di).

Anh em Tráng-Huynh B.Đ. ca ngợi Chị nhiều quá, nhất là thành tích leo núi Bạch-Mã. Ở vào tuổi cao như Chị mà có được tâm hồn và sức chịu đựng như vậy, chắc là nhờ anh linh của Trường Hươu Nóng Tính phù hộ và âm thầm khuyến khích. Cầu mong Chị được nhiều sức khỏe như vậy.

Từ nay, Liên-lạc xin dùng biệt-danh Chị (Chu Di) để trao đổi thư từ cho tiện.

Cách đây 3 tháng, em có nhận được 1 tấm giấy nhỏ mà Tr. Hươu tự tay ghi địa chỉ một số ít tên họ và địa chỉ anh em HĐ (ít hơn 10 ngón tay) mà Tr. Hươu thương mến, trong đó có cả tên em, em rất cảm động. Chị lại gửi thêm một ít tài liệu, nhất là thư của một thành viên người Đại-Hàn đã cùng Anh tham dự Trại Họp bạn Pan

Pacific Jamboree ở Sydney năm 1952, gửi cho Anh khi trở lại xứ sở.

Thư này hơi mờ, vì sao chụp lại nhiều lần. Sau này có dịp thuận tiện sẽ tập trung các tài liệu về cuộc họp Bạn này lưu lại cho hậu thế biết.

Chúc Chị sức khoẻ để còn vui chơi với anh chị em Hương-đạo.

Tr. Gấu Nắng Nở (Virginia).

Lời mở đầu thư của Gấu, thấy buồn cười quá : Chúc sức khoẻ đời dào
Ruột phổi hồng hào
Biết tin tức anh em thế nào
Xứng với danh Ngựa biết bao .

Đúng là thơ của “Cậu Ông Trời”. Có Thánh cũng không sửa được.

Đã thi hành lệnh của “Cậu Ông Trời” nên đã ghi tên của Gò Kiến Lý Luận (Tr. Đào-Diép-Hương) vào danh sách độc giả dài hạn rồi, kể từ số này. Yên chí. Trước đây, L.L. cũng đã có gửi cho Gò Kiến, nhưng dạo ấy Gò Kiến bận “sang ngang”, nên báo bị trả lui, có lẽ thay địa chỉ mà không thông báo. Tệ thật !

Gặp những trường hợp như vậy, anh em thường than :

*Cầm vàng mà lội sang sông,
Vàng trời không tiếc, tiếc công cầm vàng !*

Đã nhận bó cùi của Gấu gửi cho Liên-lạc. Đã nhận bản tin Vùng Hoa-thịnh-Đốn, nhờ đó mới biết là Ban Hương-sự Làng vừa mới bầu xong.

Cho gửi lời chào mừng Cụ Lý Tuyến. Cụ này Ngựa đã gặp trong một buổi họp tại nhà Tr. Trường-Dư-A cách đây mấy năm.

Tr. Nguyễn M.T. (Irvine).

Đừng than thân trách phận nữa, cái số như rứa thì đành chịu vậy, mong rằng sau này Trời thương, Trời sẽ ngó lại.

Còn đối tượng thì là “bệnh kinh niên” rồi, tránh voi không xấu mặt nào, nên “Thiên” đi .

Mình là đàn ông, nên xử sự quân tử, chung thủy, rộng lượng cho dù đối tượng có gì gì đi nữa cũng nên nhẫn nhịn.

*Nào khi gánh nặng em chờ
Qua trướng em đợi, bây giờ phụ em .*

Cám ơn đã lo cùi lửa cho L.L.
Mong nhận được thư vui.

Tr. Vũ-Ngọc-Thúy (New Orleans)

Đã trao cùi lửa cho chú Thủ-quỹ xong, sức nhớ trong thư, có phần Tái Bút như sau, xin ghi nguyên văn để các đương-sự nối lại dây thân ái :

“Trong Liên lạc số 39, thấy có hình Mô Làng Râu Kẽm (vợ đứng bên), họ Phạm. Chính là người bạn 37 năm xưa của tôi, do L.L. (qua Anh và anh Ngọc) mà tình bạn trải mấy thập niên được nối lại. Một lần nữa, cảm ơn Anh” .

Trưởng Thúy ơi, tuy làm Mô Làng, nhưng là “Mô bể” vì mõ tịt ngòi luôn. Tay này chỉ thích “mõ” mà thôi. Gửi e-mail mấy lần nhưng không bao giờ trả lời cả (gửi theo e-mail do Cụ Thuật cho : Kimtex@excite.com)

Ông Trùm Râu Kẽm ơi, lên tiếng đi !

Tình theo gió bay ...

Đoạn tin nhỏ này xin dành cho một số Tu้อง rất thương mến Liên-lạc, vì thương mến nên đã hills là sẽ góp bài trong Đặc-san Kỷ niệm 10 năm này.

Anh em trong Ban Phụ Trách vui mừng đợi chờ vì rất tin vào những lời hứa ấy, nhưng :

“Lời” có lại, nhưng “bài” không thấy lại !

Đã hết hạn thu bài, không thể chờ lâu hơn nữa, nhà in thúc dục nên đã buồn mà than rãnh :

*Chẳng lẽ ôm lòng chờ đợi mãi,
Em đành bội ước với tình-quân !*

Chúc mừng

Mười Năm Liên Lạc

Cảm nghĩ của một độc giả

Tôi nhận được Tập san “Liên Lạc” đầu tiên do một Trưởng có biệt danh ngộ nghĩnh là “Râu Kẽm” gởi biếu bằng một bản sao chép. Hồi đó tôi mới chân ướt chân ráo đến Úc và tâm tư đang “ngổn ngang trăm mối” nên bên trong Tập san có Trưởng đã nhắc tên tìm kiếm tôi mà tôi chưa dám trả lời, bằng đi một dạo rồi sự việc chìm lẩn trong quên lãng. Cuộc đời nơi định cư mới đã đưa tôi đến những nẻo đường mà tôi chưa chọn được một hướng đi thích hợp cho cuộc sống còn lại cuối đời “bóng ngả về chiều”. Ít lâu sau chẳng hiểu thế nào tôi lại thấy vắng bóng “Liên Lạc” rồi lại thấy xuất hiện. Tình trạng vắng và thấy cứ mãi xảy ra cho đến khi tôi gặp “Ngựa” ở Thắng Tiến V. Không hiểu nhân duyên nào mà tôi được “Ngựa” chiếu cố, vì giữa anh ấy với tôi chẳng biết gì nhau. Hoặc khả dĩ, chỉ có tôi biết anh ấy ngày trước có thời ở Quảng Trị và tôi cũng có thời cộng sự với người anh ruột của anh ấy ở Pleiku.

* * *

Tôi thấy thích thú mỗi khi nhận và đọc “Liên Lạc”, nhờ “Liên Lạc” mà tôi đã tìm thấy lại bên trong đó những bạn bè, những người cùng chung lý tưởng phục vụ tha nhân, không màng đến danh vọng và tiền bạc, mong mỏi đào tạo cho thế hệ mai sau những người công dân tốt cho xã hội. Tuy thế nhưng mấy ai được vừa lòng, vì có bạn nhận được “Liên Lạc” rất thường xuyên, lại cũng có bạn muốn nhận cũng không nhận được, hoặc muốn mua cũng không mua được. Đấy là lời anh “Ngựa” đã viết rõ nét “Liên Lạc không bán”. Có những

lúc vắng tôi lại thấy nhớ nhung, muốn tìm và mua cho bằng được nhưng “nó” ở mãi tận bên Canada, xa xôi nửa vòng trái đất, vả lại “nó” cũng không là món hàng được bày bán nên đành chịu nhịn thèm. May thay nhờ Thắng Tiến V mà tôi có cơ duyên hạnh ngộ “Liên Lạc” từ đó cho đến nay.

* * *

Mỗi lần đọc “Liên Lạc” tôi lại nhìn thấy trước mắt lờ mờ hình ảnh những người bạn thân quen, trai có, gái có, nhởn nhơ trước mắt nhắm mắt mở (đọc say đến nỗi ngủ gật) của tôi: Nào là anh Khâm, anh Định, anh Thính, anh Cẩn, anh Thanh, chị Vé, anh Ban, anh Đằng, anh Viêm ... Akela Song Hoè, Đoàn Lai v.v. và các Trưởng đàn anh khác. Cái không khí vui nhộn trong tôi về những ngày trại “Dự Bị” ở hồ Tịnh Tâm năm 1952 nửa chừng mưa bão lại phải chạy vào trường Đoàn thị Điểm cho đến phút mãn khóa. Nay những người bạn đó có kẻ đã khuất và nhiều người còn sống. Tôi còn nhớ thuở đó Huế – Quảng Trị cách nhau chỉ 60 km mà hành trình chúng phải mất đến 2 ngày tròn, chỉ nhúc nhích từng chặng từ 10 đến 15 km. Đêm đầu của hành trình phải ngủ dưới cầu xe lửa Mỹ Chánh do lòng tốt của vị Chỉ huy Trưởng đồn. Cuối cùng chúng tôi thoải mái bước lên xe buýt từ Văn Xá đến Huế tham dự trại sau khi đã đi bộ từ An Lỗ vào đấy. Dặm về lại phải chờ đợi cho đến khi có chuyến xe lửa, mất cả tuần lễ mới trở lại được Quảng Trị. Bạn đồng hành cùng tôi có các anh Ký, Quảng, Thính, Cẩn xuất phát từ Quảng Trị và những nhân vật này đã cùng vài

anh em khác rủ nhau đến nhà Trưởng Tôn
Thất Dương Thanh họp bàn việc
tái lập Đạo Ai Tử. Năm người kể trên xung
phong tham dự huấn luyện để trở về lập các
Đơn vị mới mở màn cho H.Đ. tái sinh hoạt ở
Quảng Trị sau thời gian chiến tranh gián đoạn.
“Ngũ quý” nay chỉ còn “Tam long” là cái tôi ở
Sydney, anh Trần Văn Quảng ở Westminster
và anh Thính ở Trị An. Anh Quảng trước là
Ba-ghê-ra của tôi nay gần 80 tuổi, các anh Ký
và Cẩn đã tiên du theo “Tử Thức”.

Cũng trong trạng thái khi mơ khi tỉnh:

- Tôi nhìn thấy vài người bạn cũ được nhắc
đến như anh Quỳnh Loan, xưa kia vừa là bạn
học cũ vừa là sói con cùng bầy “Long Phúc”,
nay ở tận Toulouse bên Pháp mà hồi đó trong
bầy chúng tôi thường hát:

“Dans les bois de Toulouse, il y a des
voleurs, il y a des .. “ không rõ ngày nay thế
nào, tại sao thuở đó lại có bài hát mô tả nhiều
trộm cướp như thế? Nhắc đến Loan, tôi lại
nhớ đến các Trưởng Tôn thất Dương Vân, Cao
Trọng Phiệt, anh Phan Trinh, Thu Lương và
những Trưởng ưu tú khác đã dùi dắt tôi thuở
bé. Thoáng nhớ, tôi lại thấy chị Dương Vân,
mới ngày nào còn đút cho tôi những muỗng
kem ngon ngọt trong những dịp Đạo Ai Tử
hop mặt. Cuộc đời Hướng Đạo của tôi thích
thú nhất là những ngày Trại Hè ở Cửa Tùng,
cái vui thú mà tôi không bao giờ quên được và
tìm lại được trong suốt cuộc chơi HĐ về sau.
Loan ơi! Ở phương trời Tây anh có biết chăng
năm 2000 Thanh đã về tìm lại dấu vết ngày
xưa của cái Trại Hè năm đó, nay đã vắng
bóng Thừa Lương, nhà bưu điện nơi chúng ta
thường ra bể tắm đã leo lên chạy xuống.
Khách sạn ở Mũi Lè, nhà thờ Di Loan, tu
viện Phước Sơn và cái bãi cát trắng như muối
rang chín nay đã ngả màu vàng đậm.

-Tôi đã nhìn thấy tên và mường tượng ra
các anh Phan thanh Hy, Nguyễn văn Thơ,

Trần trung Du, Lê gia Mô, Lê mộng Ngọ và
nhiều anh chị em khác nhất là anh Lê xuân
Đằng có lần ngồi cạnh tôi trong Đại Hội Đồng
thường niên diễn ra ở Đà Nẵng năm 1969, và
những năm khác ở Saigon trước 1975.

-Tôi cũng nhìn thấy bóng dáng anh Huỳnh
văn Diệp, anh Trần văn Lược nối vòng tay lớn
đi thăm hết thảy các đơn vị mọi nơi trong
nước và đến Pleiku trong lúc Đạo đang xây
cất Đạo quán. Các anh đã để lại trong tôi
những kỷ niệm khó phai mờ, giờ khởi hành trở
lại Qui Nhơn xe trực trặc tôi lại phải đưa xe
sửa chữa thay thế điện trù, tiễn đưa các anh ra
khỏi tỉnh lỵ trên 8 km mới bắt tay từ biệt. Khi
trở lại Saigon, trong một phiên họp của HĐTU
năm đó, các anh đã quyết định trợ cấp cho
Đạo chúng tôi 100.000\$ góp phần vào việc
xây dựng. Các anh còn tặng riêng cho tôi nón
lá khăn quàng, túm lông trên nón và tua vai,
ngoài chiếc khăn của Trưởng Tôn thất Hy
mang vào cổ cho tôi khi trao được nối tiếp
nhiệm vụ thay thế anh ấy thuyền chuyển đi
nơi khác. Mỗi lần nhắc đến tôi không khỏi bùi
ngùi luyến tiếc bóng ngày qua, những ngày
trở lại sinh hoạt HĐ tại Pleiku, tham gia vào
công cuộc tổ chức Họp Bạn Chân Trưởng Sơn
cùng các anh Hy, Huyền, Phó, Tánh, Thành,
Thịnh ... Và khi anh Hy ra đi tôi đã cùng với
các anh Trần tiễn Huyền, Nguyễn đức Chánh,
các Trưởng đơn vị và các em nỗ lực xây cất
hoàn thành Đạo quán, bề thế rộng lớn (11m x
24 m) có hai tầng, với mục đích tạo nơi chốn
cho Sói con và Đoàn sinh vui chơi sinh hoạt.
Ngoài ra anh em chúng tôi còn có hoài bão
lập thành một Trung tâm nhà trẻ mẫu giáo,
lấy lợi nhuận dùng vào việc phát triển Phong
trào H.Đ. tại Pleiku mà thời bấy giờ số đoàn
sinh đã tăng vọt trên dưới 500 kể cả Trưởng.
Mới đây Trưởng Nguyễn đức Chánh về thăm
quê hương có tìm đến thăm Pleiku xem qua
Đạo quán, đã kể lại cho tôi biết, cơ sở nay

chính quyền xử dụng làm Hội Trưởng ty Y Tế, nhà cửa không được trùng tu, rêu phong đã bao phủ.

-Nhiều hình ảnh khác tương tự, kể lể dài dòng e làm phiền đến các bạn.

Cái thích thú khác, tôi lại nhìn thấy những cái tôi bên trong, đấy là những bài do chính tôi viết được đăng tải: chuyện ngắn, bản tin, hình ảnh phóng sự.. v.v.

Cái thích thú hơn nữa là được công khai đọc thư của người khác, có những câu chuyện riêng tư nhưng na ná giống hiện trạng của chính mình. Có khi bỗng dung lại nhìn thấy những người bạn tưởng đã ra người thiên cổ nay đột ngột xuất hiện trên Tập san, tuy nhẫn tin thăm hỏi người khác nhưng xem ra giống như người ấy thăm hỏi đến chính mình.

Cái thích thú hơn, hơn nữa là thấy vài nét e thẹn trong đó của vài người bạn, khi chuyện riêng của mình kể, được phơi bày trên “Liên Lạc” như thể vạch áo cho người xem lưng, rồi giãy nẩy la lối, khiến tôi lại có cảm nghĩ nếu cái lưng của anh chị em nào đó có vạch ra thì cũng chỉ thấy làn da và nếu tưởng tượng như tôi thì có thể thấy hằn lên hai chữ “H.Đ” là cùng. Không như tôi và nhiều bạn khác sau năm 1975, đã có lần mặc áo kín lưng nhưng lại được đóng dấu cẩn thận bởi hai chữ “C.T.”.

Cái thích thú hơn hết và cũng là thích thú cuối cùng trong tôi là nụ cười reo vui của một người bạn mỗi khi anh ấy nhận được “Liên Lạc”. Anh ấy điện thoại rối rít hỏi tôi đã nhận được “Liên Lạc” hay chưa? Và kể cho tôi nghe qua nội dung đã được đăng tải bên trong rồi thích thú cười vang, thành thử chưa được đọc “Liên Lạc”, tôi đã biết rõ khúc chiết mọi chuyện.

Nay Trưởng “Ngựa” kỷ niệm tuổi đời “Liên Lạc” tròn 10 năm và muôn xếp vỏ không chạy nước kiệu, phi nước rút gì nữa!!! Tôi nghĩ con tằm cả ngàn năm vạn năm nay kể từ khi tạo hóa sinh ra nó, đến thác hãy còn vương to để con người dệt ra những tấm lụa mịn màng làm đẹp phụ nữ. Tôi không rõ cái kiếp “ngựa” của anh ấy sinh vào giờ nào, chứ cái kiếp “ngựa” của tôi lại sinh vào 7 giờ tối, có lẽ giờ này ngựa được chủ cho nghỉ ngơi nên nhàn nhã, thoải mái, vì vậy mới có nụ cười tươi như hoa nở mà các bạn đã thấy trong tập san vừa được phát hành. Được “Ngựa” hỏi thăm, sinh hoạt “Trưởng Niên” có hát không hè? “Ngựa” này xin trả lời: các anh đàn trẻ họp Làng lại chọn ở nhà hàng ăn uống thì làm sao mà hát được, phải nể nang khách làng ăn khác nữa chứ! Ấy ấy, thế mà nhóm Liên gia 1 của chúng tôi đã nhóm họp phiên đầu tiên hôm 3-2-2001 có hát hò hả hoi. Bài hát do tôi sửa lời ca như sau:

“Chúng ta hôm nay hiệp vầy
Cùng nhau đến đây,
Nét thương yêu nhau tỏ bày,
Giữ chặt mối dây.

Vui sướng ta chung cùng nhau,
Đau đớn ta chia nỗi sầu,
Mến nhau ta nên hằng ngày,
Giữ chặt mối dây.

Trước khi ra về cũng cất cao tiếng hát:

“Dầu khi chia tay về nhà,
Lòng ta không phai,
Sớm khuya không quên giờ này,
Giữ chặt mối dây.

Có vị nào muốn cùng chơi, xin cứ mua vé máy bay khứ hồi đến Sydney và nhập bọn với chúng tôi, có đủ thứ vui chơi, thanh tao, nhàn nhã, thăm tình huynh đệ Hướng Đạo ngày xưa. Vì chúng tôi không sửa lại luật cũng như

lời hứa H.D. khởi thủy. Và xin nhắc các bạn Điều luật thứ 7 của H.D. khởi thủy là: “Vâng lời Trưởng mà không biện bác”. Thời điểm “Siêu Dân chủ” mà chúng tôi còn chấp nhận độc tài “số thượng thừa” hơn cả Xít-ta-lin, chắc chẳng ai thèm đến.

***

Nhân kỷ niệm 10 năm “Liên Lạc”, chúng tôi xin có lời chúc mừng đến Trưởng Chủ biên và toàn Ban Biên tập. Không hiểu Trưởng “Ngựa” nghĩ thế nào mà muốn xếp vó. Cứ như chuyện con tằm, tôi nghĩ kiếp ngựa cũng thế. Ngày xưa con người muốn đền ơn đáp nghĩa lại ước mong được làm thân trâu ngựa. Trưởng “Ngựa” mang danh nghĩa “Chịu Khó” không lẽ lại “khó chịu” làm anh chị em mọi nơi mất đi nguồn an ủi như tôi đã kể mỗi khi đọc “Liên Lạc” và ôm nó canh cánh bên lòng. Con tằm nhả tơ làm đẹp phụ nữ, Ngựa Chịu Khó chắc chắn sẽ làm đẹp lòng anh chị em HD khắp nơi. Mới đây Trưởng Nguyễn Thanh Viêm ở Canberra đã tặng tôi một bài thơ lúc chúng tôi đến thăm anh chị ấy ở Thủ đô nước Úc. Sau đó Trưởng Viêm lại có thư cho tôi gởi lời thăm hỏi, lại nhắc tôi thỉnh thoảng viết thư cho anh ấy và cho đó là một phương pháp chữa bệnh chống “Lão hoá”. Trưởng “Ngựa” mới đây còn cho biết đã đổi hướng nội dung, không còn ướt át, thi phú, lẩy Kiều như trước, chẳng khác nào ý nghĩ chống lão hoá của Trưởng Viêm. Tôi lại có ý nghĩ thêm: anh “Ngựa” cùng tôi đồng bệnh nghẽn tim mạch, anh “Ngựa” lâu nay bận bịu với “Liên Lạc” có lẽ nhờ đó mà quên băng đi cái bệnh tim hiểm nghèo. Tôi sẽ noi gương anh thỉnh thoảng viết bài để anh xem cho vào “Liên Lạc” và sẽ đỡ đầu thêm lửa cho sáng lên, sáng mãi lên. Có lẽ lúc đó “anh em chúng ta chung một đường lên” và “mau cõi chất cây khô vào đây đốt chung”. Mến chúc anh và toàn Ban Biên Tập dồi dào sức khỏe, mọi sự bình an. Một con én

không tạo được mùa Xuân, nhưng đấy là dấu hiệu của một mùa Xuân sẽ đến vậy. Thân mến!

Sydney, ngày 24-3-2001
Trương văn Thanh

NHỚ NGƯỜI XƯA

Những ngày này, năm xưa, các Trưởng dưới đây đã có thời cùng chúng ta vui chơi ca hát, chung một Niềm Tin.

Nay Âm Dương cách biệt, chúng tôi xin ghi lại đôi giòng để tưởng nhớ Người Xưa :

(Tháng 12, tháng Giêng và tháng hai dương lịch)

- Ngày 24-12 : Trưởng Trần-Văn-Đường
- 25-12 : Trưởng Trần-Duy-Vỹ
- 07- 1 : Trưởng Lâm-Tô-Bông
- 18- 1 : Trưởng Phan-Kim-Phụng
- 22- 2 : Trưởng Dương-Q.-Hưởng
- 22- 2 : Trưởng Phan-Như-Ngân
- 25- 2 : Trưởng Ngô-Thế-Tân

Người ra đi vĩnh viễn là người sống triền miên trong nỗi nhớ của những người ở lại.

Liên-Lạc

Hội ngộ ở Sydney, nhân kỷ Họp Bạn TT5 :

Từ trái sang : Tr. Ngựa C.K. (Montréal), Tác giả (chính giữa) và Tr. Cáo Đỏ Mặt (Ottawa).

Tin tức Trại Họp Bạn Thắng Tiến VII

- **Thời-gian** : Chủ-nhật 30-6-02 đến thứ bảy 06-7-02.
- **Địa điểm** : Trại Camp Stake
Châu Sam Houston Area, USA.
Một rừng đầy thông, cạnh một bờ hồ,
gần 200 mẫu.
Có sẵn khoảng 70 nhân viên người Mỹ
(Certified staff) để điều khiển những
môn như bơi thuyền, water ski, bơi lội
v.v...
- **Tiên nghi** : Một nhà ăn ngoài trời với sức chứa gần
1.000 người với mái nhà thật cao và hệ
thống quạt thật thoáng. Ngoài ra, còn
có nhiều nhà sinh hoạt nằm rải rác
cạnh bờ hồ, trong một khu rừng đầy
bóng mát.
- **Trường-Niên** : Có dành riêng những căn nhà trọ
(dormitory) có máy lạnh và đầy đủ tiện
nghi với sức chứa khoảng 100 người.
Bên cạnh có một phòng họp có thể
ngăn ra thành nhiều phòng nhỏ và một
nhà ăn khá lớn có đầy đủ bàn ghế.

Chi-phí :

Lệ phí ghi danh : \$ 50 US cho 1 người.
Khách-sạn Hilton dành cho các Trường-
niên (có máy lạnh) \$ 80 US 1 tuần lễ,
ưu-tiên dành cho những người ghi danh
trước (vì số phòng tại đất Trại có hạn).

Ban Điều-hành Trai : Trại-trưởng : Lương-Hoàng-Nam
Trại phó Nội-vụ Nguyễn-Cao-Bình
Trại Phó Ngoại vụ : Trần-Kim-Thoa
Tổng Thủ-ký : Hoàng-Kim-Châu

Địa chỉ liên-lạc và ghi danh :

THẮNG TIẾN VII
P.O.Box 91036-166
Houston, TX. 77291- 1036 USA

Thắng Tiến 7 : Gặp Nhau

Tiếng "tù và rúc hồi" từ Tắc-xát
Hồi bốn phuơng mau cất bước lên đường
Tới Hữu-tân để Họp Bạn Tình Thương
THẮNG TIẾN 7 đang tung giờ mong đợi.

Cờ Bách-Hợp tung bay như mồi gợi
Tụ về đây một rừng Huệ ngát hương
Lều vải phòng căng tạo nghĩa phi thường
Cỗng trại vương cao nụ cười cởi mở.

Gặp lại nhau, ngàn trái tim hồn hở
 Tay nắm bàn tay, ánh mắt long lanh
 Vang tiếng Hội-ca em đứng bên anh
 Vui lùa trại mái xanh chen mái bạc.

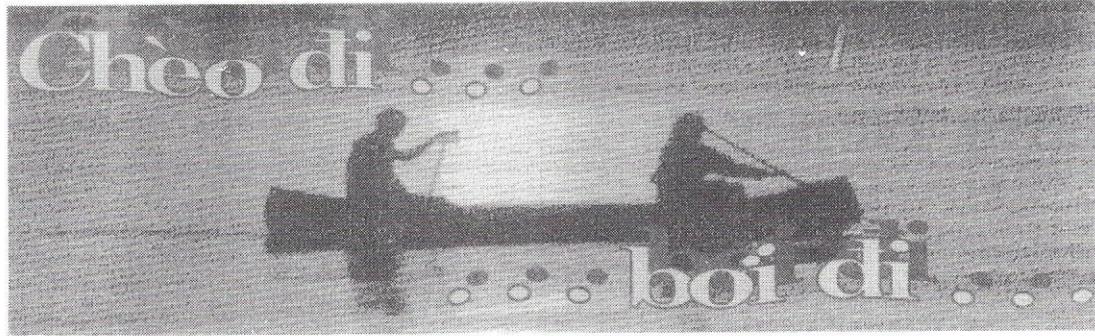
"Ghi cho địa chỉ" để chúng ta liên lạc
"Chụp mấy pô hình" nhớ buổi hôm nay
Những hàng lưu bút ghi đến mồi tay
Và kỷ vật nhét ba-lô đầy cúng.

Các trò chơi thực say sưa, hào hứng
Tiếng hò reo nào động cả góc trời ...
Hãy về đây sống lại phút tuổi cười
Rất thoải mái của con người Hướng-dạo.

Cuộc "Hội-luận" với tâm-tử thiện hảo
Quyết dựng xây những thế-hệ ngay lành
Lớp Trường Già trao "biểu bối" liệt oanh
Lớp Trường Trẻ dấn thân ra gánh vác.

Trott Tắc-xát mồi bà con cô bác
Trong đại gia-đình Hướng-dạo Việt-nam
Hăng hái lên đường dù vất vả gian nan
THẮNG TIẾN 7 cùng nhau về họp mặt.

Tuấn-Việt

Với nỗi lòng của Trưởng Nguyễn Văn Thơ

(Phỏng-vấn Trưởng Lê-Hữu-Mục do Ngựa C.K. thực hiện)

Liên Lạc: Bài này đã được đăng trong Liên Lạc số 13, nhưng có nhiều độc giả yêu cầu cho đăng lại vì họ thiếu, (không có số này) mà L.L. cũng hết.

Hương-đạo-sinh không ai là không thuộc bài **CHÈO ĐI BƠI ĐI**, nhạc của Lê-Hữu-Mục, lời của Mai-Ngọc-Liệu. Và thuộc từ năm 1940-41 kia. Đúng với tinh-thần Hướng-Đạo, nó thúc dục thanh-niên đi vào Đời như đi trên dòng sông, lúc nào cũng đoàn-kết, lúc nào cũng giàu tinh-thần phục-vụ, lúc nào cũng sẵn-sàng làm việc lành, lúc nào cũng tha thiết yêu nước. Có thể nói mà không sợ ngoa là bài hát đã góp phần không nhỏ vào việc un-đúc tinh-thần Dân-tộc của Thanh Thiếu-niên Việt-Nam thời kỳ trước và sau 1975.

Sau đây là bài tôi phỏng-vấn chớp-nhoáng tác-giả bài ca Chèo Đi Bơi Đi để xem Trưởng Lê-Hữu-Mục đã thai-nghén nó trong trường-hợp nào, từ bao giờ và từ khi bài ca được ra đời đến nay, Trưởng Lê-Hữu-Mục đã gắp những vui buồn gì.

Tôi đã đến nhà riêng của Anh tại đường Victoria, tôi đã ngồi nói chuyện với Anh trong một căn phòng đầy tiếng chim, có hoa nở, và tiếng nói im lặng của ... sách. Chỉ chiếc đàn dương-cầm có đuôi to tướng nằm ở giữa phòng khách, anh Mục nói: Tôi chỉ có

sách và đàn, về điểm này, tôi là một nhà đại phú đế nhé. Ngựa C.K. chỉ cười vì đang miên man nghĩ đến cách nhập-đề, vì hơi ... khớp, khi ngồi đối diện với một nhà học-giả nổi tiếng, đã có tên tuổi trên các báo Làng Văn, Văn, Văn-học, Văn-nghệ Tiền-phong, kể cả tờ Văn-học Hà-nội (và còn rất nhiều tác phẩm đã và sắp xuất-bản). Với giọng nói rõ ràng dũng dạc, có đôi khi hơi vội-vàng và nóng nảy, suốt 2 giờ đồng hồ với con người trên 70 tuổi, sức-khỏe tráng-kiện, hăng say dùng múa ngón tay gõ nhịp khi hát lại những câu ca, chỉnh lại giọng cho ăn khớp với nhạc lý, và đặc biệt là cười lớn mỗi khi đắc ý. Tôi nghĩ thầm: "C'est un vieux jeune!"

CUỘC PHỎNG VẤN BẮT ĐẦU:

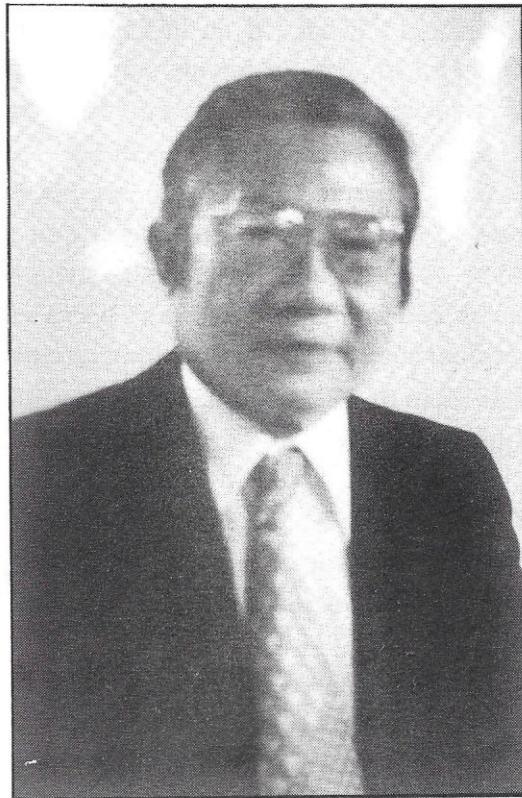
Nguyễn Trung Thoai: Thưa Trưởng, trong thân tình Hướng-Đạo, xin thưa Trưởng biết là Em với một số Trưởng khác trong nhóm Tinh-Thần Baden Powell đang nối lại ngọn đuốc của các bậc đàn anh trao lại để thực-hiện Bản tin Liên-Lạc (như Trưởng đang có trước mặt). Hôm nay Em đến đây để xin Trưởng cho biết về cuộc đời Hướng-Đạo của

Trưởng có những việc nào lý thú, những sự kiện nào đáng ghi nhớ. Em cũng xin thưa thêm là: Hôm nay Em chỉ xin làm rộn ký ức của Trưởng về – lãnh-vực Hướng-Đạo mà thôi nhé – còn các việc khác như ... chính trị, văn-hoa hoặc kinh-nghiệm sống, xin Trưởng tạm cho nó nghỉ yên một góc, khi nào thấy cần, Em xin đến gõ cửa phiền Trưởng.

Lê Hữu Mục: Anh Thoại nè, Anh quá khiêm tốn, chứ trên những lãnh-vực khác thì Anh còn bở xa tôi nhiều, như về phuong-diện Hướng-Đạo Anh sinh hoạt đều và thường xuyên hơn tôi. Về kinh-nghiệm sống, có thể Anh cũng từng trải qua bao nhiêu năm lăn-lóc trong ngành hành-chánh. Tóm lại hôm nay chúng ta chỉ nói về chuyện Hướng-đạo với ... ca hát cho vui và tôi cũng muốn đề nghị với Anh xưng hô Anh với Tôi cho thân mật. Đồng ý nhé. Ngoài ra, nếu khi nói chuyện, tôi có say sưa cao-hứng nói ngoài đề thì Anh cũng đừng ngần ngại “thắng” lại, đã là H. Đ. phải như vậy mới đúng.

Bây giờ tôi xin trả lời câu hỏi của Anh. Tôi gia-nhập Đoàn Nghĩa-binh Thánh-thể Phát-Diệm từ lúc 10 tuổi. Tổ-chức này có qui-mô giống hệt như một Bầy Sói con. Lễ tuyên-hứa được cử hành trang-nghiêm trước sự hiện-diện Nhà Xứ, sinh-hoạt đều đặn hàng tuần, cắm trại như các Đoàn Hướng-Đạo. Tổ-chức Văn-nghệ gồm đủ tiết-mục, ca múa kịch nhạc. Mỗi lần có văn-nghệ là vai trò của tôi được chú ý: tôi đánh đàn măng-đô-lin rất hay, hát giọng soprano rất cừ, có khi hát các bài lạ không ai biết, vì những bài hát đó rất ngắn thôi, là do tôi ... sáng chế với sự giúp đỡ của Thầy tôi, hay của các Sư huynh, nhất là Sư huynh Francois là người tôi rất kính trọng những sáng-kiến độc-đáo và giá trị.

NTT: Trong các bài ca Anh đã soạn ra, chắc chắn rất nhiều, nhưng có một bài mà vào thập niên 40, anh chị em H.Đ.S. ai cũng thích và hát thuộc lòng. Dạo đó Em là Đội Phó đội Gà, Thiếu-đoàn Prince Cảnh XIIème Huế, do Tr. Tráng-Cử làm Đoàn-trưởng. Em mê bài hát mà Anh Đoàn-phó Nguyễn Tuyên dạy cho cả Đoàn cùng hát. Đến bây giờ, đã trên 50 năm qua mỗi khi hát lại, em vẫn thấy còn rung động. Em nghĩ rằng bài hát “Chèo Đi Bơi Đi” là một tuyệt-chiêu của Anh phải không, và có phải bài CĐBD được sáng-tác trong không-khí đó ?

Trưởng **LÊ HỮU MỤC**

LHM: Chưa Anh Thoại ạ. Bài này mãi đến năm tôi 15 tuổi mới có. Lịch-sử của nó là như thế này: Cuối năm 1937, các sư-huynh có tổ chức văn-nghệ nhân dịp bế-mạc niên-khoa học của nhà trường. Sư-huynh Stéphane là giáo-sư lớp Nhất của tôi khuyến-khích tôi làm một bài nhạc đàng-hoàng để trình-bày vào dịp này. Sư-huynh vẽ ra trước mắt tôi một cảnh sinh-hoạt tưng-bừng náo-nhiệt. Trước khi ban kịch bắt đầu trình-diễn, tôi sẽ mặc áo màu đỏ phồng tay và bó chân, đội mũ chóp màu vàng tua đỏ, mũi đeo một quả bóng bàn cũng màu đỏ, đi giày ống màu trắng : lên sân khấu hát bài Chào Mừng các khán giả và giới-thiệu chương trình. Sư-huynh khích-lệ tôi, bảo tôi có dư khả năng làm được bài hát , ví dụ là Chào Mừng Quý Ông Quý Bà, các Sư-huynh, các Anh Chị, Tôi là ... tôi xin giới thiệu các mục trong buổi lễ hôm nay v.v. ... Sư-huynh chỉ gợi ý có thể thôi, mà ngay chiều hôm đó sau khi Mẹ tôi cho ăn cơm tối xong, dưới ngọn đèn măng-sông sáng-choang, với chiếc măng-đô-lin mượn của anh Giáo Phan (anh họ và cũng là giáo-sư của tôi), tôi đã làm xong một bài nhạc nhan đề là “Chiều nay, vui thay, các em họp mặt tại đây”.

NTT: Xin Anh nếu có thể được, chép cho em bài ca này, dù sao cũng là bài ca xuất xứ của bài Chèo Đì Bơi Đì về sau.

LHM: Được mà, với ai thì còn tùy, chứ với Nguyễn Trung Thoại thì sẵn-sàng, như Anh đã sẵn-sàng đến đây với tôi, cho tôi có dịp sống lại tuổi thơ – dù là chỉ trong mấy giờ – nhưng là mấy giờ thần tiên của tôi. Tôi đọc lời trước rồi chép nhạc sau. Lời ca cũng có vẫn có điệu, bây giờ già rồi đọc lại vẫn thấy hay hay, có lẽ vào tuổi này khó mà làm được những lời ca mộc mạc ngày thơ nhưng cũng khá có ý nghĩa, đây nhé:

Điệp khúc:

Chiều nay vui thay
Chúng em họp mặt nơi đây
Vui thay góp lời chào thân ái
Cầu chúc Quý Ông Quý Bà khang thái
Cùng ca, ha ha. Chúng ta cùng hợp ca
Bao la, cất lời chào thân mến
Cầu chúc Quý Ông Quý Bà bình-yên

Đoạn I:

Âm nhạc, đàn lên bài ca mới
Kịch vui lòng phơi phới
Lớn tiếng ta reo hò
Vứt đi bao buồn lo (trở lại Đ.K.)

Đoạn II:

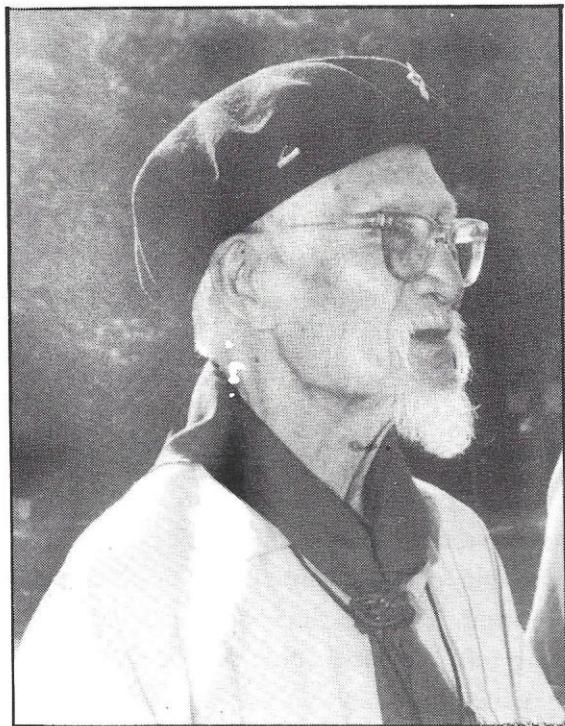
Văn nghệ là hoa hồng hoa cúc
Làm cho đời Hạnh-phúc
Chúa đến ban Ơn Lành
Rưới mưa cho đời xanh (trở lại Đ.K.)

NTT: Thưa Anh, vào tuổi 15 mà đã đặt được nhạc hay, lời có ý-nghĩa của một buổi văn-nghệ nhà Trường, mà nhạc ấy đã thay vào lời ca mới để thành bài Chèo Đì Bơi Đì lưu truyền mãi đến bây giờ và sẽ trở thành bất hủ.

LHM: Đúng vậy. Năm sau, tôi lên Hà-nội học Trung-học, tôi bắt đầu thật sự gia-nhập gia-đình Hướng-Đạo (năm 1938). Tôi vào Troupe Saint George (xin lỗi Anh, dùng tiếng Pháp vì vào thời Pháp thuộc mà), thuộc Scout de France, dưới sự điều khiển của Anh Marsouin souriant (Cún toe-toét), một bác sĩ Pháp rất đẹp trai và oai phong, lúc nào cũng cười như con cá heo. Cố vấn là một linh-mục, Cha Xứ họ đạo Hàm-long. Nhân có lần đi cắm trại chung tại Ba-vì, tôi đến làm quen với một số anh em Hướng-đạo V.N., trong đó có Anh Phạm Lợi, Anh Mai-Ngọc-Liệu, là

những Trưởng có uy-tín thời đó. Tôi thường đến chơi với các Anh và hát cho các Anh ấy nghe những bài hát của tôi làm. Chính Trưởng Mai Ngọc Liệu (hiện nay là học giả Mai Liệu) đã sửa lời ca cho tôi và đổi tên bài ca Chiều Nay Vui Thay thành bài Chèo Đì Bơi Đì. Đó là năm 1940.

NTT: Đến đây, xin phép Anh cho em nhắc lại âm-hƯởng của bài CĐBD qua một giai đoạn cực thịnh của HƯơng đạo V.N. tại Huế, vì sau đó hai năm (1942), các huynh-trưởng của em đã dạy cho em hát bài CĐBD, và năm sau, Tráng-đoàn Bạch đằng (Huế) đã tổ chức một cuộc đua thuyền trên sông HƯƠNG, tham dự gồm các Toán ChươNG Dương, Tây Kết, Hàm Tử, Vạn Kiếp, Chi Lăng và Vân Đồn. Tất cả các Tráng-sinh đều chèo mỗι Toán một chiếc thuyền, đồng ca theo nhịp

Trưởng **MAI LIỆU**

hát bài CĐBD và hát thành nhiều bè. Tiếng ca, tiếng sóng, tiếng hò dô ta vang dội cả hai bên bờ sông HƯƠNG một buổi sáng mùa hè thật đẹp. Lúc ấy em hình-dung cảnh này như lúc quân Nam ta đang reo hò chiến-thắng quân Nguyên ngày nào ...

LHM: Anh có biết vào dịp hè 1940, tôi cũng có mặt ở Huế không? Thời đó là rallye HƯƠNG đạo toàn quốc, tổ chức ở đồi Vạn-niên, gần Nam-giao. Theo anh Trần-Điền cho biết thì trong lần Họp bạn năm ấy, các HĐS có hát bài ca của tôi và một số bài của anh Hoàng Quý. Năm sau đó (1941), Hoàng Quý từ Hải-Phòng lên Hà-Nội tìm tôi và xin mấy bài hát để đăng trong Đồng Vọng. Khi gặp tôi, câu nói đầu tiên của Hoàng Quý là bảo tôi quá trẻ so với điều anh tưởng tượng. Tôi có xuống Hải-Phòng chơi với các anh em HĐ. hòa nhạc với nhau tung bừng tại nhà Hoàng-Quý và Hoàng-Phú, tức nhạc sĩ Tô-VŨ sau này. Tiếc rằng chiến-tranh đã chia-rẽ chúng tôi và bệnh lao đã cướp mất Hoàng-Quý, một nhạc sĩ HƯƠNG-đạo tài-ba thuở ấy. Tôi còn nhớ nhiều bài hát của Hoàng-Quý chưa xuất-bản như bản Đường lên Nam-Giao rất hay.

NTT: Còn Trưởng Phạm-Lợi, Tr. Nguyễn Văn Thuận, Anh đã gặp từ bao giờ?

LHM: Từ năm 1939. Anh Lợi ở cùng phố với tôi (phố Cao-Đắc-Minh, Hà nội) và anh Nguyễn-Văn-Thuận (tác giả bài Xuân Đây Rồi, Xuân Đây Rồi). Anh Phạm-Lợi dạo ấy phụ-trách một bầy sói con nên đã khuyến-kích Anh Thuận và tôi làm các bài hát cho lứa tuổi nhi-đồng. Nếu Anh Thoại có thì giờ tìm báo Thanh-nghị trẻ em, sẽ thấy nhiều bài tôi viết cho lứa tuổi thiếu-niên dạo đó.

NTT: Xin phép Anh được trở lại bài hát Chèo Đì Bơi Đì. Như vậy là bài CĐBD được lưu truyền đến sau này, là do công của Anh và của Anh Mai-Ngọc-Liệu. Và cũng nhân đây, nếu Anh có kỷ-niệm hay giai-thoại nào liên-quan xa gần đến bài hát, xin Anh hãy kể lại cho độc-giả Liên-Lạc được biết để cùng vui cái vui chung của Anh được không?

LHM: Đúng như Anh Thoại nói, bài CĐBD thành hình là do Anh Liệu và tôi cùng làm ra. Tôi sẽ có dịp trở lại, và tôi cũng xin chiều ý Anh mà kể vài mẩu chuyện liên-quan đến bài hát. Năm 1940, nhạc-sĩ Lê-Thương đến gặp tôi và yêu cầu tôi cùng một số người khác nữa lập một ban nhạc để lăng-xê một số bài hát mới của anh tại rạp Majestic, Hà-Nội. Ban nhạc gồm toàn nhạc-sĩ tí-hon: tôi (măng-dô-lin), Long (vi-ô-lông), Trưởng (ghi-ta) và anh tôi Lê-Huy-Giáp (đàn xếp, tức ắc-co-đê-ông), sau này là quân-nhạc-trưởng. Tôi hỏi anh Lê-Thương tại sao biết tôi? Lê-Thương bảo không phải em là tác-giả bài Chèo Đì Bơi Đì, đó à ! Năm 1984, ăn mừng thất tuần của anh Lê-Thương, do nhà thơ Võ-Long-Tê tổ-chức cùng với cây măng-cầm Đào-Ngọc Bảo và nhạc-sĩ Hùng-Lân, tôi có nhắc lại chuyện hòa-nhạc năm 1940 nhưng Lê-Thương chỉ nhớ có tôi là nhạc-trưởng, còn các anh nhạc-sĩ tí-hon khác thì anh không nhớ. Anh Lê-Thương có nói: đó là nhờ uy-lực của bài Chèo Đì Bơi Đì đó!

NTT: Bây giờ cũng còn sớm, chưa đến giờ Anh đi Nhà Thờ, vậy Anh còn chuyện gì nữa, xin kể cho nghe tiếp đi.

LHM: Ủ, kể thì kể. Xem nào. À, năm 1946 tôi gặp anh Lưu-Hữu Phước, cũng là một Trưởng H.D. rất nhiệt thành. Anh bảo đã tìm tôi khắp chốn để rủ tôi viết nhạc cách-mạng.

Anh cũng bảo tôi là còn quá trẻ, so với tuổi của anh mà sao lại viết nhạc hay như thế. Tôi hỏi anh bài nào mà anh cho là hay? Anh nói bài “Chèo đi bơi đi” đó. Lại Chèo đi bơi đi, mà tôi chỉ có bài ấy hay thôi sao? Phước nói rất thích bài đó, làm theo ngũ cung, và bài ấy đã có tác-dụng rất lớn, hun-đúc tinh-thần cách-mạng của anh. Anh bảo không ai có thể quên câu “Nước non đang chờ ta” hoặc câu “Vững chèo tay lái” và “Hát vang lên cho lòng thêm hăng hái” hoặc “Sóng to ta đừng lo” ..

NTT: Anh Mục ơi, cũng còn thì giờ, anh có thể cho nghe một chuyện nữa, cũng là chuyện cuối của buổi gặp gỡ hôm nay, cũng liên-hệ trực-tiếp đến bài ... “Chèo đi bơi đi” mà anh đã có dịp kể cho em nghe trên chuyến autobus kỳ Tết năm ngoái, về trường-hợp của Tr. Nguyễn Văn-Thơ, hiện là Cố-vấn của Hội-đồng Trung-ương H.D.V.N. Lúc ấy Anh đã kể, nhưng dở-dang vì xe đã đến trạm cuối, anh còn nhớ không?

LHM: Còn nhớ chứ, vậy tôi kể lại nhé. Đó là năm 1967-68. Ông Tổng-trưởng Tăng-kim-Đông mời tôi làm Giám-đốc Nha Sư-phạm để thống-nhất chính-tả tiếng Việt để dùng trong các trường Tiểu-học. Sau đấy là B.S. Nguyễn-văn-Thơ lên thay làm Tổng-trưởng Giáo-dục, và có tin đồn là ông Tổng-trưởng mới là người Nam, sẽ cho “de” hết các giám-đốc người Bắc. Tôi mừng lắm, vì tôi thất bại trong việc mời các nhà ngữ-pháp-học để tham gia chương trình thống-nhất chính-tả Việt-ngữ. Tại sao thất-bại thì tôi sẽ nói trong một dịp khác, thực ra chỉ vì tính kiêu-ngạo và chủ-quan của các học-giả nhà mình mà thôi. Tôi mừng, cho nên tôi đã mời ông Tổng-trưởng đến Nhà tôi dự một bữa tiệc thân mật, qui tụ các cấp điều-khiển của Bộ,

đại-diện tôn-giáo, một số cố-vấn ngoại-quốc. Trong buổi tiệc, ngồi đối-diện tôi là ông Tổng-trưởng Nguyễn-văn-Thơ. Bữa ấy ông nói chuyện về âm-nhạc, và ông đề-nghị tôi lên hát một bài. Tôi đứng dậy tiến lên khán-dài hát một bài – một bài mới làm của tôi – phổ nhạc những câu ca-dao nổi tiếng, để mời mọi người cùng thưởng-thức. Tôi hát bài “Rủ nhau”. Bài hát như sau:

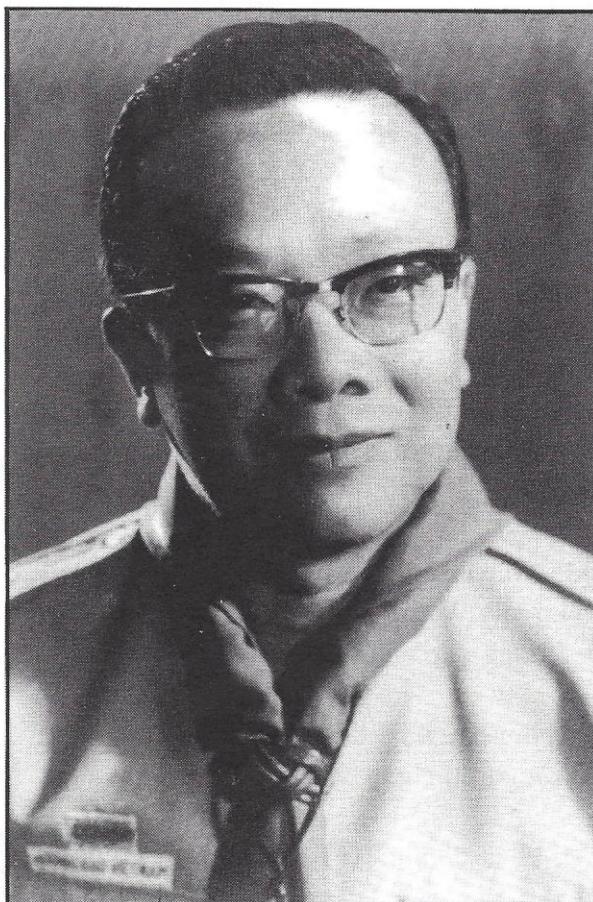
Rủ nhau đi cấy đi cày ...
Rủ nhau xuống biển mò cua...
Mưa xuân lác đác vươn đào
Công anh đắp đất vun rào trồng hoa
Ai làm gió táp mưa sa
Cho cây anh đổ cho hoa anh tàn
Nàng ơi anh quyết với nàng
Ra công cày cấy cho làng tốt tươi ...
Sông kia bên lơ, bên bồi
Bên lở anh đắp, bên bồi anh xây ...

Còn nhiều nữa, vì bài khá dài. Tôi hát để nhắc ông Tổng-trưởng Nguyễn-văn-Thơ đừng chia rẽ nhau, đừng phân-biệt Nam Bắc mà tiềm-năng đoàn-kết suy-yếu, chỉ có lợi cho Cộng-sản mà thôi.

Hình như ông Tổng-trưởng hiểu ý tôi, cho nên khi theo truyền-thống Hướng-đạo, tôi mời Ông lên hát, thì Ông lên khán-dài, suy nghĩ chốc lát, rồi hát bài ... Chèo đi Bơi đi của tôi. Khi Ông hát đến câu “Kíp bơi theo thuyền ai ...” thì không nghe Ông hát tiếp, nhìn lên thấy Ông rút khăn tay lau mặt, không phải, Ông đang lau nước mắt thì đúng hơn. Cả gian phòng rộng lớn của trưởng Q.G. Sư-Phạm chìm trong sự im-lặng. Sau một lúc xúc-động, Ông nói nghẹn-ngào (đại ý):

Tôi xin lỗi Quý Vị, vừa rồi tôi xúc-động quá nên không thể hát tiếp được. Ba tôi nguyên là giáo-viên tiểu-học, đã dạy tôi khi lớn lên

phải làm một việc gì để góp sức xây-dựng cuộc đời. Đến khi trưởng-thành, tôi gia-nhập phong-trào Hướng-đạo, giúp ích, làm việc thiện để tự giáo-dục tôi và giáo-dục thanh-niên. Tôi đã nhiều lần hát bài Chèo Đi Bơi Đi trên khắp các nẻo đường đất nước, trên khắp các giòng sông đã đi qua. Tôi yêu quý Tự-do và mong muốn mọi người cũng được hưởng Tự-do. Vào tuổi thiếu-niên, tôi đã biết thế nào là Tự-do và đã quyết-tâm thực hiện Tự-do cho bằng được trong tôi, trong đất nước, trong lòng dân-tộc. Nhưng lần này là lần thứ hai làm Tổng-trưởng Giáo-dục tôi chưa thấy Tự-do đâu hết. Con đường hướng về Tự-do vẫn còn mịt-mù. Tôi xấu hổ với Ba tôi, tôi hổ-thẹn với tôi, tôi ...

Trưởng **NGUYỄN VĂN THƠ**

Nói đến đây, B.S. Thơ nghẹn ngào không nói được nữa. Ông xin lỗi một lần nữa rồi vội vã đi xuống. Tôi nhìn Ông với tất cả lòng kính phục. Trước mặt tôi bây giờ không phải là Ông Tổng-trưởng, mà trước đây tôi cho là người kỳ-thị Nam Bắc nữa. Đối diện với tôi là một Huynh-trưởng Hướng-đạo chân-chính, một con người có tinh-thần B.P.: biết mình và hiểu người, luôn luôn sẵn sàng sống chết với người khác để xây dựng Tự-do. Vào năm 1968, nói như thế cũng là báo-động cho mọi người Việt-nam thấy manh-tâm của ngoại-bang và dặn bảo nhau phải đoàn-kết hơn nữa để bảo-vệ chính-nghĩa Quốc-gia Dân-tộc.

NTT: Thưa Anh, như vậy là Trưởng Thơ đã hiểu sâu xa thông-điệp của cụ Baden Powell?

LHM: Tôi cũng nghĩ như vậy và tôi cũng cần nói thêm là nếu ai cũng làm chính-trị như Trưởng Thơ thì làm sao mà Cộng-sản thắng chúng ta được.

NTT: Thưa Anh Mục, như ý anh nói, chúng ta ở miền Nam bị chiến-bại vì thiếu những người có tinh-thần Hướng-đạo trong hàng-nhũ lãnh đạo, ở đây chúng ta chỉ nói đến những người có tinh-thần H.D. và có lòng yêu nước, liệu nói như vậy có chủ-quan lầm không?

LHM: Trái lại, rất khách quan mà tôi nhận xét như vậy. Vì họ thiếu tinh-thần B.P., tinh-thần Hướng-đạo chân-chính.

NTT: Nếu như vậy, chúng ta phải “Hát Vang To, Trông Lên Ngày Mai ...”

LHM: Phải, “Sóng To Ta Đừng Lo”, có đúng không? Thôi nói thế này đủ rồi, lần khác chúng ta sẽ nói tiếp, còn khói chuyện. Chỉ

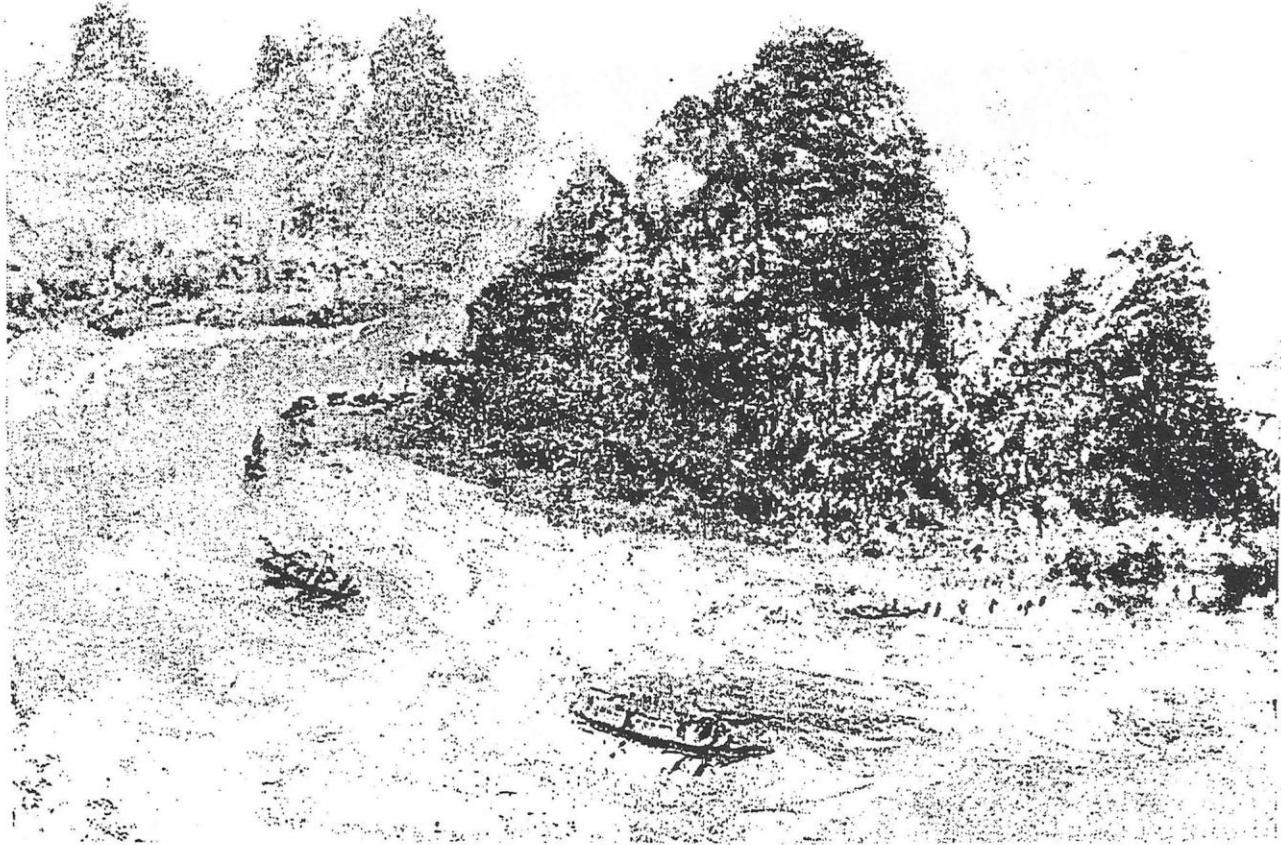
xin Anh Thoại ghi nhận cho một điều: người soạn lời ca cho bài Chèo Đi Bơi Đi là Trưởng Mai-Ngọc-Liệu, không phải tôi. Tôi chỉ làm ra nhạc và góp ý một phần lời ca. Toàn lời ca có giá-trị là do tài-năng văn-chương của Trưởng Mai-Ngọc-Liệu, một ký-giả nổi tiếng, một giáo-sư ngôn-ngữ-học tại các Đại-học Cần-Thơ, Đại-học Hoà-Hảo và Đại-học Cộng-Đồng Duyên-Hải (Nha-trang), nay là học-giá Mai-Liệu. Nói về bài hát Chèo Đi Bơi Đi, phải nói về vị học-giá này mới hiểu tất cả bề dày và bề sâu của nó. Phải nhìn rõ tinh-thần của một vị Huynh-trưởng Hướng-đạo kỳ-cựu như Tr. Mai Liệu mới hiểu tại sao H.D.S. khắp mọi nơi lại trân trọng bài Chèo Đi Bơi Đi đến như thế.

(Thấy đã sắp đến giờ Tr. Lê-Hữu-Mục đi lễ Nhà Thờ, Thoại tôi xin phép cáo-từ và cảm ơn Tr. Mục đã dành cho hơn 2 giờ có dịp ôn lại nguồn gốc và tác-dụng bài hát Chèo Đi Bơi Đi, một bài hát đã làm rung động tâm-hồn một thiếu-sinh cách đây hơn 50 năm về trước).

Montréal, một chiều Đông 1994

Ngựa Chịu Khó

CHÈO ĐI BỐI ĐI

Thác mía lè (Hà Nội)

Lò mía cù lè (Hà Nội) và Mai Ngọc Hiển.

F.

Chèo đi, bối đi, mèo non đang chờ ta, Bối đi, vung cùm Tay lái, Vá hát vang
lên, cho lòng hàng hái Chèo đi, bối đi, mèo non đang chờ ta, Bối đi, vung cùm Tay
lái, Na hát cho cao, trong lén ngày mai Con thuyền đưa ta nhẹ theo sóng, Hồ khau diếc mèo
chóng, lết phảng trên sóng dài, Kép bối theo thuyền ai Chèo

GIÁO DỤC TÌNH THÂN DÂN TỘC

RS. TIÊU NHƠN KHẢI

Cuộc sống tiên tiến hôm nay cho ta nhiều tiện nghi sinh hoạt nên con người dễ quên những nghi thức bình thường ngày trước vốn giữ cho ta một nền văn hóa phi vật chất và cung cố nề nếp của chúng ta vững chãi cho đến bây giờ.

Phương pháp huấn luyện của Hướng Đạo khởi thủy đã có mục đích nhân bản trong đường hướng giáo dục. Càng ngày phương pháp càng đi sâu vào công cuộc đào tạo con người thành một con người hoàn hảo cho bản thân, gia đình, xã hội, quốc gia, mà vẫn giữ bản sắc dân tộc. Hòa quyện giữa sự nuôi dưỡng của gia đình cho lớn khôn, sự khai hóa của học đường để có trí thức, học vấn, văn hóa . . . Sự bổ sung đời sống theo phương pháp huấn luyện Hướng Đạo không ngoài mục đích nói trên. *Cơm Cha, Áo Mẹ, Công Thầy, Ôn của Nhân quần Xã Hội*, tạo thành một công dân tốt, hữu ích, người trẻ dần dà thành người lớn, thành người lão, đã trải qua bao lần tôi luyện thử thách nhưng vẫn chưa đú, chưa trọn lành.

Nói về nghi thức lề thói của cuộc sống lại càng phức tạp và khó khăn nhiều. Ngoài những tập tục lề nghi tôn giáo mà mình theo, có khi đã viết thành văn bản, nội quy mà mỗi tín đồ cần tuân giữ, chúng ta còn phải chịu thêm một số nghi thức mang màu sắc bản địa của Tổ Tiên, Ông Cha chúng ta lưu truyền, có khi để lại trên sách vở và thường thì tập tục truyền khẩu. Những nghi thức này luôn mang màu sắc lễ hội dân tộc và hóa thành quy ước của xã hội.

Con người huấn luyện theo phương pháp Hướng Đạo, đi từ cái thấp lên cái cao (*Nhi, thiếu, thanh rồi Tráng*) Tráng sinh là nấc thang chót để một người Hướng Đạo bước ra đời. *Tráng Sinh Lên Đường* là mục tiêu giáo dục sau cùng của phương pháp Hướng Đạo. Vậy ta thấy gì sau một Tráng Sinh đã Lên Đường, một “*Thành nhân chi Mỹ*”, Có thể nói những ai đã theo phương pháp huấn luyện Hướng Đạo đều cảm thấy mình được hữu hạnh sống trong một môi trường tự nguyện tuyệt vời chọn lựa và cũng mong muốn người khác được hưởng dụng phương pháp tốt đẹp này.

Phương pháp huấn luyện Hướng Đạo luôn luôn nhắc nhở ta về cội nguồn của bản thân (*sửa mình*) của Gia đình (*thương yêu cha mẹ*), của xã hội (*hòa hợp với cộng đồng*), với Tổ Quốc (*trung thành và bảo vệ*), với nhân quần (*anh em kết hợp*) mà không quên bản sắc, truyền thống của dân tộc mình, mà một Hướng Đạo sinh đang chơi và được chơi đều thấy rõ. Từ cái nhân sinh quan giản dị mà nghiêm túc đã đưa cuộc chơi thành một chuỗi giáo dục liên kết càng ngày càng được bổ sung và điều chỉnh hoàn thiện hơn. Chúng ta được cái may mắn tẩm mình trong môi trường khắc nghiệt của đất nước, qua bao thời kỳ nổi trôi của dân tộc, nhuốm nhiều màu sắc bên ngoài, *pha trộn cái của ta với cái của nhiều người* đã làm *phai cái màu vốn có của mình*. Chúng ta vô cùng may mắn, mang ơn ông cha mình tuy đã bị quay cuồng trong cơn lốc của đất nước, cơn bão của phương Đông và ngọn

gió mạnh của phương Tây, hưởng dụng được biết bao nền văn minh vật chất và để lại khá nhiều di sản phi vật chất, nên tồn tại và đi lên như bao cộng đồng dân tộc hiện hữu.

Nhìn ra quanh ta, nếu thiếu giáo lý của Lão Trang, Khổng Mạnh, Thích Ca Mâu Ni, Chúa Kitô . . . nhân loại không rõ đã đi về đâu, nếu không có những cái “*thắng tay*” này, chắc nhân loại đã ngả nghiêng đảo lộn hay tàn lụi. Ông Cha ta cũng đã bao lần lận đận qua tai trời, địch họa mà vẫn đứng vững trong cõi Á Đông. Ông Cha ta ít để lại một nền văn minh hiện vật nhưng có lăm câu chuyện hay ho vô cùng, một văn hóa phi vật chất, đã dạy dỗ và un đúc chúng ta. Ngày nay, tinh minh trong vô vàn phương tiện văn minh khoa học vật chất, *chúng ta đừng quên những truyền thống dân tộc* mà Ông Cha đã thầm trao cho chúng ta nâng niu và gìn giữ.

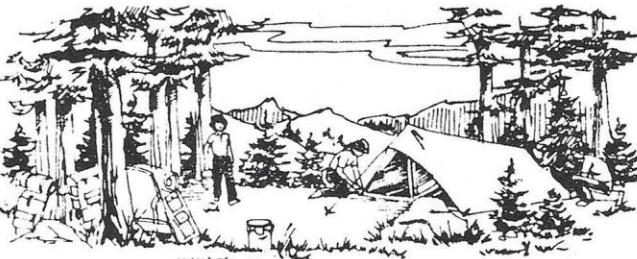
Tiếp thu phương pháp huấn luyện của Hướng Đạo dành cho tuổi trẻ Việt Nam chúng ta cũng đừng quên còn rất nhiều nghị thức cổ truyền hữu ích trong công cuộc đào tạo con người Việt Nam hiện đại, không vì những phương tiện này mà bỏ đi lời dạy cổ truyền đầy tính nhân bản và dân tộc.

Có nên chăng bổ sung trong các tiết mục huấn luyện cho Tráng Sinh Việt Nam, những người đang xây dựng một xã hội Việt Nam, một đất nước Việt Nam tiên tiến giàu mạnh sau này, những vũ khí cổ truyền để giữ vững bản sắc dân tộc. Có những cái rất thường trong giao tiếp mà một số anh em trong Tráng Sinh của chúng ta (ngay cả các Trưởng cũng còn thiếu sót) trong những công việc sinh hoạt đối nhân xử thế rất cần được huấn luyện để cho được hoàn thiện hơn. Ngoài những nghi thức lễ lạc mà tín ngưỡng của mình đặt ra, một Tráng Sinh cần phải am hiểu những lễ hội cổ truyền, tập quán của dân tộc, lễ nghi cưới hỏi ma chay cúng bái vái lạy

mà xã hội Việt Nam đã thiết đặt để biết thế nào là : “*hôn trí kỳ hỉ*”, “*tế lễ kỳ nghiêm*” . . . mà cư xử trong cộng đồng người Việt Nam.

Mong mỗi các Trưởng H.D.Viet Nam phụ trách chương trình huấn luyện suy nghiệm để mở thêm mục : “*Tráng Sinh phải biết qua một số nghi thức cổ truyền*”, bổ sung cho các mục huấn luyện Tráng Sinh Việt Nam thành những con người của thời đại mới mà không mất đi bản sắc dân tộc.

RS. Tiêu Nhơn Khải
6 / 2001

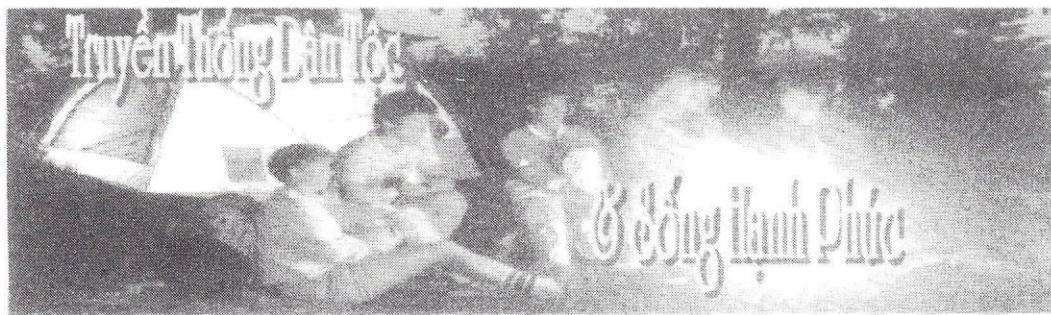

CÒ, ĐẠI-BÀNG VÀ CHIM

Để tặng tác giả : Ba Đời Hướng-Đạo.

Cháu nội út, thắc mắc hỏi Ông nội : Đại-Bàng
Hướng-đạo là thứ gì mà anh Hai có, hở Ông nội ?
Ông Nội đáp : Đại Bàng là một thứ chim.
Cháu hỏi tiếp ông nội : Ông nội có không ?
Ông nội đáp : Ông không có Đại-bàng, chỉ có tên
rừng là Cò thôi. Cò Bèn Chí.

Thế Cò là gì hở ông nội ?
Ông nội đáp : Cũng là một loài chim như Đại bàng
của anh Hai con, nhưng chân dài hơn.
Cháu nội út tủm tỉm cười và nói : Thế thì “cái ấy”
cháu cũng có, nhưng ngắn của hơn ông nội !

Lửa trại đã tàn. Rừng núi yên lặng. Năm ba anh chị em còn ngồi lại quyến luyến. Những vòm cây to sững bóng đêm, than hồng ấm áp tình bằng hữu. Một người nói : “Ai cũng bảo không được bỏ mất gốc. Nhưng thế nào mới gọi là không mất gốc ? Thế nào là bảo vệ truyền thống ? Mà bảo vệ làm gì với những truyền thống đó ?”

Trong một quán cà phê, tiếng nhạc Việt Nam réo rắt không ngớt. Trong cuộc hội thảo ồn ào hăng say. Trên báo chí, nội san sinh viên. Những câu hỏi tương tự được nêu lên.

Tôi sẽ góp ý kiến với các bạn về những câu hỏi trên. Tôi chủ trương rằng việc học hỏi và giữ truyền thống không phải là việc làm trong ngày nghỉ, trong cuộc hội thảo, nhân dịp làm báo xuân, hay nhân dịp Giỗ Tổ Hùng Vương. Bảo tồn truyền thống không phải chỉ là chuyện tò mò trí thức; thí dụ, như muốn biết 18 đời Hùng Vương có thật không, chữ Lạc với chữ Hùng viết thế nào, khi Nguyễn Du viết “ bước lần dặm băng” thì chữ băng nghĩa là gì ? Những vấn đề trên, các bạn có thể tìm đọc trong ngày cuối tuần, trong dịp nghỉ hè. Những khao khát hiểu biết đó rất có ích cho các bạn trẻ, giúp bạn gần gũi với dân tộc hơn, biết rõ “gia phả” nhà mình hơn. Nhưng các hiểu biết chuyên môn đó cốt giải đáp những thắc mắc của các nhà sử học, các nhà khảo cứu văn chương, không phải là nỗi thao thức của tất cả mọi người .

Tôi viết những lời góp ý sau đây với giả thiết rằng các bạn thao thức muốn làm người Việt Nam. Nhưng mọi thao thức quan hệ trực tiếp đối với bạn là muốn xây dựng chính cuộc đời mình, muốn sống một đời đáng sống, một cuộc đời hữu ích. Chủ đề của bài này là các bạn nên học hỏi và bảo tồn truyền thống vì truyền thống dân tộc giúp bạn sống nên người, dù các bạn đang ở Mỹ, ở Pháp hay ở Úc châu. Trong bài này, tôi sẽ không thể khai triển có hệ thống cả đề tài trên, mà tôi hy vọng nhiều người sẽ đóng góp. Hôm nay, tôi chỉ mong thuyết phục các bạn những điểm sau đây : Trong cuộc sống ở nước ngoài, truyền thống Việt Nam có thể giúp bạn tự xây dựng con người mình, cho đủ sức mạnh để đối phó với các khó khăn, bất hạnh nếu có, và theo đuổi một hoài bão, một lý tưởng. Cách thiết thực để học hỏi truyền thống dân tộc là học hỏi về cuộc sống và quan niệm xây dựng con người có phẩm hạnh, có giá trị, của tổ tiên chúng ta. Tất cả là để chúng ta tự xây dựng cuộc đời mình.

NÓI CHUYỆN SỐNG HẠNH PHÚC

Trong một đoạn phim truyền hình, tôi đã thấy cảnh này. Mọi người đứng quanh quan tài, trước giờ hạ huyệt. Người chết là một thiếu niên, lái xe đi chơi đêm, gặp tai nạn. Một người bạn đọc điếu văn, trích trong tiểu thuyết của Jack London, đại ý nói : “Chỉ sống say mê mới đáng sống, dù cuộc sống có ngắn ngủi”. Cảnh thứ hai, trong giờ học, bạn bè mang đề tài trên ra thảo luận. Bà giáo gốp

ý kiến : “Đừng tin vào mấy câu văn tào lao đó ! Đừng quên là Jack London đã sống rất lâu, đã viết mấy chục cuốn sách, đã để lại cả một sự nghiệp văn chương”.

Tôi cũng mới đọc bài báo kể chuyện một thần đồng 11, 12 tuổi mà đã tốt nghiệp Đại học Oxford. Trong vài ba năm nữa, em sẽ là người trẻ nhất trong lịch sử đậu Tiến sĩ ở Đại học nổi tiếng này. Nhà giáo phụ trách huấn luyện em khuyên : “Hiện giờ em chỉ là một đứa trẻ học giỏi. Em chỉ là thiên tài thật sự khi nào em đóng góp được một cái gì mới cho kiến thức của nhân loại”.

Rất tiếc, cuộc sống ở Âu Mỹ dễ đặt chúng ta vào một chương trình chặt chẽ gồm có : học, job, xe, nhà, v.v... . Một người bạn Canada gốc Liban nói với tôi : “Sống ở Bắc Mỹ, mình không có dịp nào để ngưng lại, suy nghĩ, tự hỏi mình sống làm gì, có nên thay đổi cuộc sống hay không. Không có thời giờ”. Chính nhận xét trên của anh thúc đẩy tôi viết bài này gửi các bạn trẻ. Vì khi các bạn còn trẻ, các bạn còn có thời giờ, các bạn còn đủ can đảm và hào khí hơn những người lớn tuổi, để tự quyết định lấy đời mình, để tự vạch con đường mình đi, để thay đổi.

Tôi biết một người dân Canada trên 50 tuổi. Ông là kỹ sư, làm việc ở một hãng lớn, trên 20 năm. Ông ăn mặc chững chạc, nói năng nhã nhặn, cử chỉ giáng điệu rất là “gentleman”. Hai năm trước gặp lúc kinh tế khó khăn, hãng giảm hoạt động, ông mất việc. Trong 6 tháng, ông vẫn chững chạc, nhã nhặn, tươi cười. Sau đó ông dần dần trở thành buồn bã, ít nói, cười gượng gạo, bắt đầu uống thuốc an thần. Một năm sau, ông càng ngày càng uống nhiều thuốc an thần, và bắt đầu dùng thuốc nhức đầu kinh niên, thêm thuốc bao tử. Gần đây, ông bắt đầu buông lơi, không quan tâm đến y phục, cử chỉ, lời nói

của mình nữa. Tôi lo không biết ông sẽ đi về đâu trong cơn sa sút này.

Điều đáng buồn trong câu chuyện của ông là : chỉ một biến cố “mất việc” không những đã thay đổi cách sống của ông, mà cả con người ông nữa. Tôi nhớ đến bao nhiêu người Việt Nam năm 1975 không những mất việc, mà mất cả gia sản, sự nghiệp, và một số người đi cảm thấy mất quê hương, một số người ở lại mất tự do. Nhưng rất nhiều người “đứng vững, không khuynh chân”.

Điều đáng buồn thứ hai là hoàn cảnh của ông bạn người Canada trên có thể xảy ra cho bất cứ ai, bất cứ lúc nào trong đời sống của chúng ta ở Bắc Mỹ này. Làm thế nào để chúng ta “đứng vững không khuynh chân”? Hình ảnh “đứng vững không khuynh chân” (bất khuynh) lấy trong thơ Trần Kha, một người tù cải tạo ở Việt Nam, một người vẫn đứng vững. Như bao người Việt khác :

“Trên mảnh đất nghèo khổ,
Ta thở hít vô cùng.
Say ngây đón hồng lạ.
Vang vang trời vào xuân”

NÓI CHUYỆN TRUYỀN THÔNG DÂN TỘC.

Tôi nhất định không kể câu chuyện ông kỹ sư trên để nói rằng người Việt hơn người Canada, hay là hơn bất cứ dân tộc nào khác. Tôi chỉ so sánh trường hợp của cá nhân với cá nhân. Những người Việt Nam đứng vững, không chịu khuynh phục trước hoàn cảnh khó khăn, là những người đã được giáo dục trong một truyền thống tốt (Không phải tất cả mọi người Việt đều đạt được như vậy, chúng ta biết). Nhưng rất nhiều người Việt đạt được như vậy}.

Một trong những truyền thống trong nền giáo dục của ta là không bao giờ coi nhẹ của cải, vật chất tạo nên giá trị con người. Các bạn đã nghe người ta nói đến câu : “Trọng nghĩa khinh tài”, TÀI tức là tiền của,

là xe hơi, nhà lầu, v.v... . NGHĨA tức là những quy tắc nên sống theo, các giá trị đạo đức, là danh dự, bốn phận con người. Nếu chúng ta còn nuôi dưỡng được truyền thống đó, thì cuộc sống của ta chắc chắn hạnh phúc hơn. Một người mất việc, phải bán xe, phải bán nhà, nhưng vẫn còn bạn bè, còn họ hàng bà con, và được mọi người kính trọng nên vẫn giữ được tư cách, vẫn tự mình làm chủ mình, vẫn tự trọng. Người Việt gọi như thế là “giấy rách giữ lấy lề”. Nghĩa là một cuốn sách, dù bị rách nhiều trang, nhưng nếu gáy sách còn nguyên, thì cuốn sách chưa bị bung ra và chưa đáng vứt bỏ.

Các bạn trẻ, chúng ta đều thao thức muốn tìm một cách sống thích hợp cho chính mình.

Ở Đông hay ở Tây, đời xưa hay bây giờ, lý tưởng của tuổi trẻ là dùng đời mình một cách hữu ích. Trong thời nước ta bị người Hán đô hộ, Bà Triệu Thị Trinh nói : “Tôi muốn cưỡi cơn gió mạnh, đạp luồng sóng dữ, chém cá kình ở biển Đông, quét sạch bờ cõi, cứu muôn dân ra khỏi chốn lầm than”. Trong thời nước ta sống trong hòa bình, Nguyễn Công Trứ quả quyết : “Có trung hiếu nên đứng trong trời đất. Không công danh thì nát với cỏ cây”. Trung hiếu vào thời ông là sống đúng đạo làm người. Công danh được hiểu là việc làm có ích cho dân tộc, cho nhân loại (xin đọc số tới, nhắc đến Thánh Gióng và Trang Tử).

Tuổi trẻ phải nuôi những ước vọng lớn lao, phải nghĩ đến chuyện dùng đời mình một cách hữu ích. Hồi 18, 20 chúng tôi được dạy dỗ như vậy. Cho nên tôi rất ngạc nhiên khi đọc ĐƯỜNG THÀNH CÔNG của Baden Powell (B.P. người gây ra phong trào Hướng Đạo từ 1908). Viết cho tuổi 20, ông nói : “Sự thành công đích thực nhất là sống hạnh phúc”. Điều ông nói là một mục tiêu rất tầm

thường, trong khi từ thời thơ ấu chúng tôi đã được dạy phải theo đuổi những hoài bão cao xa. Một nhà giáo, và cũng là huynh trưởng H.D. viết cuốn TRAI NƯỚC NAM LÀM GÌ ?. Nhan đề đó gây cảm hứng cho nhà văn Hồ Hữu-Tường. Ông đặt cho hai cuốn tiểu thuyết THU HƯƠNG và CHỊ TẬP một nhan đề cùng qui vào chuyện phải giành độc lập. Nhưng trước khi bước tới mục đích cao xa đó, những mục tiêu nhỏ được vạch ra. Và bước đầu tiên là tự rèn luyện mình cho nên người.

Khi nói phải sống hạnh phúc, B.P. cũng đề cập ngay đến chuyện tự rèn luyện bản thân. Tôi ước ao các bạn trẻ đừng bỏ những giấc mộng cao xa. Đừng gạt bỏ ý định trở thành anh hùng, trở thành một nhà khoa học lớn, một đại văn hào, một thánh nhân xả thân cứu đời v.v... . Nhưng trên con đường tiến tới các lý tưởng đó, chúng ta chỉ sống hạnh phúc, nếu mỗi ngày chúng ta biết ta không sống vô ích, vô nghĩa. Hãy bỏ chút thì giờ quan tâm đến chính cuộc sống của mình, từ lúc thức dậy buổi sáng cho tới khi đi ngủ. Trước khi đạt các mục đích lớn, hãy thực hiện các mục tiêu nhỏ. Sống hạnh phúc là một mục tiêu quan trọng. Hãy thử hỏi : “Nếu lòng chúng ta không an vui, làm sao chúng ta mang lại an vui cho mọi người?”

NÓI CHUYỆN SỐNG Ở NƯỚC NGOÀI

Hãy đặt những mục tiêu gần và nhỏ cỡ nào ? Các bạn trẻ ở Bắc Mỹ, Tây Âu, hay ở Úc có thể thấy những chương trình được vạch sẵn : Đi học, thi ra trường, kiếm việc làm (job, job, job). Giữ việc làm. Tìm job tốt hơn. Tìm bạn trai / bạn gái, lập gia đình. Mua xe, mua nhà, mua thuyền, đi du lịch . . .

Đó đều là những mục tiêu đáng theo đuổi cả. Đáng kính trọng cả.

Nhưng, tôi tự hỏi nếu bạn là người đã ôm một hoài bão lớn lao, thì bạn có thể lấy một trong các mục tiêu nhỏ trên để thay thế

những lý tưởng lớn lao của đời mình chăng ? Thí dụ, liệu ta có thể nói “Trong khi chờ đợi tìm ra giải pháp cứu những trẻ em ở Phi Châu khỏi chết đói, ta hãy lo mua cái xe sport ? Hoặc là : “Trong khi chưa tìm được một định luật giải thích bốn lực trong vũ trụ mà Einstein bỏ giở, hãy tìm một job có lương cao”? Liệu chúng ta có thể, khi đến tuổi nhận ra những giới hạn trong khả năng và tài đức của mình, tạm hoãn các lý tưởng vĩ đại để thay thế bằng một mục tiêu như “job, nhà, xe” hay không ?

Tôi hy vọng bạn trả lời không. Mua xe, mua nhà, lương bổng, bằng cấp . . . chỉ là những điều tùy thuộc, chúng không phải là cuộc đời ta, chúng không thể là những lý do để ta sống ở đời. Chúng không thể thay thế, dù tạm thời, những hoài bão của tuổi trẻ.

Trong truyền thống của chúng ta, những con người như vậy được kính trọng. Các bạn đã nghe chuyện Dương Lễ và Lưu Bình. Một ông thi đậu làm quan to, nhưng kín đáo giúp đỡ khích lệ ông kia phải cố gắng thành đạt. Các bạn chắc có nghe chuyện những học trò của Chu-An, sau khi trở thành quan lớn mỗi khi về thăm thầy, bao giờ cũng bỏ xe ngựa, võng lọng, áo mao, mà mặc áo vải, đi chân từ đầu làng tới nhà thầy. Rồi chuyện Trần-Bình-Trọng. Rồi chuyện Nguyễn-Trí-Phương, Hoàng Diệu, Nguyễn Cao, Nguyễn-Phạm-Tuấn v.v. . . Các vị trên, ngay từ bé, đã được dạy rằng người “Đại trượng phu” thì “Phú quý bất năng dâm, bần tiện bất năng di, uy vũ bất năng khuất” (giàu có không xa hoa, nghèo khó không bỏ đạo đức, bị đe dọa bằng vũ lực không chịu thua). Trước năm 1975, ở trường học Việt Nam, trẻ vẫn nghe câu đó. Các bạn trẻ ở Bắc Mỹ không được nghe câu nói trên, hay nghe kể những chuyện trên. Tiêu biểu cho câu “bần tiện bất năng di” chẳng hạn, là chuyện Cụ

Nguyễn-Đình-Chiểu. Cụ sống nghèo nàn trong cảnh nước ta bị giặc Pháp chiếm đóng. Cụ mù lòa, mất nhà, mất ruộng. Người Pháp đề nghị cấp lương bổng cho Cụ, Cụ nhất định từ chối. Vì, nhận tức là đầu hàng. Người Pháp mượn cớ in cuốn LỤC VÂN TIỀN trả Cụ tiền nhuận bút. Cụ từ chối. Cụ đâu viết sách để kiếm ăn ? Họ xin trả lại ruộng đất ở Sài Gòn của Cụ, Cụ nói : “Nước còn mất, đất của tôi kể chi !” Khi Cụ tỏ ý định tổ chức lễ truy điệu những tử sĩ chết trong cơn loạn lạc, người Pháp đề nghị giúp thiết trí bàn thờ cho long trọng. Cụ từ chối. Cụ bày một bàn thờ với chén nước lᾶ, với mấy nén nhang, và đọc một bài văn tế mà ngày nay đọc lại, dòng máu Việt Nam ở trong ta còn sôi lên.

Tôi vừa nhắc tới hai điều trong truyền thống giáo dục của ta. Một là luôn luôn giữ tư cách ngay, sạch dù hoàn cảnh chung quanh thay đổi. Hai là trọng nghĩa khinh tài. Nhắc đến hai điều đó, vì cả hai liên quan đến câu chuyện ông kỹ sư kể trên, và liên quan đến câu chuyện sống hạnh phúc.

Nếu chúng ta được dạy ngay từ nhỏ rằng giá trị của ta là vì ta sống có đạo nghĩa, không phải vì những của cải vật chất mà ta mua sắm thêm, thì nếu chúng ta mất hết sản nghiệp, chúng ta vẫn không cảm thấy mình mất giá trị. Giống như Nguyễn-Công-Trứ, đang làm tổng đốc, tuần phủ, bỗng bị giáng xuống làm lính, mà tư cách vẫn thong dong, đĩnh đạc. Nói như B.P.. vẫn sống hạnh phúc. Vì ông không coi chức tước, địa vị (position job) là mục đích chính yếu của đời. (Có ai bị mất “job” một cách tàn nhẫn như Nguyễn-Công-Trứ, như Chu-Văn-An sau khi dâng “thất trâm số”?). Tôi nghĩ nếu chúng ta còn giữ được truyền thống trọng nghĩa khinh tài, chúng ta sẽ có đủ đảm lượng đương đầu với những biến cố như mất việc, mất nhà, mất

người yêu, hay những cơn thất bại khác trong đời.

Trong cuộc sống ở Bắc Mỹ chúng ta luôn luôn chạy đuổi theo một cái gì. Trong niên học thì hết kỳ thi nọ đến kỳ thi kia. Ngày nghỉ thì chạy bắt các cuộc hẹn hò, các "party", các cuộc đi chơi. Ra trường, kiếm việc rồi thì mua sắm. Nếu chúng ta muốn tự làm chủ mình, làm chủ cuộc đời mình, thì phải ngưng nghỉ ít phút, học lại truyền thống của cha ông để giúp ta "thâu hồi nội lực", để sống hạnh phúc hơn. Như tôi đã nói trên, bạn nên bỏ chút thời giờ quan tâm đến đời sống mình mỗi ngày, từ lúc thức dậy buổi sáng cho đến khi đặt mình xuống ngủ. Và tự hỏi : mình định làm gì với cuộc đời mình, làm cái gì xa hơn, vượt lên trên cái chương trình học, thi, job, xe, nhà . . . mà xã hội Âu Mỹ đang lôi kéo mình chạy theo. Ở một xã hội mà mỗi ngày bạn bị cả trăm cái quảng cáo tấn công, thúc đẩy bạn mua, mua, mua, (và coi chừng ông bà hàng xóm mua trước !) , liệu tấm gương sống nghèo của Nguyễn-Bỉnh-Khiêm, của Đồ Chiểu có giúp bạn lấy lại thăng bằng và an lạc hơn không ? Ở một xã hội mà cá nhân cứ chăm chỉ lo cho mình hơi chút xíu là phản đối, kiện cáo, đưa nhau ra tòa té từng chữ của luật pháp để lấy phần thắng : liệu tinh thần nhân ái, hòa đồng của tổ tiên có giúp ta bớt chút lòng tự kỷ, giúp ta có dịp mỉm cười nhiều hơn, sống an nhiên tự tại hơn không ?

Đỗ Quý Toàn

PHẦN ỦU

Được tin Chị Thân Thị Thúy-Hồng

Hiền thê của Anh Nguyễn Quốc-Trị
vừa thất lộc ngày 29 tháng 10 năm 2001
tại Maryland, miền Đông Hoa-kỳ
hưởng thọ 75 tuổi.

Chúng tôi, Hướng-đạo-sinh Đoàn Đinh-Bộ-Lĩnh C
Thừa-Thiên (1941), xin chia buồn cùng Anh Trị
và Tang quyến.

Nguyện cầu Hướng-linh Chị Thúy-Hồng
sớm tiêu diêu miền Cực Lạc.

Thành kính phân ưu
Đại-diện Đoàn Đinh-Bộ-Lĩnh C (thời 1941)
Đội-Trưởng đội Beo : **Tôn-Thất-Cánh**

Ghi chú thêm gửi anh em Đ.B.L. ngày xưa :
Nhân có tin buồn của anh Trị, xin các anh chị em xa
gần của Liên-doàn Đinh-Bộ-Lĩnh (A,B,C và D) của
những năm 40, đọc được tin này xin liên lạc vì :

Tôn-Thất-Cánh
444 Chilberg Ct., San Jose, CA. 95133, USA
Điện-thoại : (408) 272-7936

Để cùng nhau nhắc lại đời Thiếu-sinh của thời xa xưa
cho vui tuổi già (chúng mình ai cũng trên Thất Tuần
cả rồi). Thành thật cảm ơn các Anh Chị và TABIT.
Beo Vui Vẻ. Rừng Đinh-Bộ-Lĩnh Thừa-Thiên.

Nhân nhắc đến Trại Họp Bạn
Pan Pacific Jamboree (Sydney 1952 - 53)

Nhớ mãi Trưởng

Trần Trung Du

Liên Lạc : Trong Liên Lạc số 37 (trang 46 - 48) Tr. Huỳnh-Minh-Quang có ghi lại những nét chính của Trại Họp Bạn nói trên mà Phái Đoàn H.D.V.N. có tham dự.

Nay nhân ngày giỗ đầu Tr. Trần Trung Du một thành viên của Phái đoàn H.D.V.N. nói trên : Tr. Lê-Gia-Mô kể thêm một số chi tiết và bổ khuyết. Trong Phái đoàn H.D.V.N. tham dự Trại Họp Bạn ở Sydney (1952 - 53) có thêm Tr. Vũ Văn Hoan (do Tr. Phạm Văn Nhơn viết lại).

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn chị Ngọc-Anh (Phu nhân Tr. Du), Tr. Mô, Tr. Hoan và Tr. Nhơn đã đóng góp thêm để tài liệu trại Họp Bạn Pan Pacific Jamboree (Sydney 1952-53) mà Tr. Huỳnh-Minh-Quang phác khởi (viết lúc đầu) được thêm phần phong phú cho Sứ liệu H.D.V.N.

Trưởng Du ra đi bất ngờ để lại bao nhiêu thương tiếc, ngậm ngùi, không những đối với gia đình và bà con thân thuộc, mà còn đối với bạn bè quen biết, nhất là đối với phong trào Hướng-dạo. Trước kia, anh tâm niệm với các đàn em là anh chỉ lo cho Tráng đoàn vững mạnh, có tinh thần trung thành và tháo vát sẽ giữ được giềng mồi và ý tưởng của B.P.

Quan niệm của Trưởng Du rất xác đáng và Trưởng đã làm được điều đó suốt từ năm 1956 đến giờ; trên 25 năm, với tài khéo léo và nhiều kinh nghiệm, Trưởng đã dẫn dắt anh chị em Tráng sinh với một lòng một dạ, với đức tính thương yêu giúp đỡ lẫn nhau nhiệt tình . . . Và cũng chỉ kể 5 năm trở lại đây, Trưởng Du mới mở tầm mức hoạt động : đầu tiên có một bầy Sói, bầy Sói vững vàng, Trưởng mới cho thành lập Thiếu đoàn cũng do các Tráng sinh của Bạch Đằng điều khiển, và mới đây (khoảng dưới 3 năm) Trưởng mới cho thành lập Kha đoàn , sau khi các Tráng

sinh Bạch-Đằng đã dự các trại huấn luyện Trưởng, nhằm hoàn tất công việc giáo dục theo phương pháp Hướng Đạo.

Tưởng nhớ Trưởng Du, và cũng cần nhiệt liệt hoan nghênh chị Du, ở đời ít có cặp vợ chồng nào (xin phép chị Du) như vậy, đáng là tấm gương sáng cho anh chị em soi chung.

Tôi được quen biết Trưởng Du trong dịp được H.D.V.N. cử đi tham dự cuộc Họp Bạn Á Châu Thái Bình Dương vào cuối năm 1951 và đầu năm 1952 (Jamboree Asia-Pacific) tại làng Grestane, cách Sydney 700 cây số. Đoàn H.D.V.N. tham dự gồm 6 Trưởng :

- Trần Điền : Trưởng đoàn.
- Lê Quang Giao : Đổi ngoại
- Huỳnh Minh Quang : Thủ quỹ kiêm thông dịch
- Lê Gia Mô : Đầu bếp trại
- Trần Trung Du : Thủ công trại

- Trần Văn Bích : Phụ tá Trưởng đoàn

Câu chuyện dưới đây làm tôi nhớ mãi về Trưởng Du :

Được đến trại họp bạn trước một ngày, lều trại sẵn có, đệm lót bằng “rơm” và một đống cây gỗ (dài 5m, đường kính từ 5 đến 10cm) để sẵn, dụng cụ bếp đầy đủ, tha hồ mà tổ chức sinh hoạt.

Bắt tay ngay lúc đến, đầu tiên được Ban tổ chức cấp cho một vuông đất khá rộng, sát với khu của Indonesia và Japan, dạo ấy có phái đoàn HD Pháp đại diện cho Extrême Orient (từ các nước thuộc địa Pháp đến). Điều đáng nói là để được hánh diện cho Việt Nam, anh em trong đoàn hết sức tích cực, Trưởng Du đã góp phần tích cực đó, bằng cách dựng một cột cờ tổ quốc cao đến 20m và thiết lập một cái bàn để đón khách đến thăm – cũng chỉ sử dụng được 3 hôm. Đến hôm phó Trại Trưởng đến thăm vào lúc sầm tối, gồm luôn cả các Tiểu Trại trưởng. Việt Nam có chiêu đãi các món ăn Việt Nam do Mô này nấu, đang nhâm nhi thì hai dãy ghế gãy sụp, mọi người ngã ngửa và cười hô hố, kết quả là chỉ đứng mà dùng bữa.

... Vui họp đoàn, cùng nhau ta ca hát.

Ta vang hát, vang hát, câu ca họp đoàn

Câu chuyện “nhỏ” vui vẫn còn nhiều, nhưng đôi mi mắt đã mờ theo lệ chảy . Xin hẹn “Nhớ mãi Trưởng Du” kỳ sau.

Mèo ưa rình *Lê Gia Mô*

CHUYỆN 50 NĂM

BÂY GIỜ MỚI NÓI ...

Câu chuyện phái đoàn Việt Nam tham dự trại họp bạn Á Chau Thái Bình Dương đang hồi hay ho thì Trưởng Mô nhớ đến người anh đồng hành, khóc, không viết tiếp được. Ôi, thời gian thật cay nghiệt : mới

ngày nào đó của thập niên 60, Trưởng Lê-Gia-Mô, một thanh niên cường tráng, là người góp công lớn trong việc thành lập ngành Kha của H.D.V.N. , một ủy viên ngành Kha đầu tiên, nồng nổ tháo vát . . . nay sức khỏe đã kém, điều đáng quí là tuy sức yếu nhưng trong những lễ lạc H.D. anh đều hiện diện để cổ vũ, khuyến khích đàn em.

Trưởng Hưu, thật oanh liệt trong hoạt động nhưng chỉ một lần xuất ngoại tham dự trại Họp Bạn H.D. (1952). Vậy tôi xin ghi lại đây một vài chi tiết để anh chị em biết H.D. ta cách nay 50 năm.

Phái đoàn rời V.N. lên máy bay tại phi trường Tân Sơn Nhất đêm 24-12-1951. Còn nhớ rõ vì trên máy bay có ông già Noel và hôm đó hành khách được mời bánh Noel (buche). Chặng dừng đầu tiên là Singapore (lúc đó gọi là Tân Gia Ba), hảng Hàng Không không sắp đặt chỗ ở nên phải nhờ cơ quan xã hội giúp đỡ. Cơ quan cho phái đoàn lưu trú tại trụ sở cơ quan và cung cấp ăn uống đầy đủ. Máy bay không có đủ chỗ cho 7 người cùng đi một lượt nên mỗi ngày chỉ có một hoặc hai người đi mà thôi. Cũng không phải bay thẳng qua Úc mà trạm dừng chân thứ hai là Indonésia (Nam Dương Quần Đảo). Trưởng Trần Điền đi chuyến đầu tiên. Trưởng Lê-Gia-Mô đi chuyến sau cùng.

Tuy di chuyển lôi thôi như thế nhưng phái đoàn cũng đến sớm một ngày. Đất trại của H.D.V.N. được chia nằm chung trong các nước thuộc địa Pháp ở Đông Nam Á. Trưởng Trần Điền cực lực phản đối ; Trưởng hùng hồn :

-Notre patrie est déjà indépendante et a sa souveraineté de l'État. Notre délégation participant à ce festival est représentative pour le pays du Vietnam; par conséquent vous devez nous réserver une place particulière pour nos camps, notre drapeau national.

(Quốc gia tôi đã độc lập và có chủ quyền, phái đoàn chúng tôi tham dự đại hội là đại diện cho quốc gia Việt Nam, vì vậy chúng tôi phải có đất trại riêng và quốc kỳ riêng) ***Trưởng Gà vốn nổi tiếng là hùng biện, nói tiếng Pháp, Tây còn sợ chứ không phải "ba roi" như tôi viết ở trên; nhưng quí vị hiểu ý của Trưởng Điền là được ***

Đại diện của Pháp ở miền Viễn Đông làm khó dễ với ta ngay. Trước hết họ rút thông dịch viên về, thông dịch viên này là một sinh viên Pháp học năm thứ tư khoa ngữ học. Mình nói tiếng Pháp, anh ta dịch qua tiếng Anh và ngược lại. Phái đoàn Việt Nam không nao núng vẫn dựng lều và thủ công trại. Pháp tức giận đòi đuổi phái đoàn H.Đ.V.N.. Gà hùng biện nói : Đuổi, thì về ! và anh ra lệnh thu gọn vật dụng, chuẩn bị hạ trại.

Đang lúc căng thẳng thì một phái đoàn gồm có : Tổng Giám Mục địa phận Sydney, Đại sứ Pháp tại Úc và Trại trưởng đến, họ yêu cầu phái đoàn H.Đ.V.N. ở lại và đóng trại riêng theo ý muốn. Vị Đại sứ Pháp vỗ vai một H.Đ.S. và nói :

Vous conservez toujours la couleur de Nâu.

(Các anh luôn luôn giữ sắc Nâu cố hữu – có ý khen biết giữ gìn bản sắc dân tộc).

(Le Nâu : cù nâu là cù mà người Bắc thường dùng để nhuộm áo quần.)

Mọi người giật mình kinh ngạc, không hiểu sao ông Đại sứ này lại biết chữ Nâu. Sau tìm hiểu mới biết ông ta từng làm Công sứ 2 năm tại Bắc kỲ. Câu nói hóm hỉnh, bình dân và sâu xa.

Khoảng một giờ sau, một đoàn Tráng sinh với dàn kèn trống nhè nhẹ đem đến cho phái đoàn H.Đ.V.N. một lá quốc kỳ. Thế là quốc kỳ Việt Nam phất phơ 10 ngày tại làng Grestane của Úc Đại-Lợi, trên cột cờ cao 20m do Trưởng Du làm.

Phái đoàn H.Đ.V.N. hiện ngang diễn hành trong ngày lễ khai mạc trại. Trong lễ khai mạc này có Thủ Tướng Úc và nhiều quan chức đến tham dự, họ đi thăm tất cả các trại của 20 nước đến tham dự. Sau khi quan khách ra về ông Thủ tướng lại đi thăm các trại một lần nữa, lần này ông mặc đồng phục vì ông vốn là một huynh trưởng. Đặc biệt, trong buổi diễn hành có cả 100 xe lăn của các HĐS tàn tật cùng tham dự.

Số trại sinh tham dự trại thật đông đảo 26000 người nhưng trại thật sự hoàn hảo nhờ sự phục vụ tận tình của hàng mấy ngàn Tráng Sinh. Từ mờ sáng (4 – 5 giờ) vấn đề vệ sinh đã được hoàn tất, các thùng rác đã được dọn sạch, buồng tắm, W.C. sạch sẽ sẵn sàng phục vụ một ngày trại mới. Về lương thực thì tha hồ, thực phẩm được cung cấp theo yêu cầu của trại sinh (mỗi trại sinh được hưởng 6 dollars Úc/ngày)

Khi ra đi thấy phái đoàn mình vốn vẹn có 7 người, tưởng ít, đến trại mới biết có nhiều phái đoàn còn tệ hơn như Indonésia : 1 người, Nhật : 1 người. Hai đơn vị này lại đóng cạnh trại Việt Nam. Anh H.Đ.S. Indonésia là một bác sĩ, còn anh H.Đ.S. Nhật lại là một kỹ sư. Cả hai đều mơ hồ về kỹ thuật và lại chỉ có một mình khó bề dựng trại cho nên Trưởng Du, Mô phải sang giúp. Từ lúc còn thanh niên, ông Hưu đã có sức thu hút mãnh liệt nên hai HĐS này quí mến lắm.

Thông thường mỗi khi dự trại họp bạn, các HĐS. thường hay giao lưu, kết bạn, xin chữ ký, địa chỉ. H.Đ.V.N. với bộ đồng phục lạ mắt, áo nâu quần xanh, được chiếu cố nhiều. Khi gặp họ thường hỏi :

- Anh từ đâu đến ?
- Việt Nam.
- Ở đâu ?
- Ở đây này ! Vừa nói vừa chỉ vào bản đồ V.N.

Các H.Đ.S. nhìn vào tỏ vẻ hiểu, nói :

- À ! Nước Tân Sơn Nhất.

Đến cõi này thì mình lắc đầu ngao ngán.
Bạn lại hỏi :

- Where ? Where ?

Anh Quang tức quá văng tục (đúng điệu võ biển) :

.. mẹ kiếp, where where cái gì. Đánh
bỏ mẹ bây giờ, where với what.

Thấy anh Quang nổi giận, các bạn lắc
đầu bỏ đi miệng lẩm bẩm : Who, who, Tân
Sơn Nhất . . . Anh Quang tức lẩm định chạy
theo nhưng anh Du nắm áo kéo lại (hóa ra
ông Hươu chỉ nóng khi cần)

Chuyện trại Họp Bạn này còn nhiều
nhưng dài rồi nên xin kể thêm 1 chuyện “hậu
trại” nữa mà thôi (Còn kỳ sau kể tiếp)

Sau khi mãn trại, như kế hoạch các
trại sinh được tung về ở với các gia đình
người địa phương, để tìm hiểu dân tình bản
địa, giao lưu văn hóa, cùng nếp sinh hoạt của
cư dân. Phái đoàn H.Đ.V.N. gặp cảnh đặc
biệt này :

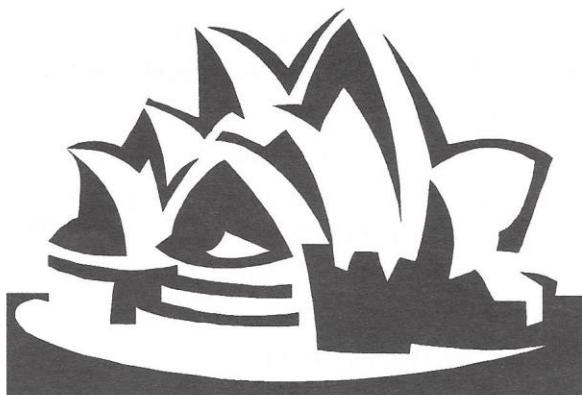
Nguyên có một Việt kiều tên là Lý
Kim Bôi, gốc người Hoa ở Sadec. Năm 19
tuổi, thất nghiệp lang thang qua làm phu đồn
điền cao su ở Campuchia, cực quá chịu không
nối bèn bỏ trốn. Đến bờ sông Mekong bị chủ
đuổi theo, tùng quá nhảy đại xuống sông may
vớ được khúc cây cứu mạng ! Nước chảy xiết,
khúc cây đó trôi nhanh ra biển mang theo cả
chàng trai khốn khổ. Lệnh đèn trên biển cả
mấy hôm tưởng chết, may nhờ một tàu Úc vớt
đem về đất liền. Chí thú làm ăn, chẳng mấy
chốc cuộc sống khá hơn, ông lấy vợ người
Hoa và sinh được 2 con: 1 trai, 1 gái. Công
việc làm ăn ngày một phát đạt với nghề dứ
chuối (mua chuối xanh về ủ chín để bán sỉ
cho thương nhân).

Lòng ông luôn hướng về cố quốc, nên
khi nghe trong trại Họp Bạn có phái đoàn
Việt Nam. ông liền dẫn vợ con để trại cách
nhà ông 500km (có Trưởng nói 2000km) để

thăm. Chẳng may hôm ông đến thì anh em
bộn họp ở Tiểu trại khác nên không gặp. Ông
để lại cho anh em một thùng đầy trái cây,
một thùng Champagne và một giấy mời về
nhà ông sau kỳ trại.

Sau trại họp bạn, cả 7 anh em đến
thăm ông bà tham quan cơ sở dứ chuối. Anh
em hết sức vui mừng thấy cảnh nhà khang
trang, ngôi vườn rộng rãi (đầy cổ mộc). Ông
bà chiêu đãi phái đoàn một bữa tiệc thật thịnh
soạn. Tha phương ngộ cố tri, niềm vui nào
hơn niềm vui này . . .

Theo chủ trương chung mỗi gia đình
chỉ thù tiếp một hoặc hai HĐS mà thôi nên 6
anh em phải chuyển sang nhà khác, chỉ có
anh Lê-Gia-Mô là người trẻ nhất (21 tuổi)
được ở lại (có Trưởng nói cả anh Quang nữa).
Sáng cao lầu mì Quảng Đông, trưa cơm chiên
Dương Châu, xế chè hạt sen Quảng Tây,
chiều óc khỉ Hồ Bắc, tối cá chép Dương Tử
Giang. Ôi , Mèo sướng nhé ! Bù lại anh Mô
cũng ra sức trai trẻ dọn sạch sẽ khu vườn rộng
thênh thang không còn cọng cỏ. Anh làm việc
hăng say miệt mài như một chàng rể. Ông bà
Lý Kim Bôi hết sức mến mộ và ái nữ Lý Bội
Bội cũng rung động trước chàng trai Việt tuấn
tú. Một “Kim Thạch kỳ duyên”, mối tình như
mơ, đẹp như một giấc mộng

Giờ đây tôi xin thưa chuyện với Trưởng Hưu.

Anh Du ơi, thuở sinh tiền tôi không nghe anh nói chuyện về kỳ trại Họp Bạn này. Mãi đến khi anh mất, xem tiểu sử mới biết. Lần mò, nghe ngóng theo dấu vết mơ hồ nên chỉ biết sơ sài. Hôm nay, nhân kỷ giỗ đầu anh, em xin ghi lại đôi dòng để kỷ niệm kỳ trại Họp Bạn quốc tế đầu tiên mà cũng là cuối cùng anh tham dự. Anh đang ngồi an nhàn chỗ nào đó, mỉm cười nhớ lại cách nay 50 năm anh đã từng oanh liệt dựng kỳ đài cao 20m ở xứ kanguru xa xôi.

Phạm Văn Nhơn (Đáo dẽ thương)

GHI CHÚ :

Về thành phần phái đoàn Việt Nam, một tờ báo HD ở nước ngoài viết : Trưởng Vũ Văn Hoan (miền Bắc) chứ không phải Trưởng Trần Văn Bích. Còn miền Trung là Trưởng Phạm Văn Bính chứ không phải Lê Quang Giao. Nghĩ rằng anh Mô tuổi già hay quên, tôi điện hỏi, anh nạt : “ Ở với nhau 1 tháng trời làm sao quên được”.

Tôi tìm gặp chị Nguyễn Thị Ngọc Anh (Chị Du) chị đoán chắc trong phái đoàn có anh Vũ Văn Hoan, chính chị ra sân bay đưa đón .

Để rõ hơn tôi điện ra Hà-Nội, Trưởng Hoan năm nay đã 90 tuổi, giọng sang sảng : “Đúng, tôi có tham dự, ở Úc cả tháng cơ mà. Miền Bắc là tôi và anh Ru. Còn Trần Văn Bích đại diện cho Hải Phòng . . . Phái đoàn gồm 7 người. Ôi, vui lăm, lúc đó ở Úc chưa có người Việt, chỉ có 7 anh em chúng tôi thôi . (Rồi Trưởng nói vui) Ôi, có ông Cha bắng lòng bảo lãnh cho tôi và gia đình định cư ở đấy. Tôi mà định cư ở đó thì bây giờ có mà triệu triệu phú.” Cụ cười thật thoải mái . . . Thế là qua cụ Trưởng Vũ

Văn Hoan, nguyên Tổng Ủy Viên, phái đoàn V.N. đến dự trại gồm : Vũ Văn Hoan, Trần Trung Du, Trần Văn Bích, Trần Điền, Lê Ngọc Giao, Lê Gia Mô và Huỳnh Minh Quang.

Chuyện đã 50 năm, kẻ còn người mất, điều nhớ điều quên. . . Quý vị, ai có tài liệu xin bổ túc. Rất mong sự góp ý của Trưởng Lê-Ngọc-Giao (Nha-Trang) và Trưởng Huỳnh-Minh-Quang (U.S.A.).

Sáu dẽ thương Bạch Đằng

Thưa Làng Xóm

Có hai việc, xin thưa :

Việc thứ Nhất : Niên liêm của Xóm, Làng :

Đại Gia-Dình Hướng-dạo Trưởng-niên có 20 đơn vị ghi danh chính thức với Hội đồng Trung-Ương và đóng niên-liêm 2001 về Thủ-quỹ của Ban Thường-vụ, nhưng còn thiếu vài ba đơn vị chưa đóng.

Mình là H.Đ. Trưởng niên phải “chơi đẹp”, đúng luật và nêu gương tốt cho thế hệ đàn em.

Xóm Oakland đã đóng xong niên liêm 2001, nay cũng ghi danh và đóng luôn năm 2002. Đây là “Xóm Số dách”. Tr. Bùi Dzũng ở Pháp cũng đã điện thoại hỏi thể thức đóng tiên cho năm 2002. Còn các đơn vị khác chần chờ chi nữa ?

Xin các Làng Xóm hãy đóng sớm, hoàn tất trước tháng 6/2002 để khi chúng ta về Họp Bạn sẽ hân diện là những HD Trưởng-niên chính thức, mang huy hiệu Trưởng niên đàng hoàng, không phải là dân (xin lỗi) chưa thuộc luật chơi.

Việc thứ hai : Góp cùi lúa cho Liên-lạc :

Từ nay nếu gom cùi lúa về Liên-lạc, xin gửi theo cá nhân để Thủ-quỹ tiện việc sổ sách, vì mỗi độc giả đều có một phiếu riêng. Nếu từ nay ghi là Xóm đóng, chúng tôi chỉ xin gửi về một (1) bản cho xóm.

Ban Phụ-trách Liên-Lạc

Nước Mỹ và sấm Trạng Trình

Xuân-Phượng

Liên-Lạc : Xuân-Phượng là biệt hiệu của Tr. Hoàng-Ngọc-Hoà, một thành viên của Làng Hướng-dạo Trưởng-niên Florida.

Người Việt chúng ta ít ai không nghe hai câu Sấm ký bất hủ của Cụ Trạng Trình Nguyễn Bỉnh Khiêm:

*Mã đê Dương cước anh hùng tận,
Thân Dậu niên lai kiến thái bình.*

Từ trước đến nay, không biết bao nhiêu học giả đã nghiên cứu và bàn luận về hai câu Sấm ký, nếu tin là đúng thì xảy ra vào thời kỳ nào, kẻ hèn này từ nhỏ đến lớn đã có dịp nghe các cụ bàn rất nhiều, tình trạng chiến tranh tại Việt nam vào thời kỳ Pháp thuộc, rồi hơn hai mươi năm nội chiến, sống trong thời chiến tranh, thanh bình là niềm mơ ước của mọi người, nên cứ mỗi lần Ngọ Mùi đến, chiến tranh đang chờ, Thân Dậu lại thì nghĩ chắc thái bình không xa, nhưng trải qua 12 năm một lần, hết Ngọ lại Thân, mà bóng Thái bình vẫn mờ mịt. Những năm 1942-1945 (*Nhâm Ngọ-Ất Dậu*), thời kỳ thế chiến đệ nhị bùng nổ và kết thúc, nhiều người đã cho rằng ứng nghiệm với hai câu Sấm, rồi 1954-1957 (*Giáp Ngọ-Đinh Dậu*) Việt nam chia đôi đất nước, 1966-1969 (*Bính Ngọ-Kỷ Dậu*), 1978-1981 (*Mậu Ngọ-Tân Dậu*), 1990-1993 (*Canh Ngọ-Quý Dậu*), xem ra cũng không thấy ứng nghiệm mấy. Theo Vạn niên lịch của Trung Hoa thì năm 2001 mới bắt đầu cho Thiên niên kỷ mới, trong lúc tại Mỹ và Thế giới Tây Âu dùng đầu năm 2000 mà họ gọi là *Millenium* làm mốc điểm, nếu chúng ta để ý chữ niên lai trong câu sấm, thì không lẽ ý cụ Trạng Trình cho nó trở lại trong niên kỷ mới (2000, 3000...), Thiên niên kỷ mới bắt đầu bằng năm Tân Tỵ (2001) sau đó Nhâm Ngọ (2002) Quý Mùi (2003) Giáp Thân (2004) và Ất Dậu (2005), với chu kỳ 60 năm trong Vạn niên lịch thì những

năm này trùng hợp với thời kỳ Thế chiến đệ Nhị (1942-1945), người Việt ai cũng nhớ nạn đói năm Ất Dậu (1945), tuy những nước như Mỹ sau thế chiến đã hồi phục nhưng những nước nghèo như Việt nam vào thời đó đã không biết bao nhiêu người đã chết vì đói khát, vậy thì hai câu sấm ứng nghiệm với tình hình thế giới hay biến chuyển tại Việt nam? có thể nào trở lại với chu kỳ 60 năm? hay chỉ là sự trùng hợp ngẫu nhiên? hoặc giả *Mã đê dương cước* bắt đầu từ Nhâm Ngọ (1942) mà mãi đến 60 năm sau, trở lại Nhâm Ngọ (2002) mới ứng nghiệm chăng?

Mã đê Dương cước nói môm na là từ đầu năm Ngọ đến cuối năm Mùi, còn chữ Anh hùng tận thì sao? Những kẻ chúng ta gọi là khủng bố (*còn sống hay đã chết*), với người Hồi Giáo cuồng tín, thì họ tôn thờ gọi là anh hùng hay *martyr*, như vậy chữ anh hùng ở đây không hẳn là người tốt, nó tùy kẻ đối diện, người Mỹ và đa số quốc gia trên thế giới sẽ đi tìm và tận diệt những loại *anh hùng* này, bao giờ, có lẽ chúng ta cũng không ngạc nhiên nếu chiến dịch bài trừ khủng bố sẽ gia tăng vào đầu năm Nhâm Ngọ. Đầu năm Nhâm Ngọ là ngày 12 tháng 2 năm 2002, cuối năm Quý Mùi là ngày 21 tháng 1 năm 2004, như vậy nếu Sấm của cụ Trạng Trình nhầm về Thế giới nói chung, hay Mỹ nói riêng, trong đó dĩ nhiên Việt nam sẽ bị ảnh hưởng, người Mỹ sẽ chống lại bọn khủng bố từ khoảng 12 tháng 2 năm 2001 cho đến 21 tháng giêng 2004, họ sẽ tránh làm rùm beng vào dịp lễ Tạ ơn và Giáng sinh sắp đến, lễ *Ramadan* của Hồi giáo vào tháng 11, cũng là mùa Đông trên xứ A phú hãn, thì không lạ gì họ bắt đầu cuộc chiến

tranh vào khoảng mùa Xuân, chúng ta cũng nên nhớ khoảng tháng 11/2003 thì người dân Mỹ lại đi bầu cử Tổng Thống nhiệm kỳ 2004-2008, dĩ nhiên Tổng thống đương nhiệm cũng là một ứng cử viên, như vậy ông ta muốn tái đắc cử cho nhiệm kỳ tới, cuộc chiến với khủng bố phải có kết quả trước khi người dân Mỹ đến thùng phiếu, nếu thành công trong việc chống khủng bố, chắc chắn người dân Mỹ không tin nhiệm cho ai khác hơn. Trở lại với câu Sấm, chữ *Anh hùng tận*, nếu phân tích về ngữ học, thì nó cũng cùng vẫn với chữ A phủ hân hay Afghanistan, ai cũng biết *Thiên cơ bất khả lậu*, lúc cụ Trạng Trình để lại hai câu Sấm, tin thì lúc xảy ra rồi mới biết và nói rất dễ, chứ đoán mò trước sự việc như kẻ hèn nầy nếu *hên* thì trúng, lỡ đoán trật cũng chẳng hại ai, mà kẻ hèn nầy lại càng không dám múa rìu qua mắt thợ. Ở đây chỉ bàn xem hai câu sấm ứng nghiệm với nước Mỹ và thế giới hay với Việt nam, nếu có.

Câu sau, *Thân dậu niên lai kiến thái bình*, nôm na là hai năm Thân dậu của niên kỷ mới chăng? *niên lai*, cũng như chữ *mã đê*, ngoài nghĩa đen và bóng của nó, đọc có âm hưởng như chữ *millenium*, chúng ta cũng không lạ gì về lối chơi chữ của cụ Trạng Trình, toàn quyền *Pasquier* thời Pháp thuộc rớt máy bay cháy thì cụ dùng chữ *Bát Kê*, ai mà diễn dịch Hán việt trước sự kiện là *tám con gà* (*bát=tám;kê=gà*) bị nướng cháy thì chỉ có nước cười ngất sau đó. *Giáp Thân* và *Ất Dậu* sắp đến (2004-2005), chúng ta phải chờ mới kiểm chứng lại được, vì cứ theo chu kỳ 12 năm, hai chữ Thân Dậu trong Sấm ký không cho biết hai năm đó cùng trong chu kỳ với Ngọ Mùi, hay phải chờ 60 năm sau (*niên lai*), với nhiệm kỳ của Tổng thống Mỹ là 4 năm, chúng ta biết chiến tranh loại thế kỷ 21(*kỷ thuật hay sinh học*), khó kéo dài như vậy, vừa tốn kém lại không có lợi về phương diện tuyên truyền và chính trị, với người Hồi giáo, kéo dài chiến tranh càng làm họ tôn thờ những kẻ khủng bố mà họ gọi là anh hùng. Trong quá khứ,

người Mỹ cũng đã tưởng chiến tranh Việt nam chỉ kéo dài vài năm, cuối cùng nó phải trải qua đến 4 vị Tổng thống của cả hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa.

Tôi có dịp tiếp xúc với một số người Mỹ thuộc nhiều thành phần, nhưng nhất là những người trong giới thương mại, họ đang bắt đầu tin và nghiên cứu nhiều về kinh dịch, tử vi, phong thủy, và khi tin thì tin còn nhiều hơn cả người Á đông, vốn dĩ đã quen thuộc vấn đề này, nhiều người Việt lẩn Mỹ, cho rằng *tin nhảm*, hay *mê tín dị đoan*, nhưng gần đây, đã có nhiều người bàn cãi sở dĩ Ngũ giác đài bị bom cung vì nằm kế bên khu nghĩa trang Arlington, ảnh hưởng nhiều *âm khí*, nước Mỹ bị nhiều tai ương vì khi làm hệ thống xe điện ngầm (*metro*), họ đã cắt nhầm long mạch tại Thủ đô, hay vì nằm trên miếng đất tốt về phong thủy nên tòa Bạch cung và Quốc hội đã không bị hư hại, bằng chứng chiếc máy bay số 93 đã không đến được mục đích của nó, mà rớt trên một khu rừng tại Pennsylvania? vân vân và vân vân... Hai tòa nhà chọc trời thì sao? vì cao hơn cả nêu lanh trọn tai ương? còn tùy thuộc ai tin hay không. Một ngày đẹp trời hy vọng anh Thiên Đức sẽ viết bài khảo cứu về chuyện này cho mọi người cùng xem.

Đã trải qua nhiều với chiến tranh, nhưng tại một xứ Tự do nhất thế giới, chúng ta đang đối diện với những hiểm họa, tai ương có thể xảy ra bất cứ lúc nào và tại đâu, chắc ai cũng mong mỏi anh hùng *cao bồi* Mỹ sẽ tận diệt đám *anh hùng khủng bố* kia, và nếu như Sấm của cụ Trạng Trình ứng nghiệm với nước Mỹ, sáng sớm mai thức dậy, sau hai năm dài chống khủng bố (2002-2003), thanh bình sẽ trở về với quê hương chúng ta vào năm 2004, 2005, chứ không phải chờ đợi thêm những năm Thân Dậu kế tiếp nữa. Quê hương thứ hai của tôi vì dân tộc và an ninh quốc gia, họ sẽ làm được, nhưng quê hương thứ nhất yêu dấu của tôi thì sao? bao giờ "*kiến thái bình*".

X.H

MỘT NGÀY GIA ĐÌNH . . . CHO TRẺ MỒ CÔI

DO ĐẠO HOA-LƯ TỔ CHỨC 40 NĂM TRƯỚC

Hồi tưởng của NGHI YÊN

Vâng, đúng 40 năm trước, Trưởng Voi Già Nghiêm-Văn-Thạch, Đạo Trưởng Đạo Hoa Lư và Ban Huynh Trưởng Hướng Đạo, đã tổ chức “*một ngày Gia Đình cho các em mồ côi*” thuộc Viện Dục Anh, trước cửa chợ Thái Bình, xế rạp chớp bóng Khải Hoàn ở ngã năm đường Cống Quỳnh, Nguyễn Trãi . . .

Một buổi họp “Đạo” đầy đủ Trưởng 3 ngành của các Liên Đoàn Đại-La, Đống-Đa, Vạn-Kiếp, Bạch-Đằng . . . Trưởng Thạch trình bày ý tưởng : - *Mỗi Hướng Đạo Sinh bảo lãnh 1 em mồ côi về sống với gia đình mình một ngày . . .*

Huynh Trưởng thì tự mình đứng tên, Đoàn sinh phải có ý kiến chấp thuận của phụ huynh ký tên vào phiếu bảo lãnh gửi Ban Giám Đốc Viện Dục Anh. Nói một cách khác là chính mỗi Phụ Huynh một Hướng Đạo sinh, đề nghị được mang một em mồ côi về sống với gia đình mình, chơi với các con mình từ sáng đến chiều một ngày chủ nhật, để các em đó được hưởng không khí gia đình thực thụ một ngày, không được như con cái về sống với cha mẹ, thì ít ra cũng như một người cháu về với gia đình Chú, Bác, Cô, Dì ruột của mình, một ngày khác những ngày sống tập thể . . .

Vì sáng những Chủ Nhật, luân phiên, các đơn vị Ấu, Thiếu, Tráng trong Đạo Hoa Lư, vẫn đến chơi với các em, nhưng vẫn là tinh thần tập thể, Sói thì cùng các em ca múa, Thiếu thì cắt móng tay, dạy các em học, Tráng thì cắt tóc cho các em . . . nhưng chưa

có “*ngày về với gia đình*” . . . cho các em mồ côi . . .

Ý tưởng được hoan hô, và mỗi Huynh Trưởng đóng góp nhiều biện pháp thực hiện, cuối buổi họp, mỗi Trưởng đơn vị cầm về một xấp thư ngỏ cùng giấy bảo lãnh gửi Ban Giám Đốc Viện Dục Anh xin cho một em về sống với gia đình mình một ngày.

Sáng hôm sau, Chủ Nhật, cuối buổi sinh hoạt, mỗi Đoàn sinh cầm về đưa Phụ Huynh 2 mẫu thư văn trên, nói rõ ý nghĩa ngày Gia Đình, xin phụ huynh chấp thuận, ký tên, sáng Chủ Nhật tuần sau mang nộp lại đơn vị. (Cố) Thư Ký Đạo, Anh Nguyễn-Nhật-Thăng đã tới từng sân trường, sân vận động, nơi các Bầy, Đoàn họp để thu giấy bảo lãnh, đặng Thứ Hai đến gửi Ban Giám Đốc Viện Dục Anh.

Đúng hẹn, sáng Chủ Nhật, “*Ngày Gia Đình cho các em*”, ngay từ sáng, sân Viện Dục Anh đã đầy ắp Phụ Huynh đi với đoàn sinh đến đón bạn. Được ban Tổ Chức tập họp theo từng đơn vị, có phụ huynh đứng sau con em mình. Phía Ban Giám Đốc cũng cho các em ăn mặc tươm tất đứng trước mỗi cửa lớp đón khách. Một nghi thức trang nghiêm được cử hành. Ban tổ chức nói rõ mục đích ngày *Gia Đình cho các em thiếu may mắn*, được sống một ngày trong nhà với những bạn Hướng Đạo Sinh. Phụ huynh vỗ tay hoan hô, cả các em Đoàn sinh và các em mồ côi cùng cười rạng rỡ, người thì vui được làm việc thiện, người thì vui được sống một ngày với

gia đình bạn, một không khí mới, khác với đời sống tập thể của Viện. Mỗi đơn vị vào một phòng học để ký nhận tên người bạn mới khi đưa về nhà. Người thì đi xích lô, đi taxi, chở nhau bằng xe đạp, năm 1961, ai sang lăm mới có mô-bi-lết xanh như Cố Huynh Trưởng Vạn Kiếp Nguyễn-Xuân-Lăng, cả Đạo có một xe Xì-Cút-Tơ của anh Thạch.

Chờ cho Phụ huynh đưa con và bạn của con, chỉ trừ có mấy Đội Trưởng, Đội Phó, và các em lớn trên 16 tuổi (không phải mời Phụ huynh) tới đón bạn, về hết. Tôi mới dắt *em của tôi* là cắp đi sau chót Thiếu Đoàn Đại-La ra cửa.

Tôi vốn đang học Hội-Họa, nên mỗi ngày Chủ Nhật là dịp đi coi các phòng triển lãm tranh, và tôi dắt em của tôi, một chú bé 12 tuổi tên *Thành*, nhảy lên xe buýt về chợ Bến Thành, ngồi trên xe, hai anh em ăn kem cây và đậu phộng rang, đi bộ tới xem tranh tại Phòng Triển Lãm Thông tin Đô Thành, rồi đi xe buýt về nhà ở Xóm Gà Gia Định.

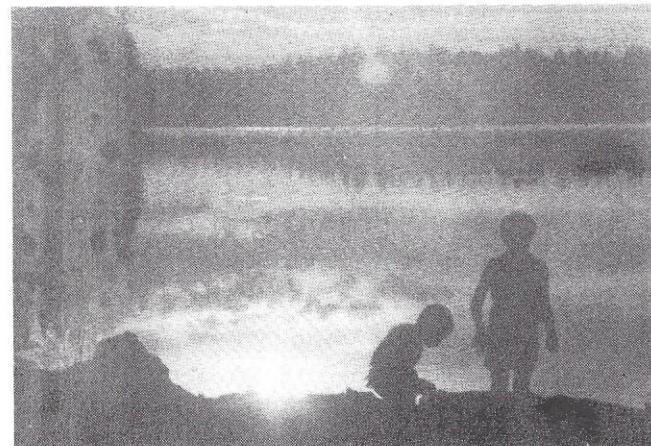
Khoảng 11 giờ trưa, chúng tôi tới nhà, 7 anh em tôi có thêm một chú em xa lạ, nhưng mau chóng thành thân thiết, khi em vui vẻ hòa với cuộc sống của chúng tôi, em xuống bếp, theo chúng tôi lăng xăng nấu bữa ăn trưa.

Ăn xong, tôi và Thành không ngủ trưa, mang giấy ra vẽ, tôi dạy viết chữ lớn, mỗi trang trong cuốn vở vẽ khổ lớn (cỡ A4), em viết một điều Luật Hướng Đạo, Tôi thì minh họa hoa lá cành hay nội dung của điều luật đó, em viết trang này, tôi vẽ trang kia và ngược lại . . . 3 giờ chiều, cuốn sách xong, đi tắm, rồi an khoai lang luộc và chè đậu đen nấu đường gánh qua nhà, no bụng, chúng tôi lại đi xe buýt về chợ Thái Bình, đúng giờ hẹn, phụ huynh lại mang *bạn của con* tới trả lại Hội Dục Anh, và Ban Giám Đốc nói với các Huynh Trưởng Hướng Đạo nên Tổ chức

nhiều lần trong một năm, cho các em mồ côi được sống với không khí gia đình của bạn bè vào những dịp Tết Trung Thu, sẵn dịp nghỉ Hè, tết Nguyên Đán thì vui nhất . . .

Bây giờ, nhớ lại, thấy phục các Anh Trưởng quá, có cảm tưởng như các anh Tổ chức nó nhẹ nhàng, mà chu đáo làm sao. Bây giờ, an sinh xã hội bao bất ngờ, đố Trưởng nào *dám làm* như xưa, giám đốc cho đơn vị tới thăm một Cô Nhi viện nào đó thì có thể tạm được, chứ Tổ chức như xưa chắc chắn *hổng dám đâu, em còn phải học bài . . .*

Viết nhân ngày Gia Định 27-6-01

Tin Tr. Trần-Văn-Thao

Trong thời gian vừa qua, có rất nhiều anh chị em hỏi tin tức Tr. Tiên-Chỉ Trần-Văn-Thao.

Xin thưa : Trưởng Thao vẫn khoẻ, sức có hơi yếu vì tuổi hạc đã cao (94 tuổi). Cầm máy lên, nghe giọng nói, biết ngay là "Thoại đó hả ", chúng tôi còn tình tưỏng, buồn vì một số Trưởng lão ra đi, tiếc tài mènh "đã chẳng vạn", không làm gì được nhiều. Tr. Thao nhờ chuyển lời thăm hỏi đến tất cả anh chị em HDVN.

(Tr. Thao hiện ở Vermont với gia đình người con trai)

(điện đàm lúc 11 giờ ngày 04-11-2000)

Kỷ niệm :

Sẩy chân

Tôi còn ghi nhớ những cây-cỏ đã cứu tôi, cách đây hơn bốn mươi năm rồi ở một đỉnh gần Bạch-Mã. Tôi không nhớ đã ghi lại nơi nào hay thuật lại với ai chuyện đó, nhưng có lập lại một lần nữa nơi đây, không đến nỗi thừa.

Năm 1940 theo một khóa Tráng Bạch-Mã, tôi cùng toán đi thám-du 24 giờ, nơi vùng Thát Lớn (Grande Cascade : một thang-cảnh ở Bạch-Mã – LTS). Khi leo lên một vách trơn-tru của tảng đá dựng trên vực khá sâu của suối – con đường nhất định của lộ-trình – tôi sấp chân, vì giàe tôi mang không phải thứ đáng dùng để leo núi.

Trong nháy mắt, tôi đã nghĩ đến cái kết liễu của đời mình (sau này, khi nhớ lại những phút hồi hộp, toát mồ-hôi lạnh đó, tôi đã suy-gẫm đến cái thiệt và cái chơi của H/D., như gần đây có nói với A. Th.) . Xác minh rơi từ trên độ cao 15, 20 mét, chắc cũng phải tan-tành, mà anh em đồng đội cũng khó lòng áp-dụng bài học sơ-đảng về cấp-cứu, cả trại cũng sẽ thiếu phương-tiện đưa xác ấy về chôn. Có thể anh em sẽ đứng trên đỉnh Thát (Khi đó phải viết là Thác) đọc điếu-văn, hát bài Tạm Biệt, và vứt xuống một vòng hoa dại là cùng !

Nhưng may thay nghi-lẽ này đã không diễn ra; và gia-đình tôi miễn nhận một cái tin gọi là “sét đánh” về tai-nạn xảy đến trong một trò chơi. Chân tôi đang tuột, bỗng tìm lại được một điểm dừng. Nơi khe giữa hai khối đá, một lùm cỏ đã bám chặt vào đó và nhờ những hạt sương hay mưa, đã cố sống để một ngày nào đón chân một người chưa hề quen biết, ở phương Nam cách xa trên sáu trăm cây-số.

Vịt bể CUNG GIỮ NGUYÊN

Suy rộng ra và theo lối tương-đồng, trong những cơ-hội khác sau này, tôi cũng đã nhiều lần sẩy chân và cũng được những cứu vớt bất ngờ như của bụi cỏ mọc nơi khe đá giữa rừng sâu. Nhưng từ lúc đó, tôi mãi thấm thía về triết-lý thiên nhiên, triết-lý về những vật hèn-mọn.

Tôi đã học và hành theo nhiều người về lòng sùng-kính vật lẫn người, sùng-kính cuộc sống trong mọi hình thái, thoát tiên có thể là mâu-thuẫn, phi-lý hay vô nghĩa. Tôi vượt qua được cái yếm-thế vô năng và nuôi dưỡng được đôi chút lạc-quan thanh tịnh, nhờ nhận định được vị-trí, ngôi thứ, giá-trị của mọi sự vật (kể cả mình) trong plan divin (sự an-bài của Thượng-đế – LTS). Nhờ đó trong nghịch cảnh khắt-khe cho mấy, tôi còn tìm được an vui . . .

T *Trong nắng sớm mai*

Lien Lạc : Hoàng Anh là bút hiệu của Quý.

- 1950 Đội Trưởng Hươu, Thiếu đoàn Bạch Đằng, Đạo Đồng nhân (Hà-Nội)
- 1960 Tráng sinh Bạch-Đằng (Saigon)
Thiếu phó Vạn Kiếp, Đạo Hoa-Lư (Saigon)

Buổi sớm mai nhiều nắng, trên ghế đá trong công viên Tao Đàn có một đôi vợ chồng già ngồi yên lặng, gió lạnh se se, lá rụng . . . Bãi cỏ trước mặt xanh mướn mướt . . . Có tiếng chim nào chiêm chiếp lẻ loi . . . Lá rụng . . .

Không gian bỗng như giao động. lóng lánh, từ đâu con đường đất nhô, như từ sau đám lá xanh tươi, một cô bé và một chú bé xuất hiện, trong bộ đồng phục Ấu sinh, cô bé mặc juýp xanh ngắn, áo xanh lơ nhạt, đeo khăn quàng vàng, chú bé mặc quần sooc ngắn xanh đậm, cũng màu áo xanh lơ, đeo khăn quàng vàng có hình đầu Sói đỏ . . . cả hai đi giày vải nhẹ, bí tất trắng. Hai em tới gần, hai khuôn mặt ngây thơ, rạng rỡ, những đôi mắt sáng, mỗi em có một cuốn sổ nhỏ trên tay . . .

Người chồng làm như vô tình đánh rơi tờ báo khi hai em đi ngang qua, cả hai vội vàng cuộn xuống nhặt, chú Sói Con nhường cho cô Chim Non lượm lên tờ báo . . . Cô bé hai tay kính cẩn đưa tờ báo cho người đàn ông già lẽ phép :

-Chúng cháu chào hai cụ, thưa cụ, tờ báo của cụ đây.

-Cảm ơn “em”

Người vợ nắm tay cô bé Chim Non kéo nhẹ ngồi xuống ghế bên cạnh mình, trong khi người chồng nắm tay chú Sói Con kéo

ngồi xuống bên cạnh . . . Hai em bé ngồi giữa cặp vợ chồng già.

Người chồng nắm tay trái chú bé :

-Em ở Đà Nẵng phải không ? Bầy Sóc Sơn ? (tên ảo).

Chú bé tròn mắt :

-Ủa . . . “cụ” cũng là Sói Con . . .

Tiếng người vợ :

-Còn bé Chim Non, bé lấy bút ra ghi vào “sổ việc thiện” là . . . hôm nay đã nhặt giúp một cụ già tờ báo đi chứ . . . Em “mở cả hai mắt” được mấy năm rồi ?

Ồ, Chị . . . Ồ “Cụ” cũng là Chim Non sao ?

Tiếng người vợ trầm buồn như hơi gió, nhưng ánh mắt và nét mặt vẫn vui :

-Phải các em à, hơn 50 năm trước, “anh chị” cũng là Sói Con và Chim Non như hai em bây giờ . . . em năm nay lên mấy ?

-Cháu lên chín

-Còn sói con ?

-Cháu lên mười.

-Hai anh em, cả hai chơi chung một “Bầy” ?

-Dạ, chung một Bầy.

-Ngày xưa . . . Chim Non chơi bầy riêng toàn con gái, Sói Con chơi Bầy riêng toàn con trai . . . hoàn cảnh bây giờ . . . nhưng như thế chơi chung lại vui hơn

Tiếng ông chồng :

Ngày trước đây chỉ có Tráng Bạch
Đằng chơi chung với Nữ Tráng Mê Linh, đặc
biệt là chơi thân với nữ Toán Thanh Quan.

Tiếng người vợ :

-Ai chơi chung, chỉ các ông lần tới nǎn
nỉ Mê Linh . . . giúp đỡ . . . lúc đầu chị Bích
(vợ Trưởng Mai Liệu) Tráng Trưởng Nữ Mê
Linh đâu có cho chơi chung, các ông chẳng
phải đi đêm với anh Mai Liệu để thuyết phục
bà vợ sao ?

Ông chồng cười :

-Nhớ kỹ nhỉ . . .

Và quay qua hỏi chú Sói Con :

-Mấy giờ hai em họp Bầy ?

-Dạ đã tới giờ

-Sói con hết lòng “Gắng sức – Gắng
sức!”

Nhiều Sói Con và Chim Non khác
xuất hiện, có cả chị Bầy Trưởng đi vào bãi cỏ
xanh rộng bên kia con đường đất nhỏ. Hai em
Ấu sinh đứng dậy :

-Chúng cháu chào hai cụ . . . chúng
cháu đi họp.

Hai em tung tăng chạy theo đám
đông, người chồng ngâm một đoạn thơ :

... “Hôm nay còn Hướng Đạo

Ta cũng đã CỤ rồi

Cháu nội ta vào Sói (hay Thiếu)

Cũng gọi ta . . . “Anh” thôi

Anh mà là Ông Nội

Một chuyện nghe nực cười

Nhưng đúng là Hướng Đạo

Hướng Đạo là trò chơi

Luyện nên người thánh thiện . . .

Bà vợ cười :

-Và đúng là hôm nay cả Sói Con và
Chim Non cùng gọi chúng ta là “Cụ” chắc là
các Akéla – Balu chưa “dạy” các em điều
luật “bất thành văn” của Hướng Đạo . . . là

già khú đế như ông thì vẫn phải kêu bằng
“Anh” . . . cho trẻ.

Một Đội Thiếu Sinh đi qua, đồng phục
Hướng Đạo kaki, người Đội Trưởng cầm cây
gậy có lá cờ đầu con Báo đen, đi đầu, các
Đội sinh theo sau, đeo trên thắt lưng mỗi
người nào là giây thừng, rìu, túi thuốc, người
Đội Phó đi cuối hàng cầm hai lá cờ
Sémaphore (cờ để đánh tin xa).

Tiếng người chồng :

-Tôi vẫn thích bộ đồng phục Hướng
Đạo, quần xanh ngắn, áo sơ mi nâu ngắn tay,
mang đậm màu sắc Việt Nam hơn . . . cái
khăn quàng Thiếu Bạch Đằng ngày xưa tôi
đeo màu xanh nhạt, viền trắng, còn khăn
quàng Thiếu Yên Thế miền Trung màu xanh
biển, viền vàng . . . sinh hoạt ở Thiếu, đi họp
“chơi” với Tráng Bạch Đằng không đeo khăn
quàng đỏ mà vẫn đeo khăn quàng Thiếu.

Tiếng người vợ như rất xa :

-Vâng tôi nhớ, ông kể nhiều lần rồi,
tôi kể nốt thay ông, trên khăn quàng đó ở
Trại Trảng Bom đầy những chữ ký, tên, cả
tên người, tên rừng của bao nhiêu người . . .
nhất là những nữ Trưởng xin đẹp, những nữ
Tráng Sinh khắp miền đất nước . . . rồi Trại
Suối Tiên nữa . . . rất buồn là :

... “Những người muôn năm cũ
Hồn ở đâu bây giờ” . . .

Gióng người chồng như . . . sụi râu :

-Thôi mà em, Hoàng Anh cắn nhầm . . .

. ý Hoàng Oanh hay hót (tên rừng của người
vợ)

Trên bãi cỏ xanh trước mặt, Bầy liên
Ấu Sói Chim Non đang chơi trò “cướp cờ”
giữa Đàm này với Đàm khác . . .

Tiếng cười trẻ thơ vang vọng rồi một
Đội Thiếu Sinh chạy qua, xếp mẩy viên gạch
làm dấu đi đường, dấu báo có “hộp thư cách
đó 5m” . . . Trên bả vai các Thiếu sinh thêu
rõ hai chữ “Vạn Kiếp” (Thiếu đoàn Vạn

Kiếp). Trên một vai trái của một em, người chồng thấy là một tua vai màu xanh có vạch nâu nhô, tua vai của Thiếu Phó . . . người chồng tự hỏi “Không biết ai đeo tua vai 3 màu” . . . Cảm động thật bất ngờ, khi người chồng thấy “nơ” khăn quàng cổ của em Thiếu Phó đó là một cái đầu trâu đen . . . một kỷ vật của Trại Họp Bạn Toàn Thế Giới năm 60 hay 59 tại Phi Luật Tân . . . chắc cha hay chú của em này là HĐS đã đi họp HĐ thế giới đó . . . Người chồng thở dài “thời gian như hoa . . . sớm tàn mau”.

Chợt người vợ nắm tay chồng lắc lắc :
-Anh xem kìa . . .

Người chồng nhìn theo ánh mắt vợ : hình ảnh một cô Chim Non có mái tóc đuôi ngựa vắt vẻo đang chia bánh cho một chú Sói Con.

Tiếng người vợ :

-Giống như hình ảnh của anh và cô em trong “Hoa sao trong rừng cũ” mà anh viết . . . “hai đứa chia nhau và đã nô đùa. . . ven ấu thời thơ dại”

Người chồng quay đi

-Thôi đừng nhắc nữa . . . chỉ tiếc hôm nay sinh hoạt Hướng Đạo không được như ngày xưa, nhưng còn sinh khí như thế này là đáng vui mừng lắm rồi . . . thực trân trọng và VÔ CÙNG CẢM ƠN những ANH CHỊ TRƯỞNG các Ngành Ấu, Thiếu, Thanh (Kha), Tráng vẫn còn đang tiếp tục “gieo mạ, cấy mạ” Hướng Đạo để ngày mai này mạ thành cây lúa xanh, trổ đồng đồng rồi chín trúu hạt vàng như thập niên 60 – 70, lại có những Trảng Bom, Suối Tiên khác ở tương lai. Cám ơn các nam nữ Trưởng đã và đang điều hành sinh hoạt Hướng Đạo ở mọi nơi, mọi miền đất nước, nhất là ở công viên Tao Đàn.

Hai vợ chồng già chậm rãi dắt tay nhau đứng dậy, người chồng bỗng giơ tay

chào ngang vai . . . Ba ngón tay, ba lời hứa Hướng Đạo . . . mắt nhìn lên khoảng không xanh, cao, nơi như có cả ngàn bông hoa BÁCH HỢP tung bay .

Hoàng Anh

GẶP LẠI ANH

Tôi gặp Anh, giữa Trại-hương ở Úc
Đáng thong-dong, như lúc mới quen nhau ...
Nhẩm thời-gian, chợt tình-thấy qua mau ...
Mãi hồi đó, bây giờ đâu đã bạc ....!

Nét mặt Anh, không hàn-lên-tuổi-lác...
Giọng thanh-lao, khúc-hát : ‘Tráng-lên đường...’ “
Vẫn cái cười, bằng ánh mắt dễ thương ...
Anh vồn-vã . . . dễ lẽ thương ai có ...

Tôi gặp Anh, Trại-hương : Tùng-nguyên đó ...
Mấy mươi năm, ai ngờ có nơi đây ....?
Tôi với Anh, cùng hát khúc ca này ...
Mừng lát-ngó, sau bao ngày xa-cách ...

Anh bảo tôi : ‘Thương-nhau, thôi đừng trách...!’ ”
‘Máu’ trong ta, vẫn róc-rách về tim ...
Sóng-bên-nhau, ta vẫn thấy khó-lim ... !
Nếu không có : ‘Cái-tình-nhân Hướng-Đạo ....?’ ”

Vẫn như xưa : nói, cười, dùa-xông-xáo ...
Nhiệt-linh-thay . . . chiếc áo ‘Tráng’ sờn vai ....!
Nghĩ đến Anh, tôi kip ‘Nén’ thở dài ...
Ơi tệ quá . . . Tôi kém tài, đức-thật ... ! ! !

Nguyenducedzien * alpha : 13

Nghe lởm chuyện Liên Lạc

Hơn 10 năm về trước
 Có ba cụ già gân
 Các Trưởng : Ba,Thao, Ngân (1)
 Ở cách nhau xa tít
 Thế mà cũng nhất quyết
 Phát hành tờ Nội San,
 Ôi, gân quả là gân
 Quả là gân hết xảy !
 Cụ Trưởng Ba gõ máy
 (Máy chữ xưa xưa xưa)
 Rồi ráp trang cho vừa
 Rồi in hơn trăm bản
 Rồi gò lưng ngồi dán
 Các địa chỉ, và tem
 Rồi lui cụi . . . cụ đem
 Ra bưu điện để gởi
 Gồng mình lo hết trọi
 Từ đầu cho tới đuôi ;
 Cụ Bà vẫn vui cười (2)
 Mở rộng tay tiếp tế.

LIÊN LẠC ra 10 số
 Rồi phải ngưng bất ngờ
 Vì theo lệnh Ông Bà
 Cụ Ba về cõi Phật (3)
 Hướng Đạo bỗng bị mất
 Một kiện tướng hăng say
 LIÊN LẠC mất một tay
 Lại là tay chủ chốt.

*****

Nhóm anh em nối gót
 Chỉ vồn vẹn bốn người
 Ở xứ lạnh muôn đời
 Nhưng tinh thần nóng hỏi
 Là : Tỉnh, Thọ, Tý, Thoại (4)
 Toàn quý Cụ to gan
 Suốt mấy buổi họp bàn
 Quyết gồng mình tiến bước,

Câu hỏi nêu ra trước
 Là vấn đề “đầu tiên”
 Nếu không chạy ra tiền
 Thì mua tiền sao được !
 Hết bàn xuôi tính ngược
 Các cụ tự ra tay
 Móc túi đóng góp ngay
 Có tiền để khởi sự,
 Rồi phân chia nhiệm vụ
 “Bộ Mới” được ra lò (5)
 Tuy số 1 đơn sơ
 Cũng gây niềm phấn khởi,
 Rồi từ từ tiến tới
 Càng ngày càng lên hương
 Quý vị khắp bốn phương
 Đầu nhiệt tình cộng tác
 Làm nhóm người gánh vác
 Cũng cảm thấy hăng say .

Nhưng cũng đã có ngày
 Tưởng báo đành đình bản
 Không phải vì chán nản
 Nhưng vì quý bị “khô”
 Chẳng biết đào nơi mô
 Ra mỏ vàng yểm trợ . . .
 Nhưng vì duyên vì nợ
 Nên cất tiếng la to
 Tiền xăng nuôi LIÊN LẠC ;
 Thế mà rồi cũng thoát
 Cảnh khô nhớt khô xăng
 Xe càng chạy càng tăng
 Càng nhấn ga thêm trớn.

Bỗng một tin đau đớn
 Trưởng Tý đã băng hà (6)
 Nhóm LIÊN LẠC xót xa
 Mất một tay cự phách
 Rất dí dỏm, vui cười
 Một thủ quỹ kỵ tài

Kiếm tiền nhanh như máy ;
 Nhóm chủ trương áy náy
 Biết tìm ai để thay ?
 May sao thiệt là may
 Ông Tý (con) nhập cuộc
 Để thay Cha vác đuốc
 Tình Hướng Đạo khắp nơi,
 Gom những nụ cười tươi
 Kết thành Hoa Bách Hợp.
 Nhờ LIÊN LẠC , tìm được
 Bao bạn cũ người thân
 Tuy xa mà như gần
 Trao đổi nhau tâm sự.
 LIÊN LẠC đăng chuyện cũ
 Rút kinh nghiệm đã qua,
 Đăng chuyện mới xảy ra
 Để nức lòng hoạt động.
 Mục Mã Thư rất "sống"
 Duyên dáng và thân tình
 Nhiều đoạn cười một mình
 Câu trả lời dí dỏm
 LIÊN LẠC đang ngon trớn
 Như xe được nhấn ga
 Thì đúng ch襍 xảy ra
 Trưởng Thoại tim bấn loạn
 Cụ đài vô bệnh viện

Nhờ những bàn tay tiên
 Với phương pháp diệu huyền
 Đem lại nguồn sinh lực .
 Thế rồi cụ một mực
 Đòi phải được "hưu non"
 Để hưởng cảnh hoàng hôn
 Thú dưỡng tâm tĩnh mạc
 Nhưng bà con cô bác
 Chúc cụ Thoại mau lành
 Để LIÊN LẠC tung hoành
 Khắp nẻo đường Hướng Đạo.

*****

Ký Rởm tôi táo bạo
 Nghe lởm được bấy nhiêu
 Xin viết ra ít điều
 Để giải lao ít phút.
 Ký Rởm tôi cầu chúc
 LIÊN LẠC sống dài dài

. . . Chào tạm biệt : Gút bai
 10 năm sau tái ngộ . . .

KÝ RỞM TV

- (1) 3 Trưởng lão : Lê-Văn-Ba, Trần-Văn-Thao và Phan-Nhu-Ngân
Ba cụ ở 3 tiểu bang : Illinois, Kansas, California
- (2) Cụ bà Lê-Văn-Ba, khuê danh Lê-Thái-Điều, là một Bầy Trưởng
- (3) Trưởng Lê-Văn-Ba tạ thế ngày 28-8-1991, hưởng thọ 80 tuổi
- (4) 4 Trưởng lão : Nguyễn-Văn-Tỉnh, Lê Thọ, Mai-Xuân-Tý và Nguyễn-Trung-Thoại
đều ở vùng Montréal, Canada
- (5) LIÊN LẠC , Bộ Mới, số 1 phát hành tháng 1 năm 1992
- (6) Trưởng Mai-Xuân-Tý, Thủ quỹ của Liên Lạc, tạ thế ngày 28 tháng 9 năm 1992
Hưởng thọ 70 tuổi.

Trưởng Niên Lập Đoàn HĐVN dễ hay khó?

Hoàng Ngọc Châu

Ở đây chúng tôi chỉ đề cập đến việc lập đơn vị ở Hoa Kỳ, nơi có đông người Việt cư ngụ, cũng như mấy năm gần đây có nhiều anh chị Trưởng Niên mới vừa đoàn tụ với gia đình hay mới qua Mỹ tị nạn chính trị trong các chương trình đặc biệt, v.v...

Có người đã hỏi chúng tôi rằng “ở đây lập đoàn dễ hay khó?” Câu hỏi nhầm đến phần thủ tục lập đoàn hơn là các vấn đề chuẩn bị hay duy trì đơn vị sau khi lập ra vì bầu nhiệt huyết, vì nhu cầu của con em Việt Nam hiện đang sinh sống ở Hoa Kỳ hay vì một lý do nào khác. Tuy nhiên chúng tôi sẽ xin đề cập đến cả hai phương diện qua sự quan sát hoạt động của một số đơn vị đã hình thành.

Câu trả lời đầu tiên, lập đoàn HĐVN không khó khi nói đến vấn đề thủ tục, nhất là Hội Hướng Đạo Hoa Kỳ (Boys Scout of America (BSA)) khuyến khích việc lập đoàn. Các Đạo Trưởng (District Executive) tại địa phương nơi anh chị ở sẵn sàng hỗ trợ cũng như sẽ thúc dục anh chị lập đoàn, đó cũng là một trong những trách nhiệm của họ. Một phần việc làm của họ được đánh giá trên số người hay số đơn vị gia tăng, nên việc hỗ trợ thành lập các đơn vị mới là điều đương nhiên họ rất hối hả. Và họ (ĐT) sẵn sàng hướng dẫn các anh chị trong mọi việc để đơn vị của anh chị muốn thành lập sớm thành hình. Ngoài ra trong tiểu bang anh chị ở hay tiểu bang lân cận còn có anh hay chị Ủy Viên Phát Triển Liên Lạc Vùng nằm trong Ban Thường Vụ Hội Đồng Trung Ương Hướng Đạo Việt Nam

(BTV/HĐTU-HĐVN) hay Ủy Viên Đại Diện Miền sẵn sàng hướng dẫn và hỗ trợ anh chị trong việc lập đoàn. Anh chị cũng có thể liên lạc với anh Nguyễn Tấn Đệ, Phó Giám đốc Chương Trình Phát Triển HĐ Đô Thị của Hội HĐ Khoa KỲ sẵn sàng trong công việc hướng dẫn hay cung cấp các tài liệu cho các anh chị cho việc hình thành đơn vị HĐVN và các thủ tục ghi danh đơn vị, v.v...

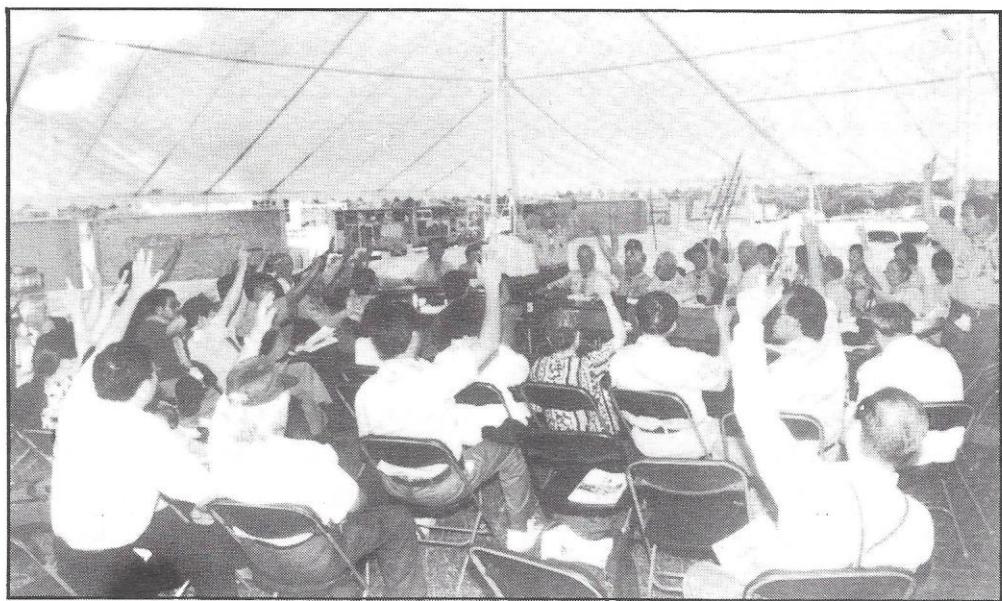
Có một số việc anh chị cần nghỉ tới và chúng tôi giả sử: anh chị đã thăm dò sẽ có con em nơi mình cư ngụ muốn tham gia sinh hoạt HĐ, giả sử đã có một địa điểm để họp đoàn, và anh chị cũng đã đọc qua một số tài liệu của BSA về các thủ tục sinh hoạt của đoàn. Giả sử anh chị có đủ người phụ tá, nếu là người chưa thành thạo tiếng Anh, anh chị nên có phụ tá nói viết được tiếng Anh... Tuy nhiên có cái khó từ xưa đến nay các trưởng đi trước đã từng nhắc nhở là việc duy trì đoàn và làm cho đoàn mạnh cùng tìm người phụ tá để thay thế khi mình vắng mặt hay bận các công chuyện khác... Giả sử tuổi tác của anh chị không quá chênh lệch. Giả sử chuyện nhà của anh chị đã yên ấm. Và giả sử anh chị đã chuẩn bị thì giờ cho chính bản thân mình đổi với công việc làm sinh sống, đổi với gia đình, và sau cùng đổi với đoàn anh chị sắp lập. Ngoài ra anh chị đã ôn tập kỹ thuật HĐ, đã có chương trình hoạt động của đoàn cho cả năm (tối thiểu) đã tự trau dồi nghề trưởng, v.v... Về việc này chúng tôi đề nghị anh chị nên theo học khóa dự bị (Scoutmastership Fundamentals) và nếu được nên lấy luôn khóa huy hiệu rồng để ôn tập lại

ĐẠI HỘI HƯỚNG ĐẠO TRƯỞNG NIÊN

Hình trên : Tr. Mai-Liệu đang đứng trình bày ý kiến về Bản Quy-Uốc. Tr. Nguyễn-Trung-Thoại, cũng đang đứng để điều-hợp phiên họp.

Hình dưới : Đại-Hội đồng thanh chấp thuận sự đề cử Tr. Hoàng-Ngọc-Châu làm Phụ-tá cho Tr. Thoại trong việc điều-hành Phong-trào HDTN và để thay thế sau này

các nguyên tắc căn bản của HD, như phương pháp hàng đội tự trị, các nguyên tắc lãnh đạo chỉ huy, v.v... Quan sát một số Trưởng chưa năm vững nguyên tắc HD, chưa thấm nhuần lý tưởng HD hay đã ngưng hoạt động HD đã lâu, đã quên đi phần nào phương pháp HD, hoặc đã bị ảnh hưởng từ bao nhiêu năm trong quân ngũ hay các nghề nghiệp khác đã đem đến những đường lối kỳ dị trong lúc cầm đoàn. HD không ra HD, hay như một trung đội nhà binh, hò hét, ra lệnh liên miên không dám giao trách nhiệm cho các em, hay giao việc nửa chừng, có khi có đơn vị sinh hoạt như một đoàn thanh thiếu niên ô hợp vô kỷ luật, thiếu trật tự... Đó là chưa kể có anh đã có thói quen phát ngôn hay cư xử thiếu đứng đắn trong một môi trường mình đã quen sống, khi ra trước Đoàn vô tình quên đi rằng các em đang còn thơ ngây, trong trắng và mới hôm qua giải thích cho các em 10 điều luật HD nay lại buông ra những lời lẽ thiếu lịch sự, kém nhã nhặn, có khi vì nóng giận đã dùng tiếng “Đan Mạch” với các em hay các Trưởng khác. Giả sử anh chị đã tìm người chuẩn bị huấn luyện để thay thế mình và sau này sẽ có đường hướng để huấn luyện các em trong đoàn thay thế các trưởng (sẽ đề cập đến trong một dịp khác.)

Bây giờ anh chị đã sẵn sàng để lập đoàn. Một câu hỏi có thể đã đến với một vài anh chị: Nên lập Đoàn gì? Lập Tráng, Thanh, Thiếu, hay Ấu Đoàn? Chúng tôi xin đề nghị nên đặt nặng việc thành hình Ấu Đoàn trước (dĩ nhiên là phải nghỉ đến, sau một thời gian vài ba năm sau, các em Ấu sinh sẽ đến tuổi phải lên Thiếu, phải có Trưởng dự bị để lập Thiếu Đoàn cho các em lên, chứ không để các em nghỉ giữa đường). Nếu anh chị thấy mình không thích hợp với Ấu Đoàn và nếu không có trưởng để lập Ấu Đoàn lúc đó mới nghỉ đến chuyện lập Thiếu Đoàn, rồi mới đến Thanh hay Tráng Đoàn ... Ở đây chúng tôi cũng xin thưa, Hoa Kỳ không có ngành Tráng, nhưng

chúng ta vẫn có thể lập được Tráng Đoàn với điều kiện có đủ trưởng và năm nào cũng có đủ 5 em đoàn sinh dưới 21 tuổi. Sở dĩ chúng tôi không khuyến khích thành lập Tráng Đoàn ở Hoa Kỳ, nhất là các Tráng sinh mới gia nhập phong trào không phải là đoàn sinh đã chơi từ Ấu hay Thiếu lên. Quý anh chị sẽ mất một thời gian đào tạo nhưng lại không giữ được các em được lâu vì học vấn, vì sinh kế hay vì tuổi tác cần có bạn đường ...

Đó là những bước đầu cần phải nghỉ tới, đến lúc anh chị phải làm những thủ tục hành chánh để ghi danh đoàn của mình với Đạo và Châu địa phương. Ngoài việc Trưởng và đoàn sinh phải điền đơn (mẫu đơn được cấp phát tại Văn Phòng Châu (Council)), phải có một hội đoàn hay một tổ chức bảo trợ cho đơn vị. Giữa tổ chức bảo trợ và đơn vị phải có một người hay một trưởng đứng trung gian; người này được gọi là Charter Representative (gọi tắt là Charter Rep.). Số đông các đơn vị BSA do các nhà thờ hay tổ chức tôn giáo đứng ra bảo trợ và cung cấp cơ sở để đơn vị sinh hoạt, cho nên chúng ta không thấy các HDS Hoa Kỳ sinh hoạt ở công viên như các đơn vị HDVN.

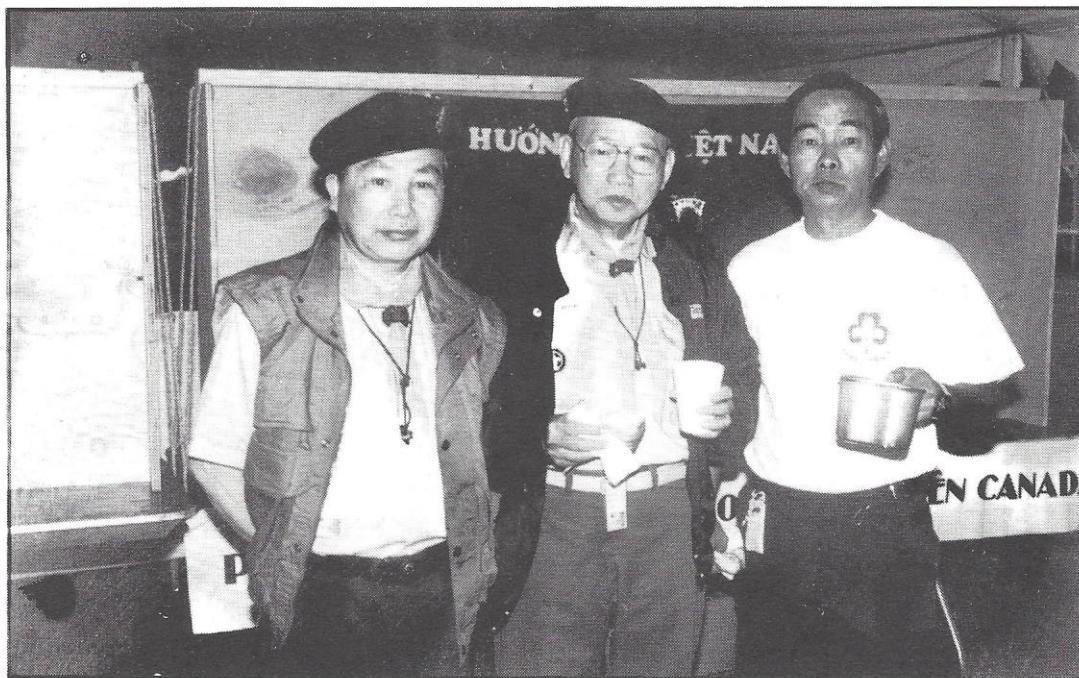
Các đơn vị tân lập HDVN có thể nhờ nhà thờ, chùa, một đoàn thể, hay một cộng đồng người Việt tại địa phương bảo trợ, nhưng nên tránh đảng phái hay các đoàn thể hoạt động chính trị, kể cả cộng đồng có hành vi áp đặt chính trị ... Như vậy anh chị trưởng và đơn vị sẽ tránh những khó khăn có thể xảy ra về sau. Một điều anh chị nên lưu tâm vì việc này đã xảy ra hơn 20 năm và nay vẫn còn tiếp diễn, ví dụ có đơn vị được một Hội Đoàn hay tổ chức Cộng Đồng VN bảo trợ. Trưởng của đơn vị vì cảm tình cá nhân hay vì cùng quan điểm chính trị với người Chủ tịch Hội Đoàn hay Cộng Đồng đó đã cho đơn vị hỗ trợ tối đa dưới bất cứ hình thức nào (kể cả hoạt động không thích hợp với HD hay bộ đồng phục HD được họ dùng để phô trương thanh thế cá

nhân) khi vị Chủ Tịch khác lên thay lại không hỗ trợ hay đứng về một phe để chống đối phe kia (đó không phải là hành vi “giúp ích” hay phục vụ Cộng Đồng của người HD). Đó là chưa kể trưởng hợp có Trưởng và đơn vị hỗ trợ/phục vụ Hội Đoàn hay Cộng Đồng tối đa nhưng không đứng về một phía cá nhân Ban Chấp Hành nào hết, cũng đã bị phe bên bên này hay bên kia làm khó dễ (có khi nguy hiểm đến tính mạng của trưởng và đoàn sinh). Vì vậy việc dễ dàng và tốt nhất là nhờ các anh chị HD Trưởng Niên ở địa phương (chỉ cần 2, 3 người) đứng ra thành lập một Hội Văn Hóa, Truyền thống, Thể Thao . . . rồi bảo trợ cho đơn vị của anh chị dự trù thành lập.

Tóm lại việc lập một đoàn hay một liên đoàn HDVN không khó qua thủ tục ghi danh với Hội HD Hoa Kỳ và HDTU-HDVN để hợp

thức là một đơn vị HDVN. Nhưng cái bước thứ hai cần nhiều công sức hơn là phải có người phụ tá, những trưởng hay phụ huynh sẵn sàng hy sinh thì giờ để cộng tác với anh chị, bổ sung cho những nhiệm vụ mà anh chị không thể cung cấp hết được, ví dụ: lo an toàn cho các em, cứu xét và theo dõi chương trình huy hiệu và đẳng thứ của các em, lo phương tiện di chuyển và giấy phép của Châu hay Đạo (nếu đi trại xa), coi sóc các em lúc đi đường...

Trong khuôn khổ tờ báo này, bài viết có thể chưa nói hết được tất cả mọi chi tiết, nếu anh chị có những thắc mắc nào khác, xin liên lạc với chúng tôi qua địa chỉ sau đây: Hoàng Ngọc Châu, P.O. BOX 781004, Orlando, Florida 32878-1004, Điện thoại số (407) 568-6876, địa chỉ điện thư: choang@digital.net.

Tác-giả (H.N.C.) phía tay mặt ; Ngựa CK. ở giữa, và Tr. Phúc NCX đứng tay trái (đội béret).

Hướng Đạo Trưởng Niên đi họp

Beo Vui Vẻ

Số Trưởng Niên có mặt tại các buổi họp thường rất ít so với số người đã ghi danh. Tại sao vậy ? Chúng ta thử phân tích tìm hiểu để tìm cách giải quyết.

A.- Tại sao vậy ?

1.- Vì lười biếng : Một số vị vắng mặt vì vốn sẵn có bệnh lười biếng của tuổi già, thấy đi họp chẳng có gì hấp dẫn mà lại phí thời giờ, thà nằm ở nhà xem phim chưởng hay nghe ca nhạc còn lý thú hơn. Vả lại đến họp không thấy có gì mới lạ, bàn tới bàn lui một vấn đề rồi vẫn đứng đậm chân một chỗ, không giải quyết xong chẳng khác gì các buổi họp của nhiều hội Ái hữu.

Một số Trưởng Niên còn mơ màng với quá khứ hơn là sống với hiện tại để lo bồi đắp cho phong trào theo Điều I của qui ước Hướng Đạo Trưởng Niên.

Có vị thích sinh hoạt trở lại, nhưng mới đi họp có 1 lần đã cho biết đi họp chẳng có gì lý thú, mãi nghe chuyện của những “cái ta” quá khứ nên thấy chán nản và cho biết sẽ không tiếp tục tham gia nữa.

2.- Vì hiểu lầm : Có nhiều vị hiểu lầm hai chữ “Trưởng Niên”, nghĩ rằng họp để những người đã từng làm Trưởng đơn vị, đến ôn lại chuyện cũ với nhau, mình đến sinh hoạt e rằng sẽ không đúng tầng số để nói chuyện.

3.- Vì chuyên môn, ca hát Hướng đạo : Có người e ngại vì bỏ phong trào khá lâu không còn nhớ gì về chuyên môn, cũng như những người chưa hề tham gia phong trào nên không biết chuyên môn Hướng đạo hay các bài ca, sợ lúc sinh hoạt sẽ bị lúng túng chán nản.

4.- Vì đồng phục Hướng đạo :

Chưa sắm được đồng phục và phù hiệu Hướng đạo.

B.- Ta nên giải quyết thế nào ?

Chúng tôi xin góp ý như sau :

1.- Họp phải có mục đích, có chương trình và thời gian họp rõ ràng để Trưởng Niên quyết định hăng hái tham gia.

Làm sao cho buổi họp được hấp dẫn, dễ lôi cuốn Trưởng Niên đi họp nhờ những đề tài đem ra thảo luận trong buổi họp.

Chọn đề tài hấp dẫn để thảo luận về truyền thống văn hóa dân tộc, truyền thống hướng đạo, bàn cách giúp các liên đoàn, dạy Việt ngữ v. v. . . (Điều #1 Quy ước Trưởng Niên : giữ chặt và phát triển tinh thần trong Hướng đạo, phục vụ phong trào, phục vụ xã hội).

Đề tài đem ra thảo luận phải dự kiến những thắc mắc và trả lời, phải giải quyết xong trong buổi họp, họp phải qui định thời gian, không nên kéo dài buổi họp.

Mỗi lần họp, nếu chưa có đề tài chính để thảo luận thì đem một vấn đề liên quan đến dưỡng sinh, đến sức khỏe của Trưởng Niên như nói về dinh dưỡng, chỉ cách bấm huyệt hay chỉ cách tập luyện để trị bệnh, như trong buổi họp mặt của Trưởng Niên Xóm Ottawa, Montreal ở Canada các Trưởng niên đã được nghe Trưởng Nguyễn Tấn Hồng giảng về tập “ Thiền ” (Liên Lạc số 24 trang 11). Như vậy, người họp cảm thấy đã không phí thời giờ mà ngược lại, thấy thú vị, có bổ ích.

Cố gắng khởi sự họp đúng giờ qui định. Nên đi họp đúng giờ, như Trưởng Võ Thu